ZECE MAI

Zilele naționale ale oricărui popor sfârșesc prin a se îmbina atât de intim cu istoria și viața însăși a acelui popor încât ele nu se pot distruge și nici nu se pierd în noaptea uitării universale. Zilele naționale trăiesc de-a pururea. Lumina lor se va stinge doar odată cu nația însăși care le cinstește.

Zece Mai, ziua independenței, regalității și a unirii naționale a Românilor, asemenea datelor devenite legendare prin trecerea anilor, va rămâne astfel săpată în stânca istoriei neamului românesc. Deși în timpurile de față cea mai mare parte dintre frații noștri vor trebui s'o sărbătorească în cugetele lor, pe ascuns, de teama asupritorilor și stăpânilor vremelnici, cu toții ne închinăm în fața măreției jertfelor, curajului și luptelor care au fost dalta făuritorilor istoriei noastre. Ziua de Zece Mai este pentru noi toți un îndemn și o pildă. Un îndemn de speranță dârză în destinele României Mari și o pildă că vom înscrie cândva același Zece Mai din nou în cartea de aur a neamului nostru.

Fiind o dată interzisă de dușman, o filă smulsă din calendarul firesc al Românilor de pretutindeni, Zece Mai va fi păstrat în cugetul și inima noastră cu mai mare sfințenie și cu mai multă strășnicie. Bătrânii o vor șopti tinerilor și tinerii o vor șopti copiilor și nimenea de-acasă nu o va uita.

Oricât de aprig ne-ar fi vrășmașul și oricât de prădalnică i-ar fi firea, un singur bun de preț el nu va fi niciodată în stare să ni-l ia și acesta este moștenirea noastră strămoșească.

Cu toții la un loc, Români de-acasă și de peste hotare, înfrățiți de aceeași istorie și uniți de aceleași speranțe, să ne îndreptăm gândurile către isbăvirea noastră viitoare!

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 8 Nr. 85 -MAI 1983- PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, IUGOSLAVIA, S.U.A., [illegible]

HRISTOS A ÎNVIAT

Eugen BÂRSAN

E salutul legat de Paști care cuprinde vestirea minunii Invierii Domnului. Il rostim pentrucă așa au făcut și părinții, moșii și strămoșii noștri, așa face întreaga lume creștină timp de aproape douăzeci de secole și pentrucă mai înainte de orice, suntem încredințați de adevărul acestei Invieri. Si ca într'o armonie de esență cerească, această încredințare ne este întărită și mai mult de mărturisirea pusă în răspunsul: Adevărat a înviat!

In bucuria acestei vestiri am petrecut Paștile din anii de acasă și , deși cu o strângere de inimă legată de soarta oamenilor deșțărați, în ea petrecem și Paștile din anii și locurile de Exil.

Ne bucurăm de Paști și în starea de duh creată de Praznicul Invierii, ne facem părtași ai vestirii Invierii Domnului. Si cum am putea să nu ne facem, când Invierea lui Iisus este sărbătoarea bucuriei și a luminii.

"Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa", ne spun cântările bisericești. Vărsându-și sângele pentru noi, Mântuitorul a biruit moartea. Este deci vorba de bucuria biruinței asupra morții.

Pe lângă o sărbătoare a bucuriei, Invierea Domnului e mai înainte de toate o sărbătoare a luminii. Auzim cântându-se la Paști: "O, Paștile cele mari și Preasfințite, Hristoase. . . dă-ne nouă. . . să ne împărtășim din lumina fără umbră a Impărăției Tale. . . ." Să ne împărtășim din lumina care a biruit întunericul. Deschizând fereastra inimii spre ea, valoarea acestei lumini se răsfrânge asupra noastră, sădind și întărind în noi adevărul că viața e biruitoare.

In lumina Praznicului biruinții asupra morții, asupra întunericului, găsim sursa de înviorare a credinței și de întărire a speranțelor și avântului, legate de pașii vieții noastre de pe drumul binelui. Nu putem fi pe drumul binelui decât în măsura în care suntem în stare să purtăm în noi o energie lăuntrică.

In contra acestei lumini și a zidirii creștinești din ea, a apărut și a declarat război dușmanul ridicat de întuneric sau iad. El luptă mai de două mii de ani în contra luminii zămislită în Invierea Mântuitorului și cu timpul lupta lui s'a întărit, devenind tot mai aspră.

Continuare în pag.3

ÎNVIEREA DOMNULUI

Preot Dr. Petre POPESCU

In primele veacuri Biserica creștină se numea Biserica învierii, iar Sfinții Apostoli se numeau pe lângă ucenici ai lui Hristos, "martori ai învierii" Fapt. II, 32.

In Biserica primară totul se centra pe înviere. Invierea Domnului era flamura credinței creștine, ea dădea putere atâtor suflete să urce sus și să-și scalde mintea și inima în lumina adevărului și tot din credința în înviere s'a țesut frumoasa pânză a vieții creștine. Biserica primară predica cu forță biruința vieții asupra morții, biruința luminii asupra întunericului, biruința sfințeniei și a vieții neprihănite asupra nelegiuirilor și destrăbălărilor, biruința libertății asupra sclaviei, biruința pasiunii de a trăi și a spori sufletește, asupra pesimismului ucigător. In Biserica primară a învierii circulau energii care robeau suflete, care transformau oameni și care răscoleau întrebări.Biserica învierii era îmbujorată de verbul dumnezeesc.

Vremea s'a scurs, Biserica s'a dezvoltat, a devenit Biserica Neamurilor și s'a întins aproape peste tot globul pământesc. Nimeni nu-i poate nega puterea sfințitoare, opera culturală, opera artistică, opera literară și opera socială.

Vremea însă i-a înmuiat osătura, i-a diluat duhul misionar, i-a îngreunat aripile și i-a micșorat elanul. Biserica învierii a devenit instituțională, iar unii din ucenicii ei au devenit un fel de funcționari, de administratori ai bunurilor pământești. In această stare Biserica lui Hristos a fost surprinsă de revoluția bolșevică din Octombrie, iar în Occident de revoluția tehnologică cu societatea de consum și plăcere.

Biserica Romano-Catolică a trebuit să se reajusteze, să se reînnoiască, iar în spațiul marxist, Biserica Ortodoxă a trebuit să treacă prin primenirea martirajului și să descopere forțe de renaștere lăuntrică. Biserica duce o luptă pe viață și pe moarte cu marxismul ca idee atee și cu puterea abuzivă instaurată de el.

In spațiul marxist, Biserica a devenit ceea ce era în primele veacuri, Biserica catacombelor, Biserica tăcerii, Biserica luptătoare, Biserica care nu cedează, Biserica care dispune de forța invincibilă a răbdării și a speranței.

In întunericul din spațiul marixist, Invierea Domnului este fulgerul care luminează conștiința credincioșilor și o angajează în viața nouă a lui Hristos. Este afirmarea dreptului la viață și afirmarea solidarității cu cei ce încearcă să supraviețuiască, cu aceia a căror viață nu este decât un lung și greu drum al pocăinței. Invierea mai este și solidaritate de destin cu cei ce au murit cu nădejdea în înviere, în viața veșnică și cu nădejdea în vremuri mai drepte și mai bune.

In noaptea Invierii, în tot spațiul marxist va răsuna predica Bisericii eterne: "Hristos a înviat!", iar credincioșii vor răspunde cu entuziasm și elan indescriptibil, "Adevărat a înviat!". Se va auzi imnul biruinței asupra morții, triumful vieții, al dreptății și se va pregusta domnia eternă a dragostei. Se vor cutremura închisorile, lagărele, spitalele de psihiatrie, paznicii își vor acoperi ochii, iar pământul care a înghițit atâta suferință, va răsufla mai ușurat.

In exil, vom sărbători și noi Invierea Domnului,conform inimilor noastre, cu credința ce ne-a mai rămas, dacă se mai găsește timp și pentru așa ceva și dacă în locul Domnului nu ne-a invitat altcineva la ospăț.

Vom sărbători și vor veni și vor sta în bisericile noastre în noaptea sfântă cei ce au buze arse, cei ce au foame și sete după adevăr și cei ce vor să se înfrățească cu cei ce suferă și cu cei ce cer drept la viață. Unitatea sufletească se face pe această dimensiune spirituală. Să sărbătorim Paștile sub razele binecuvântate ale primelor cuvinte ale Domnului după înviere: "Bucurați-vă". □

editorial

LA ÎMPLINIREA A ȘAPTE ANI DE APARIȚIE

Un nou an s'a scurs pe răbojul vremii și în calendarul ziarului nostru. Aici, am încercat să fim prezenți în iureșul evenimentelor și să desprindem pe cele mai semnificative. Să le comentăm și să luăm atitudine. Să ne spunem cuvântul nostru, cu grijă de a ajuta pe cititori să cunoască adevărul și faptele.

Dela început, am pornit cu gândul de a respecta opiniile altora, de a îngădui o largă varietate de poziții, dacă acestea se plasează pe o linie românească, față de care nu se pot face compromisuri, cu formule, soluții, orientări și vederi care falsifică realitățile și distrug unitatea spirituală a lumii românești.

Gazeta noastră a fost și rămâne o gazetă românească. Se ocupă de problemele românești, și caută să nu treacă cu vederea peste nicio chestiune importantă, legată de viața românească. Aceasta a fost rațiunea inițială a existenței sale, și nimic nu a intervenit ca să-i schimbe acest caracter esențial.

Am dorit să cuprindem toate frământările din țară și amărăciunile celor legați de acolo. Dar, nu am lăsat afară nici pe cei ce se străduesc în exil să-și manifeste spiritul creator, sau să-și afirme prezența lor românească ori unde se găsesc, după condiții și împrejurări.

Am trecut prin momente dificile, dar nimic nu ne-a putut abate din drumul nostru. Imperativul nostru moral și național nu ne permitea să părăsim baricadele. Destinul exilului românesc este un destin de luptă, de înfruntare, din condițiile libertății, a tuturor acelora care amenință existența istorică și spirituală a neamului românesc, de ori unde ar veni aceștia. In această confruntare nu există răgaz, încetineală sau vacanță. Se trăiește într'o atmosferă de presiune neîncetată.

Firește, între timp, odată cu trecerea anilor, ne-am câștigat experiența necesară și maturitatea gândirii, și au apărut și firele albe pe tâmplele noastre. Unii din prietenii noștri ne-au părăsit, dar alții ni s'au alăturat.

Si, așa, mergem cu șuvoiul lumii contemporane, rămânând de veghe la locul pe care ni l-am ales, nu pentru glorii personale, ci pentru gloria unui neam din care ne-am născut și care se zbate în dureri, necazuri și mizerie, sub puterea ilegitimă a unei dominații prin forță și aberații. Un neam pe care nu-l putem uita, căci am deveni trădători, a căror vină nu poate fi iertată.

Vom continua să fim străjeri la postul nostru de veghe, zi și noapte, așa cum am fost și până acum. Si vom vorbi răspicat, ori de câte ori este nevoie să ne spunem cuvântul, cu efortul de a fi nepărtinitori și fără prejudecăți.

Vrem să fim realiști; să înfățișăm stările de lucruri așa cum sunt ele, nu cum le-am dori noi, printr'o optică oarecare. Nu ne gândim niciodată să ne întindem peste limitele adevărului și ale puterilor noastre. Noi vrem să mărturisim numai adevărul, fără contrafaceri și falsificări. Ne opunem oricărui fel de distorsiune a realităților și adevărului. Gazeta nu urmărește nimic altceva decât să fie o mărturie a adevărului, în problemele românești, ori de câte ori se ajunge la dezbateri, frământări și contradicții. Istoria va face, mai târziu, verificarea mărturisirilor noastre.

Astăzi, suntem aici și depunem mărturia noastră, pentru tot ce este românesc.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

TRAGICA REALITATE

Emil DUMITRACHE

Prestigiosul săptămânal american TIME consacră numărul său din 14 Febr. 1983, K.G.B.-ului de astăzi, așa cum a fost reconstruit pe parcursul a 15 ani de către Iurii Andropov. Articolul se întinde pe zece pagini și este bine scris și documentat.

Câteva relevări din acest articol ne interesează și pe noi.

In primul rând observația că serviciile secrete din țările subjugate de U.R.S.S. acționează sub comanda directă a K.G.B.-ului. Si asta spune deajuns despre așa zisa politică independentă a lui Ceaușescu.

In al doilea rând observația ce se pare că serviciile secrete cehoslovace o au ca sarcină, mai de curând, să supravegheze urmărirea emigranților din țările comuniste, asta firește pe lângă acțiunile întreprinse de către serviciile secrete ale celorlalte țări asupra propriilor naționali exilați. Cu alte cuvinte pe lângă serviciul extern al securității române, mai avem pe cap și pe cehi.

Următorul citat e însă cu deosebire important:

"România are poliția secretă cea mai numeroasă și cea mai crudă, câțiva experți apreciază că aproximativ o treime din adulți au servit în serviciul de securitate sau au cooperat cu el."

Această constatare nu reprezintă pentru noi un fapt nou.

Ceea ce Time se pare că nu remarcă este faptul că fenomenul colaborării unui mare număr de oameni-sclavi cu securiștii-opresori nu se limitează numai la România. Fenomenul este caracteristic tuturor țărilor înrobite de comunism.

A determina pe oameni să coopereze cu securitatea prin forță fizică, presiune morală, prevederi legale (legea omisiunii de a denunța), prin înșelare, false promisiuni, minciuni, folosind viclenii diabolice, este ceva imperios pentru regimurile impuse dinafară în țările comunizate, nu numai din necesitatea de a controla orice se întâmplă dar în primul rând din necesitatea de a compromite. Un om compromis nu mai ridică vocea, nici brațul, spre a se apăra și deci nu mai este nevoie de încă o pușcă pentru a-l păzi sau lichida.

Un întreg sistem a fost inventat pentru a compromite pe oricine ar putea opune o rezistență fie și subiectivă. In arsenalul sistemului este și metoda nu de puține ori folosită împotriva celor mai imuabili, prin lansarea zvonului cum că ar coopera, izolându-i astfel de lumea înconjurătoare și distrugându-i din interior. Inrolarea în partid, admiterea la anumite facultăți, promovarea în serviciu, dreptul de a practica anumite profesii, acordarea unor drepturi legale, totul se mișcă având atașată dela sine condiția tacită sau expresă, de a coopera.

Nu ar fi posibilă o asemenea prăbușire în masă dacă nu ar exista în țară convingerea că regimul impus cu forța este atât de evident împotriva firii, încât nu mai există altă posibilitate decât să scape fiecare cum poate. De fapt cei care nici nu cooperează nici nu rezistă, se consideră cei mai fericiți, "în afară de probleme". Rezistența unora e o chestiune enervantă pentru cei cu capetele plecate. Pentru cei care își reduc viața la așteptarea amăgitorului "turtoi".

Din păcate colaboratori ai opresiunii arătată de revista TIME, există și în Exil. Acești colaboratori sunt mai odioși decât cei din țară, fiindcă în condiții de libertate ei ar putea să nu fie deloc ceea ce țin să fie.

Atunci când regimul nu va mai avea ce vinde și ce minți, atunci când la orizont va apare un semn al izbăvirii, se va produce în chip firesc eliberarea interioară de teroare, acea reînviere pe care o așteptăm cu toții. Si atunci va veni și ziua socotelilor. □

CĂTRE REDACȚIE

* BUCURESTI, ROMANIA - ... Aflați că în țară se caută "Cuvântul Românesc" nu numai cu lumânarea, dar și cu parale. Se oferă 150-200 lei numai pentru o pagină sau un articol multiplicat din "Cuvântul Românesc" ...

N.I.C.

* BUCURESTI, ROMANIA - Sunt o femeie în vârstă de 62 de ani și sunt foarte nemulțumită de acest guvern care ne minte cu nerușinare. Nu sunt nemulțumită pentru mine care nu știu câte zile mai am , ci pentru copii, nepoți și pentru toți tinerii din țară. Bieții copii sunt mai obosiți decât noi bătrânii. La serviciu tăcere mormînt, dar nu-i întreabă nimeni dacă au ce mânca și de unde cumpăra.

Ca să iei 2-3 kg de lapte trebue să stai la un rând de 20-30 de persoane. Unt la fel, nu se dă decât un pachet. Ouă foarte greu... făină nu, grâu nu, mălai nu, săpun nu, detergenți nu, de luni de zile.

S'a făcut grâu și porumb cum nu s'a făcut niciodată, dar rația țăranilor nu s'a dat nici până acum. Domnul care se plimbă zice că oamenii să crească animale. Dar cu ce să le crească? Când o familie compusă din 5 persoane primește 300 kg de porumb pentru un an de zile. Ce să le dea la animale? Ce să mănânce ei?

In anul 1980 mi-a murit soțul. Sunt singură. Cui să-i cer un ajutor? Fiicei care are doi copii și e pensionată de boală? Sau băiatului care are și el doi copii și un apartament de plătit, ca și fata. Dacă trăia soțul, împărțeam lipsurile în doi. Puteam face câte un mic cadou nepoților de Crăciun. Dar din 757 de lei pensie, ce să faci mai întâi, mai ales când ești și bolnavă.

Pe data de 11 Decembrie am stat la rând la carne dela ora 10 până la ora 20; se dădeau câte 3 kg, dar eu nu am avut bani și am luat numai 2 kg. Nu pot descrie cum am ajuns în magazin; era un puhoi de lume în fața intrării; a fost o înghesuială extraordinară și țipete din cauză că ne striveam unii pe alții. Parcă s'ar fi dat o bătălie și eram la atac. Spun asta pentrucă în timpul celui de al doilea război mondial am fost voluntară la Crucea Roșie.

Puțina mângâiere care ne-a mai rămas de a crede în Dumnezeu, vrea să ne-o spulbere și pe asta. Copiii n'au voie să meargă la biserică, nu li se predă nimic despre religie la școală.

Până și televiziunea este ocupată de cel mai plimbăreț om al lumii.

Când se face o excursie se plătesc câte 700 lei pentru 5 zile. Se dau două cărți gratuite care costă 20-25 lei, iar rechizitele îi costă pe părinți pentru clasa întâia cca. 150-200 lei,

De asemenea, părinții trebue să cumpere și uniforme, care devin din ce în ce mai scumpe.

Aceasta este dreptatea Românilor.

O bătrână din România.

* BUCURESTI, ROMANIA - Apelez la bunăvoința dumneavoastră, în credința că neînsemnata mea problemă personală, va găsi spațiu în prețiosul dumneavoastră timp și voi primi sprijin în soluționarea ei.

Mă numesc ROBEA EMANUELA, domiciliată în Str. Secuilor nr.2, blocul 31, scara III, et.6, apt.99, București, România, în prezent posesoarea unui pașaport de emigrare în USA, împreună cu fiul meu MUREA RAZVAN, în vârstă de 12 ani.

Problema mea este scrisoarea de garanție fără de care nu mi se acordă viză de intrare în Statele Unite. Indrăznesc să vă rog să apelați la unii oameni care ar dori să ne ajute, trimițându-ne un asemenea act. Câteva date despre noi: sunt necăsătorită, născută în anul 1950, luna Septembrie, ziua 30, iar fiul meu, născut la data de 27 Februarie 1971, ambii născuți în București. Eu sunt de profesie funcționar administrativ, iar copilul este elev în clasa a VI-a.

Scrisoarea de garanție trebue trimisă în două exemplare, una la Consulatul USA, Str. Tudor Arghezi nr.7-9, București, iar una mie personal.

Aceasta este cauza pentru care am îndrăznit să vă inoportunez, rugându-vă a-mi acorda sprijin și mie așa cum știu că ați binevoit a-l acorda și în alte cazuri.

Ingăduiți-mi să vă mulțumesc cu anticipație și să aștept cu speranța a ceea ce veți binevoi a dispune să se întreprindă.

Emanuela ROBEA

* BUCURESTI, ROMANIA - Sunt un român care dorește să supună atenției Dvs. cazul său nerezolvat de emigrare în USA și totodată să facă cunoscute ceva aspecte ale procedurilor autorităților române de tergiversare a cererilor de eliberare a pașapoartelor emigranților. Am cerut plecarea din țară și stabilirea în USA acum trei ani. Nu înțeleg de ce trebue să aștept atât de mult pentru primirea formularelor mari în vederea obținerii pașaportului, când nu am datorii față de stat sau orice altceva care ar putea însemna o amânare.

In timpul acesta - 3 ani - am scris nenumărate memorii și am avut nenumărate audiențe la Serviciul de Pașapoarte, Min. de Interne, Consiliul de Ministri, Comisia Guvernamentală, Consiliul de Stat, etc. Tot ce am reușit să obțin, au fost 5 răspunsuri negative, pe care autoritățile române le acordă din abundență.

Vă voi prezenta și câteva aspecte de încălcări flagrante ale drepturilor omului sau exemple de măsuri de îngreunare a obținerii unui pașaport. Fiecare sector al Bucureștiului este repartizat în probleme de pașapoarte, la câte o circă de miliție cât mai depărtată posibil de zona lui de delimitare și are un program nerespectat de cele mai multe ori, o dată pe săptămână. Funcționarii care lucrează la birourile de înregistrări de memorii, audiențe, etc., au o educație specială, în a tracasa, enerva și a peirde cât mai mult din timpul solicitantului, așa încât să-i convingă la a renunța și a-și schimba hotărîrea.

Ești nevoit să aștepți luni de zile pentru a intra într'o audiență; umblând să depui memorii sau să ceri audiențe, ai mari greutăți cu programul de lucru, dela care nu poți să lipsești de prea multe ori pentru că ești dat afară; iar dacă nu lucrezi, ești băgat în pușcărie pentru vagabondaj.

IDR

Insemnări pe margine de drum:

ECONOMIA MONDIALĂ ŞI ALTELE

Nicolae PETRA

Toată lumea cunoaşte, mai bine sau mai puţin bine, situaţia economică mondială actuală, caracterizată mai ales printr'o inflaţie exagerată şi datorii publice stratosferice. Se cunosc cauzele şi ele, cu oarecare aproximaţie şi dacă am voi să simplificăm lucrurile, am spune că una dintre cauzele principale a fost urcarea preţului petrolului provocată de aşa zisul cartel al ţărilor producătoare, în primul rând arabe, care a determinat o urcare a preţurilor la toate produsele industriale în lume şi a provocat creşterea datoriilor ţărilor care nu puteau face faţă altfel necesităţilor de a cumpăra la preţuri exagerate petrolul.

Aceleaşi ţări arabe care au provocat inflaţia, s'au găsit cu disponibilităţi enorme de bani pe care voiau să-i întrebuinţeze ca să câştige şi mai mulţi bani şi cel mai bun mod de a o face era tocmai de a împrumuta în primul rând ţările care aveau nevoie de fonduri ca să cumpere petrolul.

Imbogăţirea ţărilor producătoare de petrol părea că nu poate avea sfârşit, că nevoia de combustibil nu va face decât să crească şi că mai curând, sau mai târziu, aceştia vor ajunge să stăpânească lumea. Lucrurile, bine înţeles, nu s'au petrecut aşa, pentrucă economia politică nu e o activitate care să aibe legile ei absolute şi că totdeauna intervine, ceea ce prea puţini vor să creadă şi să recunoască că ar exista, legile unei economii morale.

Cei obligaţi să sângereze pentru a cumpăra benzina, au găsit mai potrivit să facă economie la întrebuinţarea ei, să caute alte mijloace pentru a înlocui petrolul şi astfel să depindă mai puţin de OPEC. Cu scăderea recentă a preţurilor petrolului, s'a adeverit existenţa acestei legi morale a economiei şi azi cei ce suferă şi se plâng sunt tocmai cei ce credeau că nimic nu va putea împiedica să fie stăpânitorii lumii.

Am amintit la început situaţia actuală caracterizată între altele, prin creşterea datoriilor publice ale ţărilor nevoite să se îndatoreze ca să cumpere petrolul, dar datoriile acestora nu au fost todeauna cauzate de aceste necesităţi. Multe ţări au căutat împrumuturi dela ţările bogate, de multe ori de fonduri ce veneau indirect dela ţările arabe producătoare de petrol, dar şi din mijloace proprii ale marilor puteri economice ca St Unite, Germania, Franţa, Japonia. Aceştia au ajuns să dea împrumuturi enorme unor ţări care credeau că e destul să împrumute bani ca să poată, peste noapte, să se industrializeze, creând industrii pentru care nu aveau nici experienţă necesară, nici materie primă şi nici clientelă pentru produsele probabile.

Un alt aspect ciudat al acestei crize economice s'a manifestat tocmai în ţări bogate cu petrol, care socotind că petrolul e o avuţie pe care Dumnezeu le-a dat-o pentru cine ştie ce fapte bune ar fi făcut, să facă investiţii inutile în lucrări publice şi s'au găsit cu datorii enorme, cu o inflaţie enormă şi cu imposibilitatea de a face faţă obligaţiilor. In acelaşi timp n'au putut să menţină activă economia naţională, cu necesităţi de a importa produse ce natural le produceau dar acum trebuiau să le importe, fără însă să dispună de devize care nu ajungeau nici măcar ca să facă faţă plăţilor dobânzilor datoriilor externe.

Incă odată va trebui să menţionăm aici "economia morală" şi vom da un exemplu care pare ciudat. Cazul Rhodesiei, actuala Zimbabwe o ţară, care înainte de a fi preluată de băştinaşi a trebuit să sufere o acţiune de "blocaj" economic din partea celor mai multe ţări capitaliste. Această situaţie nu le-a permis nici să împrumute bani fără măsură, nici să facă investiţii în activităţi industriale şi economice absurde şi a creat o economie sănătoasă, bazată pe eforturi serioase, sacrificii, situaţie de care azi profită noua administraţie a ţării.

Ceea ce e iarăşi curios şi în parte cauză a acestei situaţii de "îndatorisire" exagerată, e un fenomen greu de înţeles. Se pare că o bună parte din datoriile făcute de ţările cu datorii enorme azi, se datorează nu faptului că preşedinţii lor ar fi umblat cu căciula în mână după împrumuturi ci că tocmai ţările bogate şi **marii bancheri** erau foarte activi căutând să găsească clienţi pentru a le împrumuta bani cu dobânzi destul de interesante.

E interesant de văzut care sunt sumele ce datorează aceste ţări azi şi dăm o listă parţială şi a celor mai interesante cazuri:

Brazilia datorează 87 bilioane de dolari, Mexico 80.1 bilioane, Argentina 43 bilioane, Israel 26.7 bilioane, Polonia 26 bilioane, Peru 11.5 biloane, România 9.9 bilioane, Ungaria 7.0 bilioane.

Aici, o ultimă observaţie. Deşi ca cifră în comparaţie cu Brazilia ţările sub stăpânire comunistă nu datorează prea mult, totuşi, dacă socotim posibilităţile de plată ale României în comparaţie cu Mexico bunăoară, ceea ce datorează România e o sumă fantastică în comparaţie cu ceea ce poate plăti. Făcând suma datoriilor Poloniei, Ungariei, României şi adăugând şi Rusia (23 bilioane de dolari) ajungem la un total de 65,9 bilioane de dolari. Aici e, în fond, partea cea mai tragică a acestei mici istorii. Ţările capitaliste, anticomuniste, nu numai că tolerează asuprirea ţărilor de dincolo de cortina de fier din partea Rusiei, dar aruncă bani ca să fie sigure că nu le va lipsi nimic şi că Ruşii vor putea continua să stăpânească, fără de grijă neamurile care nicicând şi nici azi n'au voit şi nu vreau să ştie de comunism.

Alt caz de imoralitate "economică". Desigur că banul nu are miros, dar când strigi acasă că duşmanii omenirii sunt tocmai comuniştii, şi pe de altă parte îi ajuţi cu bani, numai ca să faci "bani fără de miros"; dacă hârtia verde nu miroase, această acţiune miroase, foarte, foarte urât, şi din păcate alt semn despre ce putem aştepta dela aceste neamuri ca ajutor pentru o liberare viitoare a ţărilor oprimate. □

HRISTOS A ÎNVIAT

Urmare din pag. 1

Această luptă a forţelor întunericului depinde în final de apropierea sau îndepărtarea omului de Dumnezeu. Trebue să ne fie foarte clar că în măsura în care lumina scade, întunericul creşte. Si dela privirea acestui lucru,ajungem la spectrul unei triste realităţi: In ţinuta faţă de "lumină" şi "întuneric" suntem adeseori prea repede gata să ne punem noi înşine.

Implinitor al voii lui Dumnezeu şi chiar a Neamului său, este numai cel care serveşte "lumina". Si nu mai putem spune că nu ştim care-i această lumină, când Invierea Domnului, precedată de Patimile şi jertfa Sa depe Cruce, este în fond o sursă de echilibrare a existenţei, a gândirii, a faptei de fiecare zi şi a comuniunii noastre cu sensurile mari şi bune ale vieţii.

Jertfa Mântuitorului depe Cruce trebue să ne fie pildă că nici un ideal nu se poate împlini fără jertfă. Nimic nu se poate face fără dăruire. Intâi vine durerea sau jertfa şi apoi viaţa cu împlinirile ei.

Din duhul unor asemenea reflecţii, cetitorule şi frate de Exil te salutăm de aceste Paşti cu Hristos a înviat! Si salutându-te în Domnul ne oprim o clipă şi la realitatea că pentru noi Paştile mai înseamnă şi gânduri, şi tradiţii şi atâtea semne de întrebare. Gândurile produse de starea de suflet a omului care e departe de "casă" şi care sunt mai grele la zile de mari sărbători, tradiţiile de Paşti dela vatra părintească, şi străpungătoare semne de întrebare cu privire la cei dragi şi scumpi pe care îi avem în Tară precum şi la întregul nostru Neam care îşi poartă crucea în năpraznica robie comunistă. Crucea a ajuns a deveni simbolul condiţiilor de viaţă în mari şi grele suferinţe.

Prin Cruce, Hristos a doborît pe diavol. Din imnul biruinţei pascale: "Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le", luăm adevărul că viaţa biruie întru totul. Toate marile şi grelele suferinţi ale celor care îşi poartă crucea, vor sfârşi în învierea unei vieţi însorite.

In Invierea Domnului găsim deci duhul unui simţământ de încredere în biruinţa luptei contra a tot ce-i anti-Dumnezeu, anti-uman şi deci diavolesc. Luptă a cărui părtaşi se cuvine să fim şi noi.

Eugen BÂRSAN

DESPRE CANALIILE CARE AU PLĂNUIT CANALUL!

In vara anului acesta, mai exact în vara anului 16 dela Incălţarea pe tron a d-lui Ceauşescu, apele Dunării se vor vărsa în Marea Neagră economisînd 400 de km. din drumul dela izvoarele din Pădurea Neagră.

"Canalul", unicul cimitir unde s'au trimis oamenii în viaţă ca să fie îngropaţi.

Aci s'a măcinat o generaţie tânără, iar când pietrele morii n'au mai avut oase să zdrobească şi sânge să-şi ungă osiile, printr'o explicaţie simplă de trei cuvinte "S'au făcut erori", săpăturile dela groapa lungă dintre Cernavodă şi Marea Neagră, au fost întrerupte.

Dar, între timp, printre mormintele fără cruci, au răsărit semne de viaţă nouă, românească. Cei morţi, prin glasul celor vii, îşi cereau libertăţile defilate, garantate şi trâmbiţate pe la Yalta, Teheran, Postdam şi Chartarul de pe Atlantic.

Intr'un regim de muţenie multilaterală nimeni nu trebue să crâcnească. Fiul iubit a reînviat "Canalul Morţii", cu o singură deosebire: pentru a nu se demasca planurile pentru ce-a fost iniţiat de prima dată, Ceauşescu a hotărît, că de data asta Canalul trebue terminat şi, la nevoie, alături de condamnaţii politici, studenţii voluntari, armata, etc., să se întrebuinţeze chiar şi muncitori cu plată.

Dar va curge multă apă şi pe Dâmboviţa şi pe Canal până când se vor putea acoperi cheltuielile din economisirea celor 400 de km. de navigaţie, ca să nu mai vorbim de cheltuielile de întreţinere.

In afară de partea financiară Canalul aduce şi alte fericiri cincinale:

Va schimba balanţa naturală din Deltă, irigaţiile au început să dilueze sărurile minerale din lacul Techirghiol, iar din punct de vedere politic, cel de "al patrulea braţ al Dunării" va da motiv Rusiei (pe baza tratatului care acordă Moscovei dreptul ca să controleze navigaţia pe Dunăre, N.R.) să-şi mute frontiera la Constanţa.

Ivan, de bucurie, şi-a cumpărat ca adălmaş turbincă nouă: "....numai în socialism a devenit posibilă materializarea concretă a ideii **creerii** Canalului a cărui construire a INCEPUT IN 1975" (Sublinierile noastre). Această declaraţie a fost făcută, în limba română, de Radio Moscova, în ziua de 5 Ian, a.c.

Aceeaşi amnezie şi din partea actualului regim: "Drumul a început acum 7 ani" (Radio Buc. 9 Ian. a.c.).

Despre primele săpături unde **s'a** îngropat floarea tinereţii româneşti nu şi mai aduce nimeni aminte....

Crimele de ieri nu-s pomenite azi, iar crimele de azi nu vor fi pomenite mâine!

Aşa se scrie istoria sub comunişti!

Stroe MOLDOVEANU

UN TRIST RENUME

George BRANA

Nu e pentru prima oară când citim în presa occidentală considerații în felul celor emise recent de cotidianul "Frankfurter Allgemeine Zeitung": "Cine să-l poată primejdui? (este vorba de actualul Seful-România, n.r.). Populația românească și-a dovedit încă din timpul Turcilor, capacitatea de a suporta asuprire și lipsuri". Iar mai departe citim: "Biserica ortodoxă națională a Românilor a **fost întotdeauna de partea** puterii statului, și același lucru îl face și azi". Bine înțeles îl face cum l-a făcut și sub Carol al doilea, dând binecuvântarea unor masacre împotriva tinerilor. Dar acum avem destul "prezent" ca să insistăm asupra trecutului care l-a pregătit.

Tema articolului este în titlu: "Cine ar putea să-l primejduiască pe Ceaușescu?" Concluzia este că nimeni, pentrucă în intern nu poate nimeni, iar în extern nu vrea nimeni, și Estul și Vestul având argumentele lor, care de care mai murdare și mai unsuroase, când e vorba de "pace". Din nefericire România e teren de "necesitate la gurile Dunării" numai pentru Soviete și deloc pentru Anglia și Franța, sau numai una din ele, care au sau a inventat acest joc de cuvinte, lăsând "necesitatea" să se ducă pe apa sâmbetei.

Stim de mult că din lăuntru nu poate face nimeni nimic contra regimului,iar din afară nu vrea nimeni, dar ce ne întristează citind considerații ca acelea citate mai sus, este faima rea pe care o avem, de bicisnici, care însă nu este deloc dreaptă. Nici împotriva instalării unui regim sovietic, nici în actuala "Republică Sovietică România", nu se putea și nu se poate face nimic din interior, așa cum nici în restul Uniunii Sovietice nu se poate face nimic.

Sistemul Sovietelor este cea mai totală formă de tiranie din istoria lumii, așa fel organizată și ajutată de mijloacele tehnice moderne, încât odată ajunsă la putere nu o poate dărâma nimic din interior. Nici Românii, nici Rușii, nu sunt prin specifica lor esență umană purtătorii germenului sclaviei transmis prin "genii" naționali, din moșii-strămoșii lor. La Ruși s'a văzut cu atâția oameni din specia lui Soljenitsyn, iar la Români de asemenea au fost un număr de oameni care au documentat exhaustiv asupra stărilor de lucruri din Republica Sovietică.

Dar comunismul este o formă de asuprire transformată într'un fel de adevărat cancer socio-economic-politic-moral, în primul rând din cauza complicității puterilor din lumea liberă cu Sovietele. După ce au trădat pe alții, aceste țări se trădează acuma pe ele înșile și devin forțe cancerifere, pe plan intern și extern. Așa cum se dovedește azi în Franța, cu ocazia unor noi alegeri comunale, administrațiile comuniste adună imense capitaluri, dând toate lucrările publice comunale pe mâna întreprinderilor exploatate de partidele comuniste. In Franța s'au dat pe față niște scandaluri de zeci de miliarde, iar banii sunt depuși la o bancă sovietică din Paris.

România de azi nu este unde este din cauza rămășițelor din vremea dependenței de Turci, ci din cauza unei politici interne teleghidată între cele două războaie mondiale de fostele mari puteri, Franța și Anglia, la rândul lor puternic influențate în politica Estului european de Rusia Sovietică, a cărei politică internațională între 1917 și 1940, nu a luat-o niciun istoric în cercetare. Acuma însă, după 66 de ani din 1917 încoace, lucrurile s'au întors: fostele mari puteri de altă dată care nu mai au nicăieri nicio influență,parcă de ciudă, au început să se sovietizeze pe ele înșile, după ce-au sovietizat mai înainte pe alții. Dar în această lume intrată în părăsirea de sine însuși, nu e drept să se spună despre Români lucruri așa de urâte, adică un mic popor adus de fostele mari puteri care-și împărțeau lumea în starea metastazei de azi, să fie declarat incapabil să-și găsească vindecarea, pentrucă așa ar fi rămas dela Turci încoace. Nu, Românii nu au învățat nimic dela Turci, au învățat însă, într'un secol și mai bine, multe lucruri bune dela fostele mari puteri ale Occidentului, dar prin tratamentul **colonialist pe care li l-au aplicat din 1918 până** în 1940, și la care l-au condamnat după aceea, cu "bilețelul" D-lui Churchill, ne dă dreptate să spunem clar și apăsat: rugăm să mai fim slăbiți cu Turcii de altă dată! □

LIBERAREA ROMÂNIEI

Ioan COMAN

Poate cu o întârziere de două luni, aflăm și noi că s'a decis liberarea României de dușmani. Această știre, de copleșitoare importanță, o aflăm din publicația "Presa Liberă Română", numărul pe Ianuarie 1983, după cum se vede an al evenimentelor hotărîtoare în istoria contemporană. In această revistă, sub titlul "CONGRESUL ROMANILOR DE PRETUTINDENI",din diverse întrebări adresate D-lui I. Rațiu, aflăm că s'a hotărît înființarea unui organ de liberare a României, bazat pe ceva ce se chiamă "CHEMAREA" dela 1 Decembrie 1980, document pe care nu-l cunoaștem dar de care aflăm că:

"invită toate organizațiile românești, toate personalitățile exilului și pe toți Românii doritori să ia parte la lupta poporului nostru, cu excepția celor ce colaborează direct cu comuniștii, cei care arată pe față simpatii comuniste și cei ce sunt membri ai unor organizații cu tendințe totalitare, să accepte răspunderea unui organ de acțiune românească".

Dacă citim bine, vedem că România va fi liberată, poate chiar curând, de trei categorii de dușmani ai poporului român: 1. cei ce colaborează direct cu comunismul, 2. cei care arată pe față simpatii comuniste și 3. cei ce sunt membri ai unor organizații cu tendințe totalitare.

Aceasta ar fi prima parte a liberării, adică "liberarea Românilor din exil" de elemente indezirabile. Lăsăm la o parte chestiunea lui "pe față" sau "direct", și ne resemnăm admițând că o "colaborare indirectă cu comuniștii" e tolerată, după cum și eventuale "simpatii comuniste" pe ne-față.

Dar ne întrebăm: care sunt organizațiile "cu tendințe totalitare", de care ar trebui liberat exilul, înainte de-a fi liberată România? In România nu a existat nicio organizație totalitară afară de a Germanilor minoritari național-socialiști sub conducerea lui Andreas Schmidt, și de minusculul partid comunist clandestin, condus de "Kominformul" de atunci. "Partid unic", după modelul totalitar nu a fost decât sub dictatura lui Carol II, "Frontul Renașterii Naționale". In 1940, Generalul Antonescu a botezat România "Stat Național-Legionar", ceea ce a durat patru luni, dar Legionarii de atunci nu erau "totalitari", și au propus lui Antonescu, să facă alegeri, însă acesta nu a vrut.

Care or fi "colaboratorii indirecți ai comuniștilor", nu știm, și nu ne pot interesa, pentrucă sunt admiși din oficiu în noul "organ de liberare", după cum la fel și cu "simpatizanții pe ne-față ai comunismului", și ei din oficiu admiși, dacă urmăm logica celui intervievat. Dar nu știm care sunt organizațiile cu tendințe totalitare din acest exil. Deci cine face declarații în vederea unei acțiuni istorice, ar fi bine să lămurească lumea și astfel să aflăm care sunt dușmanii totalitari ai nației românești în afară de comuniști și simpatizanții lor, direcți și pe față , se înțelege.

Dacă există asemenea "organizații", cu siguranță că au un program, niște idei, din care să reiese fără niciun echivoc că au "tendințe totalitare". Noi nu cunoaștem asemenea organizații, cum am spus în afară de fostul partid comunist ilegal și național-socialismul german la care a aderat în mare parte minoritatea germană a României Mari. Dar în exil nu există nicio organizație comunistă a Românilor liberi, și dacă în trecut nu au existat Români etnici național-socialiști, e greu de bănuit că după definitiva îngropare a național-socialismului de către Germani, s'ar găsi niște Români care să vrea să-l desgroape.

Suntem absolut de acord cu liberarea României, dar mai întâi să știm: de ce vrem s'o liberăm? Din acest interviu nu aflăm decât ce-am reprodus mai sus: deocamdată e vorba de liberarea exilului de comuniști direcți și cripto-comuniști pe față, și de niște "organizații cu tendințe totalitare", pe care ne este imposibil să le identificăm. Sperăm că atunci când "organul" va fi gata, ne va spune cu toată claritatea de cine vrea să "elibereze" exilul, înainte de iminenta "eliberare" a României.

In așteptarea organului e normal să dorim identificarea dușmanului său, ca să știm și noi cu cine votăm. In orice caz, viitorul "organ" și-a curățat drumul de totalitarism, alungând pe cel ce ne apăra credința, neîndoielnic "totalitară", cum spune Crezul: "CRED INTRU UNUL DUMNEZEU TATAL ATOTTINATORUL, FACATORUL CERULUI SI AL PAMANTULUI, VAZUTELOR TUTUROR SI NEVAZUTELOR". De vreun mileniu și jumătate Românii își fac neîncetat ființa și o păstrează, cu acest "totalitarism". Pe care judecând după acțiunile premergătoare din ultimii ani, e sigur că "organul ce va veni" nu îl va admite. Ei și? □

APĂRARE NU CAPITULARE

Alexandru BERCEANU

Una dintre cele mai rafinate și eficiente metode de apărare fizică individuală, a fost descoperită în timpul Evului-Mediu în China, de niște călugări. Oameni ai spiritului și ai facerii de bine, acei călugări **nu aveau** voie să poarte arme,și nici chiar să aibă asupra lor vreo bucățică de niciun metal. Călugării care strângeau umiliri de prin sate, fiind obligați prin legea umilirii să-și cerșască hrana zilnică, erau atacați de vagabonzi înarmați,care trăiau din furt și jecmănire, și nu erau numai jefuiți și bătuți, dar uneori erau chiar uciși fără niciun motiv.

Oameni ai meditației, călugării au gândit, cum s'ar putea apăra. Si astfel au scornit arma ciobănească pe care o știm și noi: bâta de lemn. Fără să monteze vreun adaos metalic la ea, călugării au creat o scrimă cu bâta așa de sigură, încât veneau de hac oricăror agresori, înarmați cu iatagane și cuțite.

Lupta "în ciomege" a existat și la noi, dar era mai mult un fel de sport ciobănesc, pe când la subtilii călugări Chinezi era o chestiune de viață sau de moarte. Dar arma și tehnica respectivă erau defensive, scopul era dezarmarea agresorului, nu uciderea lui.

Din acest exemplu reținem că apărarea nu este contrară unei poziții spirituale profunde. Si în consecință toată predicăraia capitulardă a mișcărilor "pacifiste" prin care se cere pur și simplu renunțarea Occidentului la apărare, și supunerea la hegemonia sovietică, nu are în ea nimic spiritual, ci este manipularea politică a diverșilor slabi de spirit, de care e plină lumea.

Oameni care gândesc în termeni tehnologici, s'au gândit de ani de zile, cum să anuleze un atac atomic. Aflăm de curând că s'a ajuns la proiectul unei arme defensive anti-atomice, și acest eveniment crucial a fost anunțat de Președintele Reagan, ale cărui baze de gândire morală în politică provoacă mari suferințe la toți moraliștii hipocriți ai socialism-cripto-comunismului din lume.Aceștia nu dau voie să se "gândească moral" decât așa cum cer Sovietele, care știm cum gândesc "moral" în Afganistan, în Polonia și în atâtea părți din lume.

Prima replică dată la acestă intenție de-a anula, printr'un sistem de arme ne-atomice și pur defensive, orice atac atomic, a fost protestul sovietic, motivat că astfel America strică echilibrul prin superioritatea înarmării. E absolut imposibil de crezut așa ceva. Dar dacă Sovietele ajung la asemenea aberații nu trebue să ne mirăm. Ce ne facem însă cu teologii noștri, cu profeții preoți și episcopii adepți fie ai "teologiei salvării", înțeles "terestre", fie de teologii patroni ai dezarmării Occidentului și ai capitulării față de hegemonia militară sovietică.

Este mai mult decât straniu cum niște teologi preferă ca lumea să-și piardă libertatea în schimbul unei vieți de robot cu hrană asigurată, în orice caz și aceasta relativ, deoarece vedem că nici măcar "teologia salvării pe-ale gurii" nu poate ajuta imperiul sovietic să-și hrănească normal roboții, cărora le ia pâinea dela gură pentru fabricarea armelor genocide. Noroc însă că lumea mai are și altceva decât teologi, ajunși chiar episcopi, intrați total sub ascultarea mitropolitului tătaro-muscălesc. Si mai există un om politic de primă importanță, care ne întărește speranța păcii în libertate nu în sclavie. □

Cititi și răspândiți "Cuvântul Românesc"

EXIL, REALITATE, IDEE

Horia STAMATU

Exilul românesc, vechi de peste 35 de ani, are o bogată istorie culturală dar niciuna politică. Ce va găsi viitorul istoric ca "politic" din acest exil, va fi o minimală culegere de cultură politică scrisă, câteva flori din marea de bălării ale pamfletelor, calomniilor, minciunilor şi falsificărilor de istorie, datorită unor resturi politicianiste trimse în exil. De ce nu există istorie politică a exilului?

Intrebarea ne-o provoacă un articol, lung, nediferenţiat, dar din care se degaje un gând: Românii activi politici în exil, să lase trecutul pe seama istoriografilor, cinstiţi am adăuga noi, şi să-şi concentreze energiile în vederea unei eficienţe benefice pentru viitorul românesc.

Adevărul este că orientarea către viitor a lipsit cu desăvârşire în activitatea politică din exilul românesc. De ce? In primul rând pentrucă activiştii noştri politici nu şi-au pus nici în 1948, nici în anii următori, până azi cum se vede din noi bătăi de câmpi, o **întrebare** fundamentală:căror realităţi ireductibile îşi datora existenţa **"ROMANIA MARE"** în 1938, când a început, galopant, lichidarea ei?

Trei au fost aceste realităţi: poporul român, Europa, cultura românească cu tradiţia ei, în primul rând creştină. Cât priveşte ideile politice, acestea nu se confundau cu realităţile perene.

Ideile politice din ultima Românie pluralistă, se reduc la trei: ideea liberală,ideea ţărănistă, ideea naţionalistă. Cele trei realităţi fundamentale amintite mai sus, alcătuiau în corp şi suflet "românitatea", în care puteau pluti ca peştii în apă, ca toată mulţimea de chituri în ocean, "liberalism", "ţărănism", "naţionalism", dar acestea, între altele mai mărunte, erau doar părticele dintr'un mediu vast. Ce pot fi altceva decât părticele un partid sau altul în istoria milenară a poporului român?

Poporul român, care a dat şi numele României, uneori mai mare, alte ori mai mică, a existat înainte de orice partid, după cum va exista şi după orice partid. România Mare a fost fructul unei vocaţii a poporului român, cu "românitatea" din el, ca parte constitutivă a Europei şi Creştinătăţii. Această "românitate" a făcut România Mare, nu un partid sau altul.

Nici liberalismul, nici ţărănismul, nici naţionalismul, nu erau elemente constitutive ale neamului românesc, ci derivate circumstanţiale, care oricând puteau fi înlocuite cu altele.

Din nefericire, de peste 35 de ani, în loc să se caute o bază de plecare în "râul" sau "oceanul" care ar fi neamul românesc cu istoria şi cultura lui, activiştii politici tot încearcă să fixeze câte o bază în "peşti" şi "balene", şi astfel pentrucă se uită că oceanul cuprinde peştii şi balenele, nu invers, avem permanenta instabilitate a peştilor şi balenelor.De aceea politicismul exilului nu leagă două'n trei,nu ajunge la ideea care să-i dea eficienţă,ba chiar şi mai strică intervenind în cultură şi spiritualitate cu violenţe străine de ele. Este o eroare nocivă, a unei false sprijiniri pe trecut, adică nu o sprijinire pe ceea ce a fost permanenţă în trecut, ci pe unele "părţi" lipsite de perenitate. O minimală analiză, ne arată absurditatea acestei prejudicioase gâlcevi.

1. "Liberalismul" a fost la noi ceva ce a ţinut loc de ceea ce azi se chiamă "technocraţie"; în această ordine avem de învăţat incalculabil mai mult din prezentul lumii libere decât dela începuturile aşa zisei "Românii moderne";

2. "ţărănismul" a fost un fel de imitaţie a luptei de clasă, şi tocmai de aceea nu a reuşit, din simplul motiv că TARANII la noi nu erau "clasă", ci neamul românesc insuşi,deci dacă era nevoie de o revoluţie în sensul înnoirii şi însănătoşirii,nu intra în discuţie o revoluţie de clasă ci una românească;

3. "naţionalismul", întemeiat la noi de Iorga, cu partidul lui "Naţional-Democrat", la începutul acestui secol, când tot el a lansat şi alăturarea de termeni "neamul românesc", era depăşit încă din ţară, în anii '30, de generaţia care-i urma lui Iorga, şi care aducea o puternică adeziune militantă la universalitatea ideii creştine.

Cum să reconstituim o "idee românească" azi cu urme ale unor "isme", cu o amintire de "partide", liberal, ţărănist, naţionalist?

Dar nu mai puţin de un lucru trebue să ţinem seamă: faza post-Iorga a naţionalismului din România nu mai era un etnicism pur şi simplu, şi "naţionalismul" era în realitate depăşit prin primatul spiritual al creştinismului, singurul lucru care rămâne şi azi actual, de importanţă capitală şi deschizător de perspective. A fost şi rămâne un bun românesc câştigat, şi de aceea mereu motiv de martiriu ca în cazul preotului Calciu.

O grije de reconstituire a ideii româneşti, dincolo de remanenţele politice care nu mai puteau avea nicio actualitate, nici în România,nici în Europa,a dus la naşterea primei instituţii culturale româneşti,în Occidentul liber,"C e n t r u l R o m â n e s c d e C e r c e t ă r i" din Paris, a cărei activitate a început în Ianuarie 1949, şi după un timp de întrerupere a fost reluată cu noi serii de intelectuali şi învăţaţi din diverse ramuri ale ştiinţei, în 1982.

"Centrul Românesc de Cercetări" era, cum este şi azi, fără niciun fel de legătură cu niciun fel de organizaţie politică de indiferent ce origini, orientare şi acţiune. In asemenea condiţii acest focar românesc de cultură şi-a orientat dela început lucrarea în slujba gândirii, ştiinţei şi creaţiei literare şi artistice româneşti, în vederea unei actualizări a ideii româneşti bazată pe realitatea profundă românească, în contextul european şi creştin din Europa liberă de atunci. De aceea nu mai intra în discuţie, cum nici nu intră, nici "liberalism", nici "ţărănism", nici "naţionalism", ci "ştiinţa românească", ideea "unităţii europene" şi "ecumenismul". Dela întemeerea "Centrului Românesc de Cercetări", din 1949, până azi, s'au petrecut în lume evenimente de cea mai mare importanţă, prevăzute în discuţiile şi cercetările întemeetorilor, cum ne arată cea mai recentă istorie: s'a înaintat cu un mare pas către o viitoare "Europă unită" şi s'a ajuns la "Piaţa comună europeană" şi la "Parlamentul european" dela Strassburg,iar în ordinea spirituală am avut cele două "Concilii Vaticane," prin care creştinii diverselor confesiuni au ajuns mai aproape unii de alţii ca niciodată, şi creştinii de azi, în 1983, gândesc altfel raporturile dintre diverşii creştini ca în 1938, ceea ce duce inevitabil şi la începutul unui ecumenism mai vast, al marilor religii. Un gânditor de azi al acestui ecumenism universal este savantul Mircea Eliade, care a fost primul Preşedinte al "Centrului Românesc de Cercetări".

Ce au prevenit prin gândire, şi ce au făcut prin acţiunile lor politicii exilului nostru în aceşti amari de ani dintre 1949 şi 1983, nu ştim, dar ştim că exilul cultural care a depăşit spiritul de schismă, prin tot felul de manifestări, a participat din plin şi la "românitate", şi la "europeitate" şi la "creştinătate", aproape mereu în ciuda beţelor în roate puse de diverşii politici naţionali, care nu ajung deloc să-şi dea seama că Românii de unde ar fi ei, nu au rămas la 1938, nici la 1941, nici la 1944, nici la 1948, ci sunt la 1983 şi problema lor este una singură, fundamentală: PROBLEMA SUPRAVIETUIRII NEAMULUI ROMANESC. Recunoaştem că nu vedem cum ar fi în stare politicii noştri să asigure supravieţuirea neamului românesc prin fostele lor "partide", care nu oferă nicio garanţie de fiinţă românească viitoare. In acelaşi timp recunoaştem că studiul ştiinţific, şi oricâţi sociologi, economişti sau politologi normali din Occident au încercat vreo cercetare serioasă, nu au fost lăsaţi să lucreze. Dar un lucru rămâne sigur: căutarea unor idei realiste de viitor ar fi posibilă pentru activiştii politicei dacă ar întreba cu pătrunderea necesară cultura românească, inclusiv aceea din exil, şi scuturându-se de orice "ism", inclusiv al "socialismului" care şi-a dat pe faţă bancruta frauduloasă în toate variantele lui, în loc să tot "revendice" ar mai şi "propune" ceva, căutând cu adevărat elementele de constituţie a existenţei viitoare a poporului român, plecând dela "românitate", "europeitate" şi "creştinătate". Tinând seamă că la acesta din urmă au aderat şi o sumă de necreştini formal.

Transfigurarea naţionalismului românesc prin creştinism, lucru pe care nu l-a mai înţeles în anii '30 lumea noastră "naţională", şi care era fără echivalent în Occidentul de atunci, este azi, în acelaşi Occident, dar din 1983, de o mare actualitate, spre deosebire de "naţionalismul" care nu mai spune nimic în Europa, ca să nu mai amintim de formele unor foste naţionalisme ale unor mari puteri de altă dată.

Mişcarea creştină de azi din Polonia, mişcarea mondială a unei adevărate cruciade prin predică a Papei, stabilitatea politică şi morală pe care-o aduc partidele creştine la conducerea Germaniei de Apus, confirmă larg şi încurajător ceea ce a fost nou şi aducător de înviorare spirituală şi morală în mişcarea ideilor din trecutul nostru apropiat, al fostei România Mare. In acea Românie Mare, s'a afirmat pentru prima oară în Europa de după războiul de atunci, ideea europeană, printr'o publicaţie întitulată chiar **"IDEEA EUROPEANA"**, şi care a fost una dintre cele mai consistente reviste româneşti. In primul număr el acestei reviste, imediat după război, la 25 Iunie 1919, scria Rădulescu-Motru: "Poporul român s'a întâlnit cu fiinţa Europei la toate răspântiile sale istorice. In toate momentele lui hotărîtoare, EUROPA era adusă în conştiinţa noastră. Si era natural să fie aşa. Un popor nu poate trăi fără o politică externă. Si poporul nostru român nu poate fi decât în atârnare de fiinţa Europei". Azi, mai mult decât atâta, avem conştiinţa deplină **a unei românităţi care este parte constitutivă** a Europei, cu mari contribuţii de originalitate şi adâncime, dincolo de politică şi economie. "Creştinătatea" s'a afirmat printr'o adevărată renaştere a culturii creştine în România Mare, pe plan european întâi cu "Loghios", revistă ortodoxă în limba franceză, editată de Nae Ionescu, prin ziarul "Cuvântul", condus de Nae Ionescu, prin "Gândirea", în care Crainic scria în 1929: "Dar poporul nostru trăeşte de aproape două mii de ani în credinţa ortodoxismului şi în practica lui. De aceea unghiul sub care l-au privit scriitorii precedenţi (Crainic se referea la "sămănătorism", n.r.) şi odată cu ei intelectualii formaţi în ideologia ştiinţifică a veacului al XIX-lea, ni se pare greşit. In orice caz, insuficient. S'a aprofundat caracterul etnic al acestui popor, dar s'a ignorat caracterul lui religios" (N. Crainic, "Sensul tradiţiei", în "Gândirea", Ianuarie-Februarie, 1929). Nae Ionescu scrisese mai înainte în "Cuvântul": "Creştinismul face parte integrantă din fiinţa noastră naţională". ("Cuvântul", 8.XI.,1926).

Aşa că orientându-ne fără sfială "româneşte" în lume, nu avem niciun motiv de ruşine să plecăm chiar dela românitate pentru a-i citi soarta, dar în acelaşi timp nu avem posibilitatea de a ne lipsi de "europeitate" şi de "creştinătate", lucruri copleşitor de actuale azi când în România românitatea este desfigurată prin reducerea la caricatura şovină a "patriotismului socialist", nu numai fără niciun Dumnezeu dar făţiş împotriva lui Dumnezeu, sub presiunea "eur-asiaticităţii" care se caută a fi impusă ideologic Românilor.

Nimeni altul decât Niculae Iorga, a spus mai întâi că la Români politica este în primul rând o chestiune de cultură, în sensul profund pe care avea să-l reia Pârvan, în prima lecţie a lui dela noua Universitate românească din Cluj: "Supremul scop al luptei noastre e spiritualizarea vieţii marelui organism social-politic şi cultural-creator care e naţiunea" (V. Pârvan, "Datoria vieţii noastre"). Noi Românii avem în trecutul apropiat perspectiva spirituală, a creştinismului nostru din origini,care încă înainte de război lăsase în urmă şi "liberalismul" şi "ţărănismul" şi "naţionalismul".Azi sunt nenumărate semne ale timpului că noi Românii fără această bază spirituală nu avem de întreprins nimic în vederea unui succes. De asemenea să învăţăm odată că un statut de viitor al existenţei de ţară şi societate românească nu se poate schiţa pe scheme din trecut, care oricum faţă de existenţa milenară a unui popor apar ca efemere. Unitatea de eficienţă românească în actualitate pentru pregătirea unui statut de viitor al Românilor şi al României, nu trebue să aibă nici pecetea exilului, cum spune despre "socialismul ştiinţific" un foarte lucid biograf al lui Karl Marx. Noi trebue să avem distinctă în minţile noastre ideea fiinţei româneşti, care ştim bine că nu e nici liberală, nici ţărănistă, nici "naţionalistă", nici "socialistă", şi de asemenea avem sub ochii noştri realităţile politice în care trăim liberi. Walesa a început o mişcare bazată pe ideea poloneză, implicit şi creştină şi europeană, şi a dezlănţuit forţa comunitară a unui sentiment profund, al "solidarităţii, care este ceva radical deosebit de "partinitate". Papa cu ideea universalităţii cristice dă din nou speranţa libertăţii, ne spune că "prin pierderea culturii ne pierdem şi fiinţa istorică", iar partidele creştine unite din Germania Occidentală oferă cea mai convingătoare sinteză a credinţei creştine cu practică modernă de stat şi societate. De aceea avem motive să credem că o unitate politică românească în exil, nu ar putea fi altceva decât un mediu de cultură politică în care să se găsească formula de restabilire românească în condiţii de libertate, şi nu ar avea cum să fie vorba de concurenţa unor partide care de mult nu mai există.

Contribuţiile noilor veniţi în exil, din motive de sensibilitate şi idee, nu de altă natură, ar fi în primul rând din domeniul unei prezentări cât mai ordonată a siluirii realităţilor din România, dela agricultură până la psichiatria deviată, dela industrializarea nerentabilă până la pauperizarea totală a persoanelor, a claselor şi a naţiunii, dela idealismul materialismului ideologic până la raporturile dintre "conducere şi popor", care nici în Evul-Mediu sau în timpul Fanarioţilor, n'au avut ferocitatea de azi, de "sus în jos".

Problema viitorului, care va veni nu se ştie nici când nici pentru cine, nu este "cine va guverna", în numele cărui "partid" sau "coaliţie", ci cum va fi readus neamul românesc la o viaţă proprie firii, vocaţiei şi istoriei lui milenare.

Ar fi de dorit ca Românii politici din exil, să poate ajunge la o adevărată "uniune creştină românescă", pe baza căreia să se poată gândi un proect de stat românesc de drept, de societate românească echitabilă, într'un sistem de guvernare pluralist, prin care străvechea Dacie să se reintegreze într'o Europă liberă şi în spirit universal ecumenic. De aceea, indiferent dela ce "partide" se revendică activiştii noştri politici din exil, ca să-şi găsească îndreptăţire, ar trebui mai întâi să renunţe la "iubirea puterii" şi să înveţe "puterea iubirii". □

ABERAŢIILE ŞOVINISMULUI MAGHIAR

Radu DUNĂREANU

Trebue să pornim dela realitatea crudă că,în limitele graniţelor reseriste toţi cetăţenii, indiferent de naţionalitate şi religie, trăiesc la fel de prost, sunt supuşi aceluiaşi sistem opresiv şi de spălare a creierelor.

Duşmanul nostru comun, al tuturor celor care trăim în emigraţie, este comunismul şi ceea ce trebue să facem este să luptăm, cum putem şi cât putem contra lui. Din nefericire însă unii din vecinii şi conlocuitorii noştri unguri nu vor să ia în consideraţie acest fapt major şi îşi irosesc puterile ducând o propagandă penibil de deşănţată nu contra regimului comunist ci împotriva noastră ca Români, servind cu prisosinţă interesele ocupantului sovietic.

In special intelectualii, unii din ei, aţâţă opinia publică contra Românilor, fără nici un fel de decenţă, visând la paranoia Ungariei care să includă şi Transilvania noastră, pretinzând la paranoia absurd şi neistoric că Maghiarii sunt majoritari în Ardeal. Iar atunci când vorbesc contra resereului o fac tot cu intenţia de a blama Românii care, după părerea lor, ar duce o politică de desnaţionalizare maghiară în cadrul perimetrului transilvănean.

Rândurile de mai jos sunt bazate pe datele existente în Statele Unite şi în cadrul statisticilor religioase. Aceste rânduri au ca scop ca să ajute pe cine doreşte să discute şi să răspundă atacurilor şovine şi autorul dă mână liberă oricui doreşte să le folosească, în orice limbă, iar dacă există dubii asupra autenticităţii-imediat, la cerere, voi dezvălui sursele de informaţie.

Voi accentua în special aspectul ridicol al pretenţiilor maghiare că în R.S.R. se duce de către Români o politică de desnaţionalizare şi de genocid cultural antimaghiar.

In 1981 România avea o populaţie de 22.201.387 locuitori. Dintre aceştia 85% erau ortodocşi, adică 18.871.178. Cred că nu e nevoie de nici o argumentare că Ungurii nu au biserică greco-ortodoxă.

Nemţii erau circa 420 de mii, adică 1,89%din totalul populaţiei.

Ungurii erau împărţiţi în trei mari congregaţii religioase, cu episcopii lor totalizând 1.812.000, adică 8,16%, defalcaţi aproximativ astfel: 700 de mii calvini, 32 de mii evanghelici, 80 de mii de unitarieni şi un milion de catolici. Mai sunt 40 de mii de mahomedani şi 34 de mii de Evrei, dar aceştia nu intră în calculul nostru statistic.

In acelaşi an în România existau 491 de publicaţii cu un tiraj total de 1,5 milioane de copii. Să vedem ce pondere are limba maghiară în această arie.Din totalul publicaţiilor una era sârbă, una ucrainiană, una greacă şi una în idiş. Nemţii, cu o populaţie de 1,89% aveau 3 publicaţii, ceea ce înseamnă doar 0,6% dintr'un total cu un tiraj de 90.000 de copii.

Ungurii, cu o populaţie de 8,16% se bucurau de 46 de publicaţii, ceea ce reprezintă 9,36% din total.

Daca luăm numai Clujul, care nu are o populaţie majoritară maghiară, din cele 6 publicaţii, patru sunt ungureşti (66,6%) cu o circulaţie de peste 170 de mii de copii, adică peste numărul populaţiei cu limbă nativă maghiară.

In Bucureşti, care nu are populaţii minoritare în număr semnificativ, sunt 71 de publicaţii din care 22 în limbile minorităţilor. Din aceste 22 în limbile minorităţilor, 17 sunt ungureşti, 2 nemţesti, una sârbă, una ucrainiană şi una în idiş.

Deci la un procentaj de populaţie maghiară, pe totalul din ţară,de 8,16% numai în Bucureşti sunt publicaţii ungureşti de circa 24%.

Pentru cei răuvoitori şi care doresc să verifice, ei pot scrie şi se pot abona la Cluj la Utunk, Napsugar, Korunk, Dolgozo No.

In judeţele cu minoritate maghiară sunt ziarele cotidiene (6 zile pe săptămână) ca de exemplu: Voros Lobogo-Arad, Faklya-Oradea, Brassoi Lapok-Brasov, cu un total de 180 de mii de copii, comparând cu tirajul de 242 de mii al ziarelor româneşti din aceleaşi judeţe.

In plus se adaugă cotidianul bucureştean Előre.

Ca o curiozitate, în Sf. Gheorghe Megyei Tukor are un tiraj de 15 mii iar ziarul românesc Cuvântul Nou doar 4 mii; în Harghita ziarul unguresc se tipăreşte în 24 de mii de copii iar cel românesc, Informaţia Harghitei, are doar 4 mii; iar în Târgu Mureş Vorosz Zazslo se editează în tiraj de 30 de mii comparând cu tirajul românesc de numai 23 de mii.

Dar să nu uităm că toate acestea se îmtâmplă într'o ţară în care limba oficială este Româna şi nu în Elveţia unde sunt patru limbi oficiale.

Defalcate pe profile, ziarele ungureşti nu sunt numai de informaţie şi propagandă pură ci sunt din toate domeniile, ca de exemplu:

-A Het, revistă de cultură cu 11.000 de copii.
-Falvak Dolgozo Nepe -pentru agricultură cu 9000 de copii.
-Ifjumunkas -pentru tineret cu 24 de mii de copii.
-Jobarat-pentru pionieri cu 25 de mii de exemplare.
-Munkaselet-ziarul sindicatelor cu un tiraj de 25 de mii.
-Tanugyi Uijag, editat de Ministrul educaţiei cu un tiraj de 8000 exemplare.

Deci din punct de vedere al spălatului creierelor nu putem spune că Românii se bucură de un regim preferenţial!

Literatura maghiară este deosebit de dezvoltată datorită regimului de ocupaţie sovietic care a făcut totul ca să-i întărâte pe Unguri contra Românilor.

Din 25 de edituri, 12% sunt în limba maghiară, la o populaţie de mai puţin de 9%! Aşa avem editura Kriterion în Bucureşti şi secţiile maghiare ale editurii Dacia din Cluj şi Facla din Timişoara.

Dacă abordăm domeniul strict cultural vom vedea că pretenţiile maghiare sunt şi mai rizibile şi vom vedea că aici populaţia covârşitor majoritară este net dezavantajată.

In România sunt 4 opere de stat: Bucureşti, Iaşi, Cluj şi Timişoara. Ungurii au operă maghiară la Cluj. Deci se bucură de o activitate operetistică de 25% din totalul unei populaţii de 8,6%.

Din 14 teatre principale, de stat,Ungurii au teatre în limba lor, subvenţionate de guvernul comunist la Oradea, Timişoara, Cluj, Tg, Mureş, Satu Mare, deci un procentaj de 35% la o populaţie de 8,6%!

Nu vreau să mă reîntorc cu discuţia la perioada Regiunii Autonome Maghiare şi la perioada de glorie când securiştii maghiari erau peste tot, fără să mai vorbim de cei de religie mozaică cu nume maghiare, pe vremea când se schimbau numele din Kahane în Bodor sau aşa ceva. Nici pe vremea când faimosul disident Karol Kiraly era în CC şi prim secretar al nu ştiu cărui judeţ, cu vilă şi limuzină neagră, cu perdeluţe galbene, la scară.

Era vremea când te duceai la Covasna şi cereai în româneşte un sifon sau o pâine şi ţi se răspundea ungureşte că nu se vorbeşte româneşte pe acolo.

Nu vreau să reamintesc acele cumplite timpuri ale anului 1956 când mii de tineri români, majoritate studenţi, au umplut puşcăriile şi apoi au înroşit pământul lagărelor pentrucă au crezut că revoluţia maghiară trebue sprijinită.

In acelaşi timp Ungurii din Transilvania profitând de ocazia tulbure scoteau steagurile lui Horthy şi făceau, ca şi azi, organizaţii de "eliberarea Ardealului." Prea multe nu s'au schimbat între timp căci azi, proaspeţii dizidenţi vor, nu mai puţin decât o republică socialistă Transilvană în cadrul pactului sovietic dela Varşovia!

Dar să trecem peste acele timpuri de glorie maghiară şi să revenim la prezent. In 1979 Consiliul de Stat, organ suprem de conducere al RSR avea 13 membri (inclusiv perenialul Ceauşescu). Din trei vicepreşedinţi, unul era ungur, deci 33% la o populaţie de mai puţin de 9%. Din 9 membri unul era ungur şi unul neamţ. Din CC al PCR, 27 sunt în aşa zisul Comitet Executiv, iar aici 3 sunt unguri ceea ce reprezintă un procentaj de 11%.

Chiar şi în Marea Adunare Naţională, teoretic forul suprem legislativ, din trei vicepreşedinţi unul era ungur.

Nu am scris toate acestea pentru a lăuda realizările regimului de ocupaţie în domeniul relaţiilor cu naţionalităţile conlocuitoare, deoarece tot ce au făcut în acest răstimp dela invazia rusească a fost făcut în dauna majorităţii româneşti, în scop de desnaţionalizare. Nici un regim marxist nu încurajează cultura naţională ci numai rusificarea, exemplul cel mai bun fiind Uniunea Sovietică unde desnaţionalizarea populaţiilor neruse a ajuns la paroxism. Toată această viermuială naţionalistă maghiară este ingenios regizată tot de Ruşi cu scopul dezmembrării ţării noastre şi apoi acapararea totală, şi definitivă a întregului spaţiu mioritic.

Propaganda maghiară legată de aşa zisa problemă a Transilvaniei, cu toate falsurile istorice produse în ultima vreme în publicaţiile şovine antiromâneşti nu face decât să servească din plin interesele duşmanului nostru comun, Rusia, şi e foarte dureros că Maghiarii nu înţeleg aceasta.

Lăsând la o parte dovezile irefutabile legate de paternitatea noastră asupra Ardealului, putem discuta numai logic de pe poziţia unui stat centralizat modern. Ce-ar fi dacă în Statele Unite cei din Texas sau New Mexico,de origină spaniolă ar ridica pretenţia limbii spaniole în Statele Unite?

Sau cât de ridicolă ar fi pretenţia strănepoţilor francezi din Louisiana să se vorbească în acel stat ?

Românii din Macedonia, din Banatul Sârbesc sau din Ungaria nu au nici un fel de privilegiu naţional, ba mai mult, politica oficială a ţărilor respective este de a înăbuşi orice încercare de renaştere culturală română în acele teritorii.

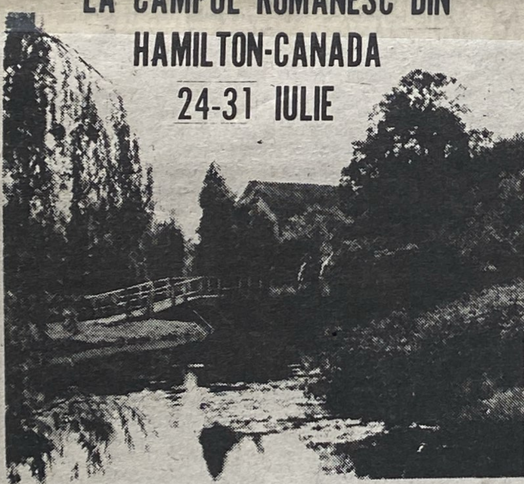
Numai românii, ca întotdeauna, au fost mai mult decât toleranţi, permiţând unei minorităţi care a asuprit sângeros majoritatea română în cadrul unui complex istoric de mult apus, să aibă o atitudine de arogantă agresivă.

Degeaba se plâng şovinii unguri de aşa zisa politică antimaghiară a regimului dela Bucureşti. Aşa ceva nu a existat. Regimul de ocupaţie rusească a făcut şi aici greşeli mortale, de neiertat dând mână liberă revanşardismului maghiar prin aşa zisa Regiune Autonomă Maghiară de tristă amintire şi astăzi continuând aceeaşi greşeală tutelând şi finanţând propăşirea unei aşa zise culturi maghiare în perimetrul naţional român, unde limba oficială este româna şi unde culturile minorităţilor pot să se dezvolte, ca şi în orice altă ţară, dar pe baze locale, private, nu ca politică impusă de către o armată de ocupaţie.

Aş zice că singura politică justă pe care ar trebui să o aplice guvernul dela Bucureşti în domeniul minorităţilor naţionale ar fi aceea de strictă reciprocitate faţă de ţările care au populaţie română în teritoriul lor naţional.

De-abea atunci s'ar putea vorbi de echitate.

Dar până atunci noi Românii să nu mai tăcem contemplativi ci să răspundem mai eficace şi public la toate aceste aberaţii şovine maghiare, de pe poziţiile noastre de oameni liberi şi nu servind interesle regimului de ocupaţie aşa cum fac Ungurii. □

O NOUĂ TENTATIVĂ DE CRIMĂ A SECURITĂŢII ROMÂNE

—Cornel DUMITRESCU—

"Braţul lung al revoluţiei" cum a denumit generalul Pleşiţă securitatea română când l-a avertizat pe Paul Goma că poate fi pedepsit oriunde s'ar afla, a acţionat la fel de răsunător din nou. Si din nou a avut un eşec ca şi în precedentele tentative împotriva lui Emil Georgescu, Paul Goma, Virgil Tănase, Monica Lovinescu, Nicolae Penescu, Serban Orăscu, etc.

Tinta a fost şi de data aceasta tot un redactor al postului de radio Europa Liberă. Este vorba de scriitorul, criticul literar şi ziaristul Virgil Ierunca, editor al publicaţiilor Limite şi Ethos, colaborator al unor publicaţii româneşti din exil, printre care şi Cuvântul Românesc, care prin pasnica sa atitudine se pare că reuşeşte să anihileze în mare măsură, mai ales în rândurile intelectualilor români, efectele propagandei de partid, desfăşurate de un întreg aparat numeros şi costisitor care dispune discreţionar de toată mass media din România, plus câteva fiţuici din exil.

Impotriva bunului, blândului şi plăpândului Virgil Ierunca, regimul ceauşist a revărsat de ani de zile tone de cerneală otrăvită prin publicaţii trase la tiraje de zeci de mii de exemplare. In emisiuni de radio şi televiziune a fost prezentat ca unul din cei mai periculoşi duşmani ai regimului dându-i-se chiar şi calificativul de "papa exilului românesc".

Imperturbabil şi curajos, cinstit şi consecvent, Virgil Tănase şi-a continuat cu talent şi devotament lupta sa pe calea undelor şi scrisului, devenind azi în România mai cunoscut decât oricare din mânuitorii condeiului ce transpiră cu osârdie în slujba partidului şi a despotului său stăpân. Ne mai mulţumindu-se numai cu încercările de asasinare morală, securitatea română s'a hotărît să-l lichideze pe cel ce le dă atâta bătaie de cap.

Deşi ar fi trebuit să ţină cont de învăţămintele ce le desprindeau din eşecul tentativelor anterioare şi mai ales de efectul deplorabil produs asupra opiniei mondiale, conducerea securităţii şi poate chiar Ceauşescu personal -ca şi'n cazul Haiducu-, a ordonat suprimarea fizică prin asasinare a lui Virgil Ierunca. La fel însă ca şi'n cazul lui Ruşi Radu trimis să-l lichideze pe Emil Georgescu şi a lui Matei Haiducu însărcinat să-i lichideze pe Paul Goma şi Virgil Tănase, agentul trimis a preferat să se predea autorităţilor poliţieneşti şi să ceară azil în lumea liberă decât să-şi încarce conştiinţa cu o crimă monstruoasă, inutilă şi absurdă.

La 10 Februarie 1983, Virgil Ierunca împreună cu soţia sa Monica Lovinescu au fost anunţaţi de către Direcţia Supravegherii Teritorului (Serviciul de Securitate Francez) că un agent trimis de securitatea română pentru a-l omorî pe Virgil Ierunca, a cerut azil politic în Germania Federală şi că în urma acestui eşec este posibil ca securitatea să încerce o altă tentativă.

La începutul lunii Aprilie ziariştii occidentali au fost convocaţi la oficiul procurorului general al Germaniei dela Karlsruhe unde au putut afla că un agent trimis de securitatea română să-l asasineze pe Virgil Ierunca s'a predat autorităţilor poliţieneşti vest germane şi după ce a făcut declaraţii complete a cerut azil politic.

Nicolae Bistran, după cum afirmă autorităţile germane a intrat clandestin în Germania la sfârşitul anului trecut venind din Italia. El s'a instalat în landul Saar şi conform instrucţiunilor primite trebuia să comită fapta între 4 şi 10 Februarie anul curent.

La cererea ziariştilor de a-l intervieva procuratura germană a spus că respectivul agent nu se mai află în Germania deoarece după două săptămâni a renunţat să mai aştepte soluţionarea cererii de azil politic şi nu se ştie unde a plecat. Nu este exclus ca la fel ca şi Ruşi Radu să fi fost luat de serviciile de inteligenţă americane şi pus la adăpost sigur departe de ochii şi urechile şi mai ales de braţul serviciilor de spionaj ale blocului comunist.

MONICA LOVINESCU ŞI VIRGIL IERUNCA

Presa occidentală şi în deosebi cea franceză a dat o amploare deosebită acestui nou eşec al serviciilor secrete româneşti, vestejind cu expresii dure, rar întâlnite în uzanţele internaţionale, securitatea română, regimul pe care-l apără şi al cărui produs este, precum şi pe Nicolae Ceauşescu cel direct răspunzător de catastrofala stare de lucruri din ţara noastră.

Redacţia Cuvântului Românesc îi urează lui Virgil Ierunca sănătate şi putere de muncă pentru a continua admirabila activitate pe care el o desfăşoară de peste 35 de ani, în luptă cu regimul comunist, urât de întregul nostru popor. □

ÎN CĂUTAREA PARABOLEI CU DOMNUL PREŞEDINTE

—Constantin MAREŞ—

Unde norii-şi ţin popasul în lăcaş de mărgărit,
Sade Domnul cu Sâmpetru la o masă de argint.
(Octavian Goga)

Se făcea că multe gemete, dară şi sudălmi, ajuns-au la poarta raiului. I-au fost zis atunci Domnul lui Sânpetru: Să mergem, dară, Petre, să vedem ce se mai întâmplă pre jos, pre pământ, că dela strângerea apelor şi arătarea uscăturilor, nu s'au mai fost auzit atâtea. Si-au inceput cu cercetarea Românilor pribegi.

La o casă, plângea un om. Si l-au trimis Domnul pe Sânpetru şi l-au cercetat de ce-au plâns şi au fost spus acel om că de aceea plânge că şi-au pierdut hrisovul de naştere al bunicei din partea soaţei şi tare îi e greu acum a lua pensie din Tara Nemţească. Au făcut Sântul, cu încuviinţarea Domnului, un semn anume şi s'au aflat hrisovul şi şi-a luat Românul necazul dela inimă şi pensia dela Neamţ.

Au purces mai departe şi au fost aflat o muiere care plângea pe prispa casei. S'au dus iară Sânpetru, s'au întrebat muierea şi ea a zis că de aceea plânge că bărbatul ei, care vecinei ţine han şi câştigă mai mulţi arginţi decât bărbatul ei, care tot han ţine. Au făcut iar semn Sântul şi au curs drumeţii şi la un han şi la celălalt că nu mai prididea muierile să numere la care trage mai multă mulţime şi două n'au mai avut pizmă, au avut linişte şi somn.

La un capăt de drum au aflat adunare mare. Veniseră Români pribegi din părţile soarelui, ale negurii, ale ploii şi ale zăpezilor. Stăteau la o masă şi plângeau amarnic şi se văitau de parcă li s'ar fi deschis uşa dreptei judecăţi de apoi, dela peretele Probotei. S'au dus Sânpetru, au fost făcut întrebare şi s'au inturnat la Domnul şi i-au fost zis: Plâng Românii pribegi, Doamne. Nu plâng de dorul codrilor şi-al nisipului de mărgărint al mării, plâng, Doamne, că s'au trâns să se adune şi de trei zile şi trei nopţi s'au certat care să fie mai mare peste pribegia Românilor pribegi. Le-ar trebui o leacă de omenie, cuget rupt din Omul şi înţelepciunea Babelor. Le-ar trebui cuvintele unui psalm de iubire, scris cu pană de pescăruş alb, pe val argintiu de mare neagră. Le-ar trebui să-şi adune câtă bunătate le-a mai fost rămas, să le treacă ura şi zavistia, că tare se mai ceartă, care de care mai aprig,că fiecare vrea să fie el mare, peste ceilalţi mai mici.

Si au lăcrimat Sânpetru. S'au adunat un stol de îngeri şi au lăcrimat şi ei.

Si au prins şi Domnul să lacrime şi au plâns cu toţii că nici o minune nu s'au putut face.

Si asta a fost tot. □

BANI MURDARI PENTRU ZILE...NEGRE

—George IOVA—

Practica de a se vinde oamenii, deveniţi sclavi ai regimului, iese la iveală încă odată în România comunistă, multilateral deraiată. Nicolae Ceauşescu a reuşit ca de această dată să nimerească cu oiştea în gardul Occidentului. Si anume, căruţa cu murdarele lui speculaţii a nimerit în gardul D-lui Fritz Wittmann, deputat în Parlamentul german dela Bonn.

Fritz Wittmann a descoperit şi dezvăluit că Preşedintele Nicolae Ceauşescu, se ocupă, prin interpuşi de încredere, cu vânzarea sclavilor din România,pentru preţul de zece până la cincizeci de mii de mărci germane federale pe cap de om. Si că sumele incasate din aceste vânzări, ar fi fost depuse "în cont personal", Nicolae Ceauşescu, la bănci din Vest.

Revelaţia a fost făcută de cotidianul Vest German "Duesseldorf Express" din 1 Februarie 1983, care a publicat un amplu articol în această privinţă, în care se demască josnicile maşinaţii la care recurge Nicolae Ceauşescu.

D-l Wittmann a declarat cu convingere: "Noi (Germanii) am tăcut (până acum) din consideraţie faţă de interesul emigranţilor, însă acum a sosit timpul ca să dezvăluim întreaga afacere... Noi ştim că, o parte din banii pe "cap de om", plătiţi pentru emigranţii germani (din România), au fost depuşi în conturile bancare personale, din Paris, ale lui Nicolae Ceauşescu".

Tot în legătură cu această afacere, D-l Wittmann mai face cunoscut că, numărul saşilor şi şvabilor admişi să emigreze din România în luna Decembrie 1982 ar fi atins o cifră record: 2028 de persoane. Si că, banii plătiţi pe "cap de om" au fost bani împrumutaţi de rudele acestora la bănci din Germania, în timp ce lumea ştia şi credea că aceste emigrări se fac "liber", în conformitate cu angajamentele semnate de Nicolae Ceauşescu, în atâtea rânduri.

Intâmplarea cu această afacere de bani murdari pentru zile negre, e un alt capitol care a atins foarte grav pe şeful comunist român, în ochii lumii Occidentale.

Iahtul familiei "roadetot" începe să se dea la fund. Iar banii proveniţi din vânzările de oameni şi înghesuiţi prin băncile din Franţa, poate şi din Elveţia ori alte locuri, sunt văzuţi ca o salvare pentru zilele de un eventual refugiu al familiei Ceauşescu. Dacă, va putea avea parte de el? Un lucru pe care noi nu-l credem. □

ODISEEA MAŞINILOR DE SCRIS

Una din cele mai concludente dovezi a reîntoarcerii regimului ceauşist de la Bucureşti la practicile de tristă amintire ale perioadei staliniste din anii cinzeci, proces ce se adânceşte din zi în zi, este recentul decret care limitează posesiunea şi folosirea maşinilor de scris. Ura paranoică cu care aceste biete instrumente de scris sunt aşezate alături de alte obiecte periculoase pentru viaţa omului cum ar fi armele, explosivele, otrăvurile, etc., ale căror folosinţă este de asemeni reglementată prin legi poliţieneşti, dovedeşte teama şi nesiguraţa în care se află regimul după aproape patruzeci de ani de înnăbuşire brutală a oricăror forme de opoziţie pe de o parte, iar pe de altă parte eşecul intensei propagande ideologice menită să creeze omul de tip nou, constructor al societăţii comuniste.

Decretul prevede la fel ca legea din anul 1950, că cei cu cazier juridic nu pot posedamaşini de scris. Iar pentru celelalte persoane este nevoie de o autorizaţie care se eliberează de miliţie, se reînnoieşte anual şi cuprinde o serie de clauze foarte stricte.

Reîntoarcerea în perioada anului 1950 după ce în anul 1964 s'a ridicat orice interdicţie asupra maşinilor de scris, dovedeşte că următoarea butadă despre domnia lui N. Ceauşescu este adevărată. □

ÎNVIEREA DOMNULUI
CÂNTATĂ ÎN VERSURI DE POEȚII NEAMULUI NOSTRU
—ANTOLOGIE—
ALCĂTUITA ȘI PREZENTATĂ DE
Nicolae NOVAC

CHRISTOS A ÎNVIAT!

Când a venit Isus, în lume,
Cei slabi trăiau in veșnic chin,
Iar bunătatea n'avea nume
În suflete era venin.

Pentr-o greșeală, — răsbunarea, —
Căci el in lume a adus
Iubirea sfântă și ertarea;
Îl răstigniră pe Isus.

S'a 'nspăimântat de oameni firea.
Pământul s'a cutremurat;
Păgânii, milă și 'nfrățirea,
Le-au răstignit și le-au scuipat.

Și a trecut atâta vreme
Și omul tot nu s'a schimbat,
De Dumnezeu nu se mai teme:
Însă Christos a inviat . . .

Și dacă suferă, azi, țara —
Atâți dușmani de ne-au prădat;
Tot ne mângâe primăvara
Isus Christos care a'nviat.

Și cum mereu va trage plugul
Prin țara nouă — brazde noi, —
Se va intoarce iar belșugul —
Prinosul morților eroi.

Și-o să'nceteze jalea, plânsul:
Căci Domnul doar ne-a încercat,
Când inima ne-o da răspunsul,
Adevărat c'a înviat!

Nikita MACEDONSKI

PAȘTI TÂRZII

Am colindat, pierdut, cât ține țara.
Dar, ca ecoul, lung și tremurat,
M'a chinuit în suflet primăvara
Cu doinele și horele din sat

Azi — m'am întors: să lecuiesc neliniști
Ce-mi gâlgâiau în piept ca apa'n vad.
Va mai trăi scrânciobul nost' din iniști
Durat intre-un stejar și intre-un brad?

Sunt Paștele! . . . Or mai ciocni nepoții
Pe prispă cu bunicii ouă roșii?
Tot zâmbitori-s, ca de mult, cu toții:
Părinții cu copiii și cu moșii?

S'or mai intinde hore pe zăvoae?
Mai suspina-vor doinele pe lunci?
Și jocurile de copii, vioaie,
Și-acum s'or mai încinge ca atunci?

Și-acum! Și-acum! Și hore prin vâlcele
Și sălcii alb-înmugurite'n gard,
Iar azi alt suflet vine către ele —
Azi toate amintirile mă ard.

M'oi duce'n cimitir să-mi 'nec năframa
— Ce numai svon de lacrimă cunoaște —
Acolo unde e'ngropat, cu mama,
Isvorul bucuriilor de paște.

I.V.SPIRIDON

ÎNVIEREA

Prin zidurile inegrite, prin izul umezelii
Al morții rece spirit se strecură în tăcere;
Un singur glas îngână cuvintele de miere,
Închise în tartajul străvechei Evanghelii.

C' un muc in mâini moșnege, cu barba ca zăpada,
Din cărți cu file unse norodul il învață.
Că moartea e in luptă cu vecinica viață,
Că de trei zile' nvinge, cumplit muncindu- și prada.

O muzică adâncă și plină de blândețe
Pătrunde tânguioasă puternicile bolți;
„Peirea, Doamne sfinte, căzu in orice colț,
„Căci a căzut in insuși izvorul de viețe.

„Nimica inainte-ți e omul, ca un fulg,
„S'acest nimic iți cere o rază mângâioasă,
„In pâlcuri sunătoare, de plânste duioase
„A noastre rugi, Părinte, organelor se smulg."

Apoi din nou tăcere, cutremur și sfială
Și negrul intuneric se sperie de șoapte ...
Două- spre- zece ceasuri răsună ... Miez de noapte ...
De- odată' n negre ziduri lumina dă năvală ...

Un clopot lung de glasuri vui de bucurie;
Colo' n altar se uită și preoți și popor,
Cum din mormânt răsare Christos mângâietor,
Iar inimile toate s' unesc in armonie:

„Cântări de laude' nălțăm
Noi Ție Unuia.
Primindu- L cu psalmi și cu ramuri
Plecați- vă neamuri
Cântând Aleluia!

Christos a inviat din morți
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pe moarte călcând,
Lumina ducând,
Celor din morminte!"

Mihai EMINESCU

DENII

Bat clopotele, bat prelung
Și glasuri de condace
Se duc in orice lat și lung
Din văile sărace.

Pioși cu mâna dreaptă: cruci
Plugarii, fac in rânduri,
S'aprind lumini pela răscruci
S'aprind apoi și'n gânduri.

La Sfânta Pătimire 'n ei
Străbunii se inchină
Și iau din preamărirea și
În suflete lumină.

Ion Apostol POPESCU

VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ!

Pe cerul vremii semnele furtunii,
Corbi uriași — sinistri nori și morții —
Ne cade nouă poate zarul sorții
Să spulberăm toți idolii minciunii.

Sfielnic, omul stă în fața vieții
Ca barca'n voia răsvrătitei mări —
Zadarnic zbuciumatele chemări
Mai cad nepotolite'n largul ceții!...

Nu, nu s'arată portul mântuirii
Spre care tind vâslașii fără țintă —
O rază de speranță nu-i alintă,
In preajma lor stă spaima nimicirii.

Se sfarmă astăzi idolii de piatră
Ce'ncremeniră 'n noi smeritul gând
Iar lumea-și faurește sângerând
Pe alte temelii o nouă vatră.

Și tot ca'n alte vremi de nenoroc,
Când Sybaris se stinse in orgie —
Și azi: un Sfinx in cartea vieții scrie
O satiră de sânge și de foc.

Și astăzi visători inaripați
Se sting zâmbind pe crucea umilirii
Ca să sfințească tainele iubirii
Și să pricepem noi că suntem frați.

— Sunt patimi fără vină stropi de rouă
Cununi de spini, pe fruntea lui Isus —
Sunt slovele de foc ce El le-a spus:
Moșneagului pământ ... e "Pace vouă! ..."

Dar unde ești, văpaie de iubire,
Semănător de visuri și lumini
Să tălmăcești a veacului ruini,
Desbrobodind o lume de-amăgire?

Din lacrimile plânse-atâtea vremuri
Să ne'mpletești o horbot'a durerii
Și cu fiorii dulci ai primăverii
Făptura noastră toată s'o cutremuri?

Am răscoli pământul plin de vină
Și l-am ierta pe Cain de păcat —
Noroadele-ar simți că le-ai iertat
Și că le chemi: "Veniți de luați lumină!..."

Leontin ILIESCU

O "REUŞITĂ" COMUNISTĂ ÎN ZIUA DE PAŞTI

Cornelia BALTAG

După Conferinţa Scriitorilor din lunie 1971 propaganda "ateist-ştiinţifică" a intrat într'o noua fază, mai dură, mai intensă. Dacă în anii stalinismului politizarea învăţământului era pe prim plan, acum aceasta trecea pe locul doi în favoarea noului val. Dar dacă oamenii în acei ani '50 îşi permiteau să-şi bată joc de un asemenea învăţământ după schema lecţiei de zoologie: "Elefantul sovietic cel mai mare elefant din lume", acum lucrurile se părea că stau mai grav şi că nu mai e de glumit, cel puţin nu cu tema respectivă, cu atâta uşurinţă ca şi cu ani în urmă, totuşi situaţia se rezolva tot pe plan local, aşa după bunul simţ şi conştiinţa fiecăruia.

Inafară de educaţia ateistă la clasă, copiii trebuiau împiedicaţi cu ori ce preţ să meargă Duminica la biserică, ceea ce-a adus la mare modă "activităţile duminicale", pe linie de organizaţie de pionieri sau UTC. Cuiva de pe la partid sau de undeva de sus, i-a venit ideea, ca în luna Aprilie, şcolile să participe la acţiunea patriotică de plantare de puieţi şi asta desigur ca activitate duminicală: nu pe faţă spus, dar "bine" gândit, de ce în Aprilie, când de fapt, corect şi normal puieţii se plantează în Martie, dar la comuniştii tot una e şi tot ce-i posibil căci doar şi aşa vremea tot nu se potriveşte cu calendarul!

In surle şi tobe, în Aprilie deci, în ziua de Paşti, când unii creştini veneau dela liturghia de dimineaţă cu coşul cu ouăle roşii şi cu pasca sfinţită, tânăra generaţie încolonată, cu hârleţe şi sape în spate se îndrepta spre deal. S'a făcut desigur apelul elevilor ca şi al cadrelor didactice şi cum era de aşteptat, de ambele părţi se înregistrau lipsuri!

-Luăm măsuri mâine! - consola directorul cadrele revoltate, că de ce ele da şi altele nu!. Asta nu'i dreptate tovarăşi!. Data viitoare nu mai vin nici eu, nici eu, nici eu, şi furtuna ba se înteţea, ba se potolea printre strigătele şi fluierele unuia sau altuia; "încolonarea!" Cu cântec înainte marş!"

Ce s'a mai muncit!

Copiii ca şi majoritatea cadrelor o jumătate de timp au şezut pe iarba crudă, la dejun, că doar obosiseră până acolo iar aerul curat face foame! Ba unii copii ciocneau chiar ouă roşii, că; "ăsta mi l-a pus bunica de merinde!" -ş'apoi cât mai în glumă cât mai în serios, de-a v'aţi ascunselea pe după pomi.

Doar tovul securist, directorul şi încă câţiva tovi sau tove se speteau dând exemplu de ascultare dragului partidului!

A doua zi după ore, consiliu pedagogic fulger! Nu se admite nici o absenţă!

-Tovarăşi- începu secretara de partid - conform instrucţiunilor primite din partea Comitetului municipal de partid şi a planului de activitate al Organizaţiei de bază pe luna în curs, Aprilie, pe care membrii de partid l-au votat, urmează să analizăm azi pe scurt, felul în care s'a dus la îndeplinire sarcina muncii patriotice de plantare de puieţi, la care am participat ieri. Tov. director are cuvântul: şi tovarăşul director începe:

- Am fost planificaţi să plantăm ieri pe dealul Hagău 500 puieţi de pomi fructiferi, din care s'a realizat doar 100.

- Aiurea - îmi şopteşte la ureche colega de geografie de lângă mine, nu s'au plantat nici 50!

- Aceasta - continuă directorul - pentrucă, Casa agronomului nu ne-a livrat cantitatea suficientă, şcoala nu este dotată cu suficiente târnăcoape necesare în terenul pietros, unele cadre didactice au lipsit, nemobilizând nici elevii şi astfel dându-le acestora un exemplu negativ, unele clase fără diriginţi nu s'au comportat la înălţimea chemării, etc.

- Să se tragă la răspundere cadrele care şi-au permis ieri să lipsească - intrerupe o colegă, tovă, indignată şi gata să-şi scormonească mintea după o pedeapsă aspră.

- Da, tovarăşi- încuviinţează secretara de partid - ne bucură că propunerea vine din masă în spirit comunist!

Toţi ştiu că e adevărat, că, colega revoltată, e o tovă, cu aspiraţii de înălţare, motiv pentru care 'şi-a pierdut spinarea!

- Să dăm citire listei absenţilor - propune secretara şi directorul începe:

- Din 84 de cadre didactice câte are şcoala noastră ieri au fost prezente doar 47; 14 sunt motivate, bolnavi sau plecate din localitate, dar restul?

- Cum scoţi cămaşa Lia? - mi se adresă din nou colega de geografie. In plus în asemenea situaţii se crează o stare psihică neplăcută când un număr de perechi de ochi se uită la tine şi chiar dacă pe toţi îi ştii cam ce gândesc totuşi nu'ţi e chiar la îndemână.

- Tovarăşa X-începe directorul lista absenţilor.

- Să vedeţi tovarăşul director, copilul meu are febră de mai multe zile...

- Da,da, ştim ridicară tonul câteva colege.

- Se motivează? - întrebă directorul.

- Daaa! -răspunse întreaga adunare.

- Daaa!! Adevărat, adevărat - susţin câteva voci - şi tot cam aşa, lumea îşi uitase de protestele de ieri şi motiva pe fiecare.

Atunci directorul mă ochi pe mine:

- Tovarăşă, dumneata eşti sănătoasă, n'ai nici copil mic, de ce ...

- D'apoi tovarăşul director odată pe an - ochii s'au pironit deodată toţi pe mine, doar n'am să spun că odată pe an sunt Paştile! - am şi eu dreptul să petrec o Duminică împreună cu toată familia, de ziua de naştere a fiului meu!

- Nu cred, sări tova!

- Ia catalogul şi vezi!

- Linişte! Tova îşi muşca buzele.

- Tovarăşa Reus, ai sărbătorit şi dumneata cumva ieri ziua de naştere a copilului?

Tova izbucneşte în râs sarcastic şi odată cu ea încă câţiva, căci colega de matematică nu e căsătorită şi nu are copii; e o creştină notorie de lângă Blaj, tenace şi hâtrul şcolii, dar de data asta balanţa nu mai e de partea ei!

- Da! am sărbătorit! se ridică Mira cu aerul aceluia ce se respectă ca om.

- Da? Si a cui anume? - întreabă ironic directorul.

- A bunicii!

- Ha, ha, haaa... izbucni consiliul, căci toţi ştiau că bunica de mult se odihneşte printre cei drepţi şi se ridicară; "să mergem acasă, e târziu, s'o lăsăm baltă!"

- Staţi, staţi tovarăşi, ce'i asta? - încerca secretara de partid şi tova ce se zdrobea să-i vină'n ajutor.

- Da nu vezi? - i-o taie ironic Ilie profesorul de muzică, în hărmălaia ce se creiase cu târâtul scaunelor - mai bine du-te şi tu acasă că te-a bate bărbatul. Haideţi fraţilor! Care vine cu mine peste punte? (în cartierul nou). □

S. FUMAGALI

punct şi virgulă ;

COVRIGI ÎN COADĂ

Nu mai sunt câini cu covrigi în coadă, au dispărut, nimeni nu i-a mai văzut. Personal nici nu m'ar fi interesat (am studiat, în tinereţe, ceva Igienă alimentară). Chiar ca simbol, ei nu mai au ce căuta în plină inflaţie şi în criză economică. Covrigii au rămas, sunt din abundenţă dar trebue să alergi după ei, pentrucă sunt foarte, - cum să spun eu: zburdalnici-. Nu stau mult intr'un loc; sar, ca şi preţurile. Deci "Raiul pe pământ" s'a terminat. Nu prea era normal, ia să ne gândim puţin: Te urci în avion, cobori şi de cum pui piciorul în noua lume nu faci nimic altceva decât să te ghiftueşti, să dormi de două ori mai mult decât eşti obişnuit şi să te ţii de rele. Păi, cine plăteşte toate pagubele înmulţite cu atâţia şi atâţia nechemaţi? Nu, regula e alta: Te apuci de treabă, munceşti din greu, capeţi la început foarte puţin şi treptat, pe măsură ce calificarea ta se arată utilă celorlalţi capeţi contravaloarea ei. Dacă ai venit pe căpătuială te priveşte: exploatezi pe alţii mai puţin descurcăreţi, faci afaceri cumpărând ieftin, vânzând scump, speculezi bursa sau pe naivi, te învârteşti intr'un fel şi devii bogat. De acolo începând lucrurile se mai complică; îţi mai bagă unul cuţitul în spate, altul pistolul în faţă, mai ţi se răpeşte copilul, te mai şantajează unul. te mai ameninţă alţii, în sfârşit eşti luat în consideraţie (nu nebăgat în seamă). Dacă ai câştigat greu agoniseală, se plictisesc să te tot aştepte să devii bogat şi te mai uită indivizii aceia veseli care se ocupă cu transporturile rapide pentru altă lume invizibilă.

Aşa că mai bine uită câinii covrigari, ce dau prea multă bătaie de cap. Dealtfel şi ei s'au aciuit prin casele celor ce, iubindu-i prea mult le-au dat statut de "super-dog", i-au pus la masă cu ei, i-au pupat în bot şi au tras consecinţele (câinele e bun prieten, e devotat, e cinstit-săracu, n'a citit nimic, nu s'a pervertit, dar e câine).

Prin alte locuri poţi să-i mai dai un picior în spate - la supărare să zicem - aici nu, pentrucă te dă în judecată. Stăpânul, că el e mai puţin deştept decât câinele. Mă rog, obiceiuri şi obiceiuri. Dar noi plecasem dela covrigi. (Nici nu sunt buni covrigii, strică dinţii, se ascund prin crăpături, fac carii, tămbălău mare - dai de alţii, dentiştii şi atunci să vezi muşcături în pungă!)

Ziceam că exilatului de rând, venit să facă bani, îi place tare mult să fie admirat. Dacă a fost desenator simplu (şi tot aia a rămas, dar pe altă limbă) îi vine să zică - şi o scapă - că acuma-i inginer, dacă a fost un amărît de conţopist, zice că e director de bancă, dacă a fost artist, zice că pe aici lumea uită să mai închidă gura când o deschide el sau când le arată ce poate.

Nu e rău să fie omul optimist, să vrea să se depăşească, să lucreze neîndurător cu sine însuşi pentru a-şi perfecţiona calităţile, e chiar de admirat! Dar asta-i una şi consumul de covrigi din cozi de câine e alta. E foarte greu să răzbaţi, să reuşeşti în viaţă mai ales când vii din altă lume, nu ştii bine limba, nu cunoşti obiceiurile şi toate trebuesc luate dela început: E un mare merit să le învingi pe toate şi să-ţi găseşti locul tău de rotiţă în angrenajul general. Dar să arăţi, celorlalţi, care n'au cum să te verifice, că eşti un fel de buric al pământului e puţin cam ridicol. Mai întâi că îţi furi căciula, o mai furi şi pe a altora şi niciuna n'o poţi folosi. Iar cât despre covrigi faci foarte rău: lasă-l pe om să-şi mănânce mâncarea lui, puţină, mulţumitoare cum o fi şi nu-l mai trimite după halucinaţii care nu-i vor ţine nici de foame nici de frig.

Proverbul acela cu gura şi lungimea ei de bătaie, extins ca sens, trebue luat în seamă. Şlefuieşte vorba până devine adevăr şi abia atuncea las-o liberă.

Imi cer iertare că dau sfaturi (nu e meseria mea şi chiar nu mă pricep deloc) dar nu-mi plac covrigii din cozile câinilor: poţi găsi fire de păr pe ei, după ce i-ai înghiţit. □

SCENE DE TEATRU

N'am mai văzut teatru de mult!... Sunt câteva aici, experimentale, dar ca spectator, e nevoie să auzi bine engleza, să înţelegi subtilităţile ei, (cu alte cuvinte, să nu fi mulţumit cu o engleză suficientă comunicării de serviciu, să o aprofundezi didactic şi literar, ca să poţi beneficia de resursele ei). Aşa că, la teatru nu mergem. E păcat, pentrucă venim dintr'o ţară unde Teatrul a însemnat (şi înseamnă încă): ARTA DRAMATICA, pe care, nici filmele şi nici televiziunea, nu pot concura. Noi am crescut privind emoţionaţi actorii "Naţionalului", am respirat odată cu personalităţile rampei şi ne-am hrănit cu o literatură dramatică de valoare. Ce are bun teatrul în România o constitue punerea în scenă a dramaturgiei universale şi cine merge în ţară e bine să le vadă, (nu-l obligă nimeni să vadă piesele autohtone).

Iancu Brezeanu, câteodată "neafumat", ne cutremura în "Năpasta" şi ne aducea lacrimi de râs în "Scrisoarea pierdută". Tallianu, Finteşteanu, Vraca, Manolescu, Elvira Popescu, atâţia şi atâţia, nu facem aici clasificări, asta fiind treaba criticii.

Eram prin timpul celui de al doilea război mondial, într'o deplasare la Bucureşti cu întregul Liceu, invitaţi la Teatrul Naţional, unde se juca piesa "Maria Stuart".

Copilandri, obligaţi să fim buni la carte, dar şi la sport, instrucţie militară, cădeam seara, morţi de oboseală şi dormeam fără vise. Tot aşa am adormit o parte din colegii noştri şi la prezentarea acestei piese. Prin actul 5, de nu mă înşel, apare călăul în glugă roşie, sinistră, şi o duce pe Maria Stuart la eşafod.

Unul dintre noi, i-a sculat atunci pe fericiţii adormiţi, cu vorbele:

- Gata mă...deşteptarea, că a venit după voi! Şi le-a arătat călăul, strălucind ameninţător pe fondul întunecat. Unul, slab de înger, a scăpat un ţipăt de spaimă. Ceilalţi s'au lămurit însă repede unde se aflau şi au râs mânjeşte. Un altul, a ripostat, ca răspuns: - Să nu taie călăul nici un animal, căci avem noi unul de prisos!

Eram, după cum spusei mai înainte, copilandri, glumeam fără urmă de răutate şi habar n'aveam pe atunci că unii dintre noi se vor ticăloşi într'atât încât vor intra într'o scenă sângeroasă şi vor închide ochii în faţa unui teatru macabru fără autor. □

DELA NEANT LA ÎMPĂRĂŢIA CUVÂNTULUI

Timpul ca piramidă şi timpul spre eternotemporaneitate sferică

Dumitru ICHIM

CAPITOLUL III

Căutând a sintetiza ideea contemporaneităţii noastre cu neantul şi a eternotemporaneităţii noastre cu teandricul Cuvântului, m'am oprit la cartea lui Jaroslav Pelikan "Formele morţii", New York, 1961. Autorul, cu ajutorul figurilor din geometria plană, expune diferite idei din Sfinţii Părinţi. Existenţa apare ca un arc de cerc, nemurirea ca un cer, mortalitatea ca triunghi, eternitatea ca parabolă, istoria ca spirală.

Credem că prin geometria în spaţiu putem exprima mai profund conţinutul timpului, ca fiind sens şi plinire a lui.

Putem zice, referindu-ne la "Marea Neagră", din cartea lui Nicu Caranica "Anul 1940", că autorul ne vorbeşte despre un timp piramidal: "Urechile ne fug prin vreme/ Iscodind poporul Gomorii:/ Ce semne fură? Unde's? Care's?/ Oarbe din omeneşti fântâni, memorii/ Scriu: Mane, Tekel, Fares!" pg. 20.

Baza timpului-piramidă e pământului. Laturile triunghiulare accentuează cele patru laturi ale pământescului. Liniile perfecte ale fiecărui triunghii coboară în sublinierea pătratului, care e bază a pământescului. Mai mult chiar, pe catetele şi ipotenuza lor, apar ca leit-motiv cuvintele: Mane, Tekel, Fares!". Si totuşi, toate triunghiurile piramidei încep şi sfârşesc într'un punct.

Timpul piramidal e timpul spre moarte. Piramida e simbolul cosmic în care "viul" e mumificat, faraonul mort fiind prezervat în timpul piramidal ca EXISTENTA.

Timpul Piramidei este negarea leagănului. Cel născut are ca scop Viaţa, iar nu Piramida.

Omul, care-şi trăieşte timpul piramidal este rupt din Viaţă, iar viaţa lui e o menţinere în "existenţă", ca o contemporaneitate cu neantul, care în cele din urmă devine timp meonic. Spre deosebire de aceasta, există şi o contemporaneitate cu "Cuvântul care luminează pe tot omul", a cărei plinire este eternotemporaneitatea sferică.

In timpul piramidal omul trăieşte numai pentru sine însuşi. "Umanismul" lui nu are nici o transparenţă omenească, şi nici o urmă de deschidere spre transcendenţă. Pentru el cuvântul se opreşte la persoana I singular - EGO sum. Neavând nici o relaţie cu "celălalt", prin care să se îmbogăţească spiritual, această "suficienţă" ciuntită de persoana II şi a III se răsfrânge asupra persoanei I şi îi răpeşte pe "sum", care nu poate împodobi existenţial ceva care nu este deschis spre celelalte persoane. In perspectivele cosmice ale lui ESSE, obiectele au genul neutru şi ne referim la ele prin persoana a treia, pentrucă nici un obiect nu poate să ni se adreseze ESSE-nţial prin "sum". Lipsa unui "celălalt" din EGO devine timp piramidal. Pe fiecare latură a piramidei citim: Singurătate, Durere, Moarte.

Existenţa nu poate fi concepută pentru om ca o tangentă cu cercul ESSE. Pentru obiecte? Da. EST e suficient. Ele sunt gândite prin om, dar omul nu poate fi gândit de materie şi obiecte şi e singurul care în SUM dă sens timpului, spaţiului şi întregului cosmos.

Timpul sferic nu anihilează timpul piramidal, ci îl desăvârşeşte. Triunghiurile piramidei se opresc sub cer într'un singur punct. E "punctul" de care vorbea Eminescu, interior sferei în care triunghiul nu se deschide cercului, şi "punctul" de care vrobeşte Nicu Caranica, deosebit de "marea stingere", punctul-secundă când neantul atinge cercul Creaţiei spre FIAT LUX. Timpul piramidal nu se închide în sine când : "Si în noaptea nefiinţii totul cade, totul tace,/ Căci în sine împăcată reîncep-eterna pace...", ci atinge ca un vârf de mugur timpul sferei din care primeşte lumina de a înflori spre "celălalt" şi spre "dincolo".

Astfel, singurătatea descoperă comuniunea cu "ceilalţi" oameni şi Omul "celălalt, durerea - bucuria îndumnezeirii omului, moartea întâlnindu-se faţă în faţă cu Cuvântul Intrupat, pe care înghiţindu-l ca om a fost călcată în picioare de Omul," care "cu moartea pe Moarte călcând" a oferit timpului piramidal "punctul" Invierii ca o nouă creaţie, triunghiul care devine cerc.

"Apocalipsa",care înseamnă DESCOPERIRE, revelare a PARUSIEI (eterna Prezenţă a Logosului), pentru cel care nu există "celălalt", fie ca om, fie ca Persoana infinită, timpul piramidal se pietrifică în timp "apocaliptic", bulbul din vârful piramidei ca punct de viaţă: "Per ipsam, cum ipsa, in ipsa!/ Lui-lui-lui, bulbul, lui-lui-lui/ Si'n bulb apocalipsa." pg. 35.

Timpul piramidal la Nicu Caranica e o transfigurare a timpului biologic în timp al omului orientat nu spre limbile de ceas, ci "razelazăr", spre "viul ne-rob" care strigă: "Lazăre, scoală!" pg. 36

Transfigurarea timpului are două trepte: dela EGO din piramidă, suficient lui şi, la EGO-Lazăr care recunoaşte chemarea şi răspunde Cuvântului, iar a doua, "viului" şi "ne-robului" i se oferă timpul sferic, o eternotemporaneitate care nu mai este moarte, dar nici viaţă spre moarte, comuniune, dar nu comuniune de monologuri şi singurătăţi, bucurie, dar nu bucurie de a vedea în alţii cascadelele în Ego, ci bucuria, asociată cu lumina, de a creşte etern în timpul sferic, care nu este timp, ci eternotemporaneitate în cunoaşterea abisurilor înalte ale Dragostei.

Timpul sferic al Eschatonului din "Marea Albă" poate fi pregustat în timpul piramidal "trăgând cu ochiul în Impărăţia Cerurilor" prin credinţă, cum ar spune Jaspers şi, ca o încredinţare a celor nevăzute nădăjduite şi "dovedirea lucrurilor nevăzute" (Evrei, 11,1), sau gnoza timpului piramidal ajunsă la punctul Omega, prin care se transcende: "Creşte tăgada, creşte şi'ntorsul. Până unde?/ Până la punctul Omega, până la zenitul absolut/ unde tăgada-limită atinge soarele afirmaţiei/ (...) dimensiuni unde se'mpreună'n amplex incediar/ tăgadă şi-afirmaţie." pg. 49

Timpul sferic nu este timp piramidal, ci transfigurare a lui: zicem timp că nu avem alt cuvânt în vocabularul morţii noastre.

"Timpului axial" pe care Jaspers îl vedea trecând prin mijlocul secolului V, înainte de Hristos, prin profeţii Cuvântului, Nicu Caranica îi oferă o eternitate axială care trece, nu prin închipuirile profeţilor, ci prin peştera din Betleem unde s'a întrupat Cuvântul.

Astfel "Anul 1940" are o axă verticală dând orizontalului verticalitatea "Orizontului de sus", 1940 continuându-se în 2040... 10040 şi aşa mai departe, până când timpul material e limpezit de moarte şi ajungând în timp-lumină se plineşte în finalul de sens începător al Alfei-Omega.

Timpul camerei mortuare devine timp sferic, de nuntă şi naştere în acelaşi timp: "Preanupţială mare, mare-Paşte,/ Rezideşte-mă'n focul lui Nevatămă!/ Al tău, al tău sunt, făcătoareo! Iată-mă/ Ca o femeie plânsă care naşte." In locul apusului de soare şi "marea stingere" a cosmosului un: "Soare răsare şi lume răsare/ Pe munte curat, pe iarba sfântă./ Florile râd. Stihiile cuvântă/ Cuvânt de nedescris: transfigurare!" pg. 89-90.

Intreaga lume se încheie nu în neant, ci în sfericul etern, având centrul eternotemporaneitatea templului uman cu Sfânta Sfintelor, ontologicul ajuns în ON: "Cel Viu te'nvie veşnic Lui asemeni,/ Iar tu ca El întruchipezi şi'nchipui,/ Tu'n El, când cu-a lui facere te'ngemeni." pg.104

Jaspers se opera în proorao din secolul V, dar Caranica găseşte axial pe ORAO, care înseamnă a vedea şi nu preînchipuire a Celui ce s'a făcut văzut: "O lume se cuminecă'n Preabunul!/ Văd, văd acum minunea Lui cum arde:/ Un singur om prin buze miliarde/ Mărturisind un singur: Cred într'Unul!". pg. 107.

Omul din piramidal avea un punct comun cu sfera. "Punctul" primordial, secunda primară, cea care "era totul şi nimic". In acest punct găsim cum: "Ape de aur beau filosofia,/ Darul sporeşte'n slovă şi tăcere./ Omul total, încununat de sfere,/ Din boltă'n boltă bănuie Sofia." pg. 95.

Nicu Caranica oferă piramidei "bolta" triunghiului - cercul, iar timpului piramidal Cuvântul care luminează cu perspectivele eternotemporaneităţii teandrice. □

DEŢINUTUL

N.Th.RĂDVAN

Il văzui dela distanţă şi nu-mi venea a-mi crede ochilor.

- Să fie el, deţinutul? Dar nicio lună nu-i de când citii în ziare că fusese condamnat la doi ani închisoare!Dar cum să poată apare atunci pe stradă, şi'ncă cu o prestanţă atât de sigură, privată de orice timiditate?! Nici evadat, deci, nu s'ar putea crede a fi!

...

Dar, prima oară,să vi-l prezint.

...

Cunoştinţa cu el, actualul deţinut, începe din ziua aruncării mele din propria mea casă, sub pretextul unei "evacuări în interese superioare de stat".

Aceasta se petrecea cu puţin înaintea naţionalizărilor oficiale a caselor din România, la începutul anului 1950.

Printre conducătorii vandalilor care dirijau aşa zisa evacuare, se găsea şi acest individ.

Din tot ce aveam, nu m'am mai ales aproape cu nimic. Toate fură aruncate în stradă ; din stradă, în autocamioane; iar cele mai preţioase, furate; cele ajunse la destinaţie (o căsoaie ruinată), pulbere făcute.

...

Urmară naţionalizările oficiale, printre care, chiar şi casa mea, ca un bun abandonat.

Remarcaţi bine: bun abandonat; când tot ăia mă aruncaseră din propria mea casă.

Acesta fu, deci, motivul evacuării "în interese superioare de stat".

...

Si urmară multe, tare multe amărăciuni...

Dar, acelora, le va veni rândul prin alte prezentări de portrete, fapte şi procedeuri practicate în paradisul roşu.

...

Acum să ne reîntoarcem la deţinutul nostru; mai bine zis, la a doua întîlnire cu ăla.

...

Cum din pensia mea deatunci n'aş fi putut cumpăra decât un pantof mai bun -- remarcaţi: nu o pereche -- am meditat că, fiind şi chimist, să-mi deschid o micuţă industrie chimică. Dar îmi trebuia spaţiu.

Tot cercetând aşa, găsii o fostă prăvălie -- rămasă "fostă" tot din cauza vandalilor -- care, ca spaţiu, pentru ale mele "rămăşiţe pământeşti" (din aceeaşi cauză,), mi-ar fi fost prea suficient.

Ex-proprietarul însă-- şi el era tot un ex--avu bunătatea să mă prevină:

- Vezi, de nu te "aranjezi" cu..(şi-mi întinse un peticuţ de hârtie)..., nu faci nimic!

Citii.

Numele şi pronumele nu-mi ziceau nimic; funcţia, însă, da, datorită faptului că era inspector chiar la spaţiul locativ, întreprindere de care depindea obţinerea ordinului de repartiţie pentru acel local; întreprindere statală pentru într'ajutorare"reciproc-unilaterală".

- Hm! Dar ce mai ai de-a face? ...(îmi zisei eu în sinea mea)... Mă constrânge necesitatea; sau, mai bine zis, la aceasta mă constrângea chiar regimul marxist-leninist!

Mă dusei.

Mai mult chiar, pentru a merge strună, "deţinutul" fu prevenit telefonic de ex-proprietar. Eram, deci, chiar aşteptat.

Când să intru acolo, însă, dădui cu ochii de...

Cred că vă imaginaţi: de cel ce, puţin în urmă, mă făcea speculant, traficant, afacerist, spoliator şi câte toate-i veneau la gură,pentrucă mă opusesem la aruncarea mea din propria mea casă.

Era chiar să dau îndărăt. Posibilitate de retragere, însă, nu mai aveam. Mă văzuse, ba chiar se îndrepta spre mine; dar, de astă dată, cu mâna întinsă.

- Să nu mă recunoască, oare?! ...(cugetam eu)... Sau să ştie, atât de bine, să joace teatru?!

La aceste întrebări, nici până acum nu mi-am putut răspunde.

Atunci însă, tratativele s'au dezbătut aşa de bine, încât ne-am despărţit chiar "amici".

...

Se scurseră câţiva ani dela această ultimă întîlnire când, într'o bună zi, citii în ziare numele său, printre acei ce făcuseră speculaţii cu spaţiul locativ.

De astă dată, îi reţinusem numele. Mai mult chiar, rămăsesem chiar şi cu cartea sa de vizită în buzunar.Nu putea exista deci, posibilitatea unei erori. Fusese condamnat la doi ani închisoare. Dar nu trecu mult, nici chiar o lună, şi-l întâlnii pe stradă.

De cum mă văzu, începu să-mi surâdă; ba chiar întinse mai mult paşii, înaintând cu mâna întinsă dela o distanţă destul de apreciabilă.

Dar ce priviţi atât de mirat la mine? ...(preveni el o eventuală indiscreţie din partea mea)... Sunt chiar eu, în carne şi oase; nu e fantasma mea!

- Păi ...(?!)... începui eu să mă bâlbâi).

- Nici un "păi" !...(replică el scurt)... M'au introdus pe-o uşă, şi mă făcură ieşit pe alta! Abia că-mi verificară "calităţile"..., zâmbi el flegmatic.

- Dar...(?!)...

Da, ştiu ce voiţi a zice!...(tăie el din nou scurt)... De ochii lumii, îmi dădură o pedeapsă "disciplinară", o transferare: Dintr'un post bun, în altul şi mai bun! ... Apropo, ca să nu uit, se grăbi el să adauge,să vă dau noua mea adresă! S'ar putea să mai aveţi nevoie de ceva! Sau, vre'un prieten...!

Si-mi întinse unul dintre bileţelele ce avusese grijă să le bată la maşina de scris, cu multă acurateţe, şi a le împărţi "amicilor" cu şi mai multă generozitate.

Si ne despărţirăm.

Si se îndepărtă cu paşi triumfători.

Eu, însă, rămăsei mult timp în loc, privind pe urmele sale, cugetând amărât:

- Iacă pe ce mâni a ajuns sărmanul popor român!

Si, ca ăsta, toţi ceilalţi! □

AGAPE: NOVAC-BAȚU-ICHIM. 1982

Ovidiu VUIA

Volumul cuprinde în paginile sale trei poeți adunați sub nobilul nimb al prieteniei pentru masa de seară a unor agape la a căror împărtășanie ne invită și pe noi. Cina nu aș compara-o chiar cu cea de taină unde iubirea este prea atotcuprinzătoare, universală, ci aș restrânge-o mai printre frați, la cea din Emaus sau și mai pământesc la vizita lui Iisus în casa Martei și-a Mariei de Velasquez. (agape în l. greacă - iubire).

Citind cartea respectivă nu numai că m'am desfătat sufletește dar personal m'am bucurat să redescopăr la fiecare din ei caracteristicile "qualité maîtresse", pe care le-am relevat, după o analiză aplicată cu răbdarea unui morfolog al poeziei, altădată.

Pentru demonstrație misiunea îmi este ușurată de excepționala prezentare grafică, desenul însoțește șirurile poetice ca un dicteu sau oracol mai bine spus. Se dovedește cât de slăvit a fost rolul iluminiștilor, pictori ai cărților scrise cu mâna deacum câteva sute de ani, și că ei nu s'au jucat ci au îndeplinit funcțiuni de arhierei în desăvârșirea actului creator.

Deci în cazul de față, agapele ar avea un organizator și mai ales un comentator al ceremoniei sacre, completând datele biografice cuprinse în orișice dosar, cu cele ce țin doar de destinul artistului propriu zis, de aceea este redat nu portretul fizic ci acel al poeziei lor.

Pe coperta cărții este reprezentată colaborarea celor trei, în chip simbolic, parc'ar fi un desen în alb și negru de Odillon Redon. Din adâncuri, locuri unde muntele se întâlnește cu marea (nu altfel decât în "Mai am un singur dor" de Eminescu-adagio abisal valah), iese o ramură (ar fi nepotrivit arborele vieții poate un ram rupt din el) din mișcările căruia, se arată o mână, sub liniile în evantai al unui curcubeu celest, totul patronat de chipul Diotimăi, frumos ca al Beatricei de Boticelli, neagră.

Invățatul scrie un tratat "De amicitia", graficianul o reînoire printr'un desen, bogat tot atât precum un tratat.O înfrățire ca sub un zodiac, al celor ce se iubesc așa ca odinioară membrii academiei platonice dela curtea lui Lorenzo Magnificul.

Deși suntem martori ai unor vremuri când prorocirile lui Nostradamus, primesc interpreți mai mulți ca oricând, eu nu fac parte dintre ei, nu mă socot decât un tălmăcitor, nu de visuri, ci de realități descrise doar, după metodele de desfășurare ale acestora.

Opera poetului N. Novac, este definită sub înfățișarea unui profet văzut din profil, ca și acela al lui Federico de Montefeltro de Pierro de la Francesca, probabil pentru a ascunde cealaltă față deformată aparținând vieții de fiecare zi cu toate vicisitudinile și tracasările ei. Fața artistică a lui N. Novac este a unui dac pletos de pe columna lui Traian, dar ea se aseamănă și cu cea a lui Kahlil Gibran, Nietzsche al Libanului, fiu al lui Mahomed, apolinic prin creștinism exact ca'n idealul marelui Ramon Lull cântat de Aron Cotruș.

Soarele ce strălucește deasupra sa dezvăluie apartenența mediteraniană a bănățeanului, ca cea a lui Paul Vallery, în cimitirul marin din Seteul sudului francez, lumina se împrăștie bogat parcă astrul ar fi un pocal gigant saturat de arginturi. Silueta celor doi cai, ar contura o fugă a lui Mazeppa în noapte-născută din imaginația poetului către formele făurite în atelierul perfecțiunii. Si copilul din colț ar fi un înger căruia cu timpul i-au căzut aripile, de fapt Copilăria, motivul principal nu numai al romanului "DRAGOSTE ALBA" ci și al schițelor, scântei de stele, din volumul de față, "INCRUSTARI IN BANCA".

Eroii săi, copii și adolescenți, e drept uneori dialoghează în stilul lui Ionel Teodoreanu dar nu medelenizează niciodată. Căci pe când la autorul Jucăriilor pentru Lily, imnul e dionisiac, al vieții jucate până la paroxism, dans al vestalelor după flautele lui Pan, la N. Novac mai fiecare poveste e tristă, sunt tragedii de fiecare zi.

Incăodată se adeverește că precum Ladea îmbogățește arta bănățeană cu simțământul morții, a eternității ei, N. Novac varsă în ea melancolia timpului demult pierdut, ca un paradis, al copilăriei și tinereții. Remarcăm și un desen semnat de Stefan Munteanu, unde Tinerețea fată, în cămașă brodată pe margini ca iile lui Matisse și părul lung, cu o floare-candelabru în mână, zboară se formează un copac ce ar putea fi al pâinii: nu-i amintirea ci fata ei morgană, vis văzut în oglinzi.

Stejarul, mesteacănul alb, liliacul, salcia, de pe margini, ar fi chiar poetul, simțirea sa, când dârz, patetic, sărbătoresc când plin de jale și lacrimi, gama unei simfonice pliniri. Dar care pentru a se realiza are nevoie de pana cărturarului, de lucrul gherghefului uneori nu lipsit de migala țesătoarelor mitice, parcele, de unde prezența covorului țărănesc, înflorit, vorbind încăodată de obârșia poetului doar pământul copacilor străbuni nu este unul oarecare ci aparține țării pe care nu o poate șterge nicio depărtare a exilului, Banatul.

Poezia Floricăi Bațu are bineînțeles o altă panoramă: în mijloc dăm de un chip de femeie, ale cărei sprâncene sunt aripi de pasăre și sub streașina lor doar un ochi, îndreptat în jos, soarele de data aceasta rămâne în spate mult mai mic. Celălalt ochi este înlocuit de un peisaj decolând cu toate păsările ei călătoare, corespondențe ale ideilor, pe un mal de ape și un Arrarat lângă o gură de peșteră. Dacă la N. Novac totul urcă, aici evident ansamblul coboară înspre împărăția căutată; "Valea nopții."

Comparam într'altă parte multe din încercările Floricăi Bațu, riscate dar de efect, în tonurile exersate stăruitor pe extreme de suprarealistul Picabia, confuzie, uneori greu de înțeles, între obiectul, sârmă cât colaj și versul adevărat. De data aceasta fără să-și nege apartenența vrea dinadins să ne explice de unde-i vin tentațiile. Nu din vreo influență livrescă, deaceea poate se și simte bruscată de alăturarea de mai sus ci din comuniunea și trăirile mamei descoperind în copilul ei, puterea ce-o aduce la izvoarele iraționalului, la tâlcul primar al lucrurilor, tăinuit undeva în acea vale a nopții. Si pentru a nu lăsa niciun prilej de îndoială își trece poemele ca pe un fel de comentariu ale desenelor creionate de baietelul ei, după cum descifrăm din semnătură: Elu 1982. Trecând dela desen la stih, potrivirea este atât de clară încât pe unul îl putem socoti legenda ceiluilalt. Desigur procedeul nu ar fi original dacă ne-am gândi la W. Blacke, poet și desenator în același timp, sau la dadaiști, prieteni între ei, nu rar generoși își comentau unii altora poezia sau pictura.

Dar aici e cu totul altăceva: Paul Klee considera că artistul autentic trebue să judece ca un copil și să deseneze precum el, și așa îi vor urma mulți exemplul. Florica Bațu procedează mai la subiect inspirată desigur de talentul băiețelului ei. De ce să ne prefacem că suntem copii, când putem să comentăm, în vivo materialul respectiv, evitând orice șarjă și vina de a ne degrada cu voia, pecetluind sensul oricum parodic al creației, oricât ar aparține ea, lui Paul Klee. Poeta noastră devine exegeta directă a desenului copilului, descifrându-l ca și când ar fi al unui adult, închizând în el secretele absolutului citit înainte de naștere. Expresia este sinceră și uimitor de convingătoare, în orice caz decalculul se arată exact și parcă dirijați pe o navă a cugetului plutim aevea spre o vale a tainelor originare. Punctul și linia din grafica suprarealiștilor trecut prin viziunea copilului, în poezie, primește o puternică forță de cunoaștere și în același timp de originalitate. Din această nouă relație privind pe mamă și fiu, se repune în valoare destinul Fecioarei Maria în brațe cu copilul când ea a trebuit să întrupeze nu tipul maternității oarecare ci al miracolului divin, Dumnezeu făcut Om.

In ultima poezie Gnoza, copilul are în mâini rigla, liniarul și compasul, precum Arhimede sau Palladio când își schița planurile templelor sale, manevră ce o va purta pe autoare până aproape de capătul infinitului, concluzia ei fiind că numai prin somn se poate trece dincolo de barierele numenului aparent. Desigur această laudă a somnului ne duce la L. Blaga, marele admirator al artei moderne, își considera poemul alb, expresionist ca înrudit cu abstracțiile lui Brâncuși sau erupțiile din subconștient ale picturii lui Kandinski. In volumul "LA CURTILE DORULUI" încearcă să treacă peste granițele expresionismului și dacă aventura nu a reușit integral rămâne cel puțin ca o nobilă experiență. Pe acest drum îndrăznește să meargă Fl. Bațu, al lui Klee, Kandinski, Brâncuși, într'un cuvânt al celor admirați de L. Blaga, și noi ne permitem să credem că exemplul ei depășește interesul unui simplu experiment.

Tabloul poeziei lui D. Ichim corespunde ochiului cunoașterii, soarele, centrul pământului, sămanța mirabilă, chiagul oului, zenitul germinal. Din el izvorăște lacrima pe cale de a se metamorfoza într'o pasăre măiastră, dar procesul e încă incomplet, surprins în evoluția embrionară de pui golaș. De-aici pleacă razele ce umple tot universul, lumina sfintei Cine de taină și a marei Invieri, Gnoza biblică, "PLANETA ICHTYS".

Poeziile și poemele în proză ale lui D. Ichim au ceva din religiozitatea sofianică a lui N. Crainic cât și din traista cu mirodenii liturghice purtată de Gala Galaction, slujitori pe altarul Domnului și al poeziei. Spre deosebire de ultimul, D. Ichim nu se mărginește numai la efectele exterioare ale predicatorului, în care a excelat dealtfel și Tudor Arghezi, ci merge în profunzime,de aceea scrisul său de multe ori are darul să te înfioare ca și când ai simți în jurul tău boruri nu de hulubi ci de îngeri, cât poet cât, psalmist. Din păcate hermetismul uneori căutat, chiar simbolismul cunoscut doar de părintele bisericesc savant, vine să tulbure ultima oră, zidește labirinturi și ziduri, proprii vrăjitoriei și nu religiei, îndepărtează, artistul devine robul cuvântului-coajă și nu miez, atâta timp cât drumul eclesiastului e necesar să curgă curat, ca apele munților cerului, fără echivocuri precum scrisul sfintei Tereza de Avila ne stă drept pildă.

Desenul lui Christ pe cruce exhală ceva din misticismul în pastă groasă al lui Rouault, corespunde concomitent unor metafore hieratice, parcă scrise pe vitraliile inimii, din poemele lui D. Ichim.

Citind volumul "AGAPE" rămân cu convingerea că poetul latin Horațiu a greșit într'a sa "ARS POETICA" atunci când susține că arta nu e sentiment deci fond ci doar formă, idee ce-a fost nu numai a lui.

Conținutul care unește pe cei trei poeți de față este nu numai prietenia ci și un crez comun, patronat de poezia lui V. Posteucă pusă în loc de prefață, unde iconarul bucovinean își mărturiseste legătura cu țara Sarmizegetuzei și a Mioriței, departe în exil merge cu neamul său prin vifor spre Dumnezeu. Așa precum Aron Cotruș a cinstit odinioară volumul poeților printre care se afla și Vasile Posteucă, astăzi e rândul celui din urmă să o îndeplinească pentru alți frați de-ai săi de liră, arătând felul, descriind scările, pe care se transmite, lumină din lumină, mândra poezie daco-romană.

Volumul "AGAPE" povestește deci și despre una din stările nemuririi spiritului românesc. □

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL
- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

MIHAI NICULESCU: "AMINTIRI ÎN UNIFORMĂ"
1952 ed. CARTEA PRIBEGIEI

Sanda STOLOJAN

Numele scriitorului și poetului Mihai Niculescu ar trebui să fie cunoscut Românilor răspândiți azi prin lumea largă a exilului. Celor care păstrează vie memoria României dinainte, ca și celor care n'au cunoscut-o și ar dori să știe cum era. Tot ce-a scris Mihai Niculescu în proză și în poezie poartă pecetea unui mod de-a fi românesc, legat de țara de dinainte de comunism, de care ne despart în curând patruzeci de ani, adică mulți pentru o viață de om, puțini în termeni istorici.

Mihai Niculescu s'a născut în 1909, și-a făcut liceul în anii douăzeci, facultatea apoi serviciul militar până în treizeci și cinci. A fost gazetar la "Universul Literar" până în preajma războiului. A fost, cu alte cuvinte, un intelectual român care a apucat să se formeze și să-și înceapă activitatea în decursul fericitei generații dintre cele două războaie. Generație neuitată, în care s'a văzut ce-ar fi putut da România dacă ghilotina Istoriei nu s'ar fi abătut asupra ei, retezându-i elanul căpătat în douăzeci de ani de existență ca țară întregită, pornită să-și formeze cadre intelectuale, scriitori, gazetari, ingineri, doctori, de nivel european. O vreme în care o burghezie adesea criticată pentru parvenitism și corupție, n'a împiedicat existența libertății fundamentale în care societatea românească începuse să se dezvolte și să înflorească.

Dece această introducere generalizantă atunci când ne propunem să vorbim despre "Amintiri în Uniformă", prima carte scrisă de M. Niculescu în 1950? Pentrucă găsim în ea între altele, dovada unei libertăți interioare de gândire și de simțire cu atât mai izbitoare cu cât ne aflăm în contextul vieții militare.

In partea I-a vedem pe M. Niculescu la Scoala Militară (1935), în manevre la Tecuci (1938), concentrat în Moldova, pe urmă "pe zonă" în Cadrilater (1939-1940), apoi la Tulcea, ca locotenent de geniu, pentru minarea căilor de comunicație. In partea II-a intrăm în războiul propriu zis trăit de locotenentul Niculescu întâi la Isaccea (Iunie 41), pe urmă la comanda unui pluton cu care trece Dunărea la Ismail.

Ajuns pe jos la Chișinău, ia conducerea unui "batalion de asalt" cu misiune specială de-a distruge obstacolele în calea Diviziei care înaintează spre Odessa. Apoi trecerea Nistrului, înaintarea în Transnistria, prin Tiraspol, primele acțiuni de luptă. La 20 km. de Odessa are loc un atac de tancuri românești însoțite de batalionul de asalt. Locotenentul Niculescu este grav rănit. Urmează partea III-a: transportul la spital, Bucureștiul în timpul războiului, atmosfera vremii din unghiul răniților.

O asemenea carte în care se povestesc de-ale războiului ar putea să fie una despre "alte vremuri", despre isprăvi și trăiri glorioase, din care se alimentează de obicei memoria foștilor combatanți. Aci evenimentele descrise se petrec departe de trompetele faimei și ale politicii. Războiul apare ca o treabă zilnică adesea meschină, care cere efort și la capăt sacrificiul. Avem de-a face cu o optică surprinzător de modernă prin condamnarea implicită a absurdului războiului. O carte din care lipsește cu desăvârșire lăudăroșenia militar-patriotică. Niciun moment M. Niculescu nu s'a dat înapoi dela misiunile grele, dovadă că n'a scăpat de moarte decât printr'o minune. Totuși, el n'a încetat de-a fi conștient de realitatea îngrozitoare a războiului, de frica și de scârba resimțită unanim față de scenele de groază din timpul luptelor. Uimitoare este în aceste pagini îmbinarea dintre realismul cel mai scrupulos (în vorbire, în scene și portrete), cu un sentiment atotcuprinzător în care sunt învăluiți oamenii, și de preferință oamenii simpli, soldații. Același sentiment născut dintr'un spirit răzvrătit în numele omeniei și al umanului în om, care-l face să respingă brutalitatea sau prostia unor ofițeri, se întâlnește cu luciditatea față de propriile lui slăbiciuni. Adesea își mărturisește descurajarea, scepticismul, uneori disperarea ca fiind trăsături ale firii lui în viață. Același om care nu-și ascunde slăbiciunile trădează o ținută interioară, o modestie, o eleganță sulfetească a căror calități se răsfrâng asupra cărții și asupra cititorului.

Inainte de-a fi poet, Mihai Niculescu este poet din fire. Tristețea lui adesea mărturisită ca și pasiunea lui pentru poezie (luase pe front poeziile lui Paul Valery), perceperea "golului" vieții, a acelui "urât", versiune a spleen-ului sunt foarte românești, precum românesc este și singurul leac, sau paliativ posibil, anume libertatea interioară, visul, hoinăreala, trăirea veleitară. Datoria impusă de acțiunea războiului se întâlnește cu libertatea interioară pe care ofițerul Mihai Niculescu și-o păstrează într'una. Libertate de-a vedea, de-a judeca, de-a simți, ceea ce literar vorbind s'ar putea exprima prin capacitatea de a-și lua distanța față de sine și de evenimente. Infine, nu trebue să uităm o trăsătură a acestor amintiri: umorul uneori vesel, alteori macabru, în ton cu războiul, ca atunci când Mihai Niculescu relatează afacerile făcute de "Universul" pe urma anunțurilor mortuare, și mai ales citează din acea stranie literatură a rubricilor morților, pe care cenzura fusese obligată să-i limiteze la o singură pagină de ziar pentru a nu demoraliza trupele care plecau pe front.

"Amintiri în Uniformă" este prima carte publicată în Occident de M. Niculescu, după ce părăsise România în 1943 ca trimis al ziarului Universul. Au urmat alte cărți de amintiri și de versuri, care fac din el unul din scriitorii cei mai buni ai exilului. □

CICERONE IONIȚOIU: "MORMINTE FĂRĂ CRUCE"
1982 ed. JON DUMITRU VERLAG

Matei CAZACU

"Supraviețuitorii genocidului prin care a trecut România au obligația față de acei ce s'au sacrificat să facă cunoscut adevărul, indiferent de riscurile la care se expun.

Dăruirea pentru o cauză dreaptă nu reclamă recunoștința altora, dar îi solicită la meditație!

Un Neam rămâne în istorie prin aceia care s'au sacrificat pentru ființa și libertatea lui!"

Aceste cuvinte ale lui Cicerone Ionițoiu ar putea constitui un motto pentru întreaga colecție "Mărturiile supraviețuitorilor" publicată de harnicul editor Ion Dumitru din Munchen. Cu volumul de față autorul ne antrenează în România anilor 1944-1949 care coincid cu studenția și cu începuturile unei cariere de profesor mereu întrerupte de arestări și de urmăriri rocambolești.

Născut în 1924, Cicerone Ionițoiu este un reprezentant al Olteniei dârze și cu spirit de frondă așa cum o cunoaștem, mai ales, prin revolta lui Tudor Vladimirescu. Student la Litere la București, el se înscrie în partidul național-țărănesc și devine unul din discipolii credincioși ai lui Iuliu Maniu, participă la toate activitățile acestui partid de după 1944 și, desigur, și după 1947, data desființării lui de către comuniști și a procesului intentat conducătorilor săi în toamna lui 1947. Mărturia lui Cicerone Ionițoiu este cu atât mai importantă cu cât ea prezintă, printre altele, două calități ce ni se par esențiale:

1) Mai întâi, caracterul ei de cronică însumând și mărturiile altora care au murit sau nu au putut, din diferite motive, să-și publice amintirile. Ea ne apare deci ca un strigăt al tuturor acelor voci ce se ridicau în timpul torturilor, la ancheta, la "reeducarea" dela Pitești și Gherla, la Canal și în alte regiuni din împărăția morții, ca un monument comun ridicat în amintirea celor asasinați pe tot cuprinsul României din 1944 încoace.

2) A doua trăsătură este legată de perioada pe care o îmbrățișează: anii 1944-1949, despre care s'a scris destul de puțin și arareori de către martori oculari. Cred, într'adevăr, că această perioadă-cheie a istoriei noastre nu este încă destul de cunoscută în toate amănuntele necesare înțelegerii perfecte a mecanismului de infiltrare, de intoxicare și, în final, de cucerire a puterii de către comuniști.

Momentele de maximă tensiune din istoria acelor ani agitați la care a participat Cicerone Ionițoiu sunt: manifestațiile studențești din Martie 1944 protestând contra violențelor unguresti și cerând revenirea Ardealului de Nord la România; contra-manifestația din 10 Mai 1946 din piața Victoriei, la București, mișcare populară răspunzând manifestației oficiale organizate de guvernul Groza pentru a sărbători rolul Rușilor în câștigarea independenței dela 1877; sărbătorirea, la 15 Mai 1946, la Ateneu, a 98 de ani dela adunarea dela Blaj care marca începutul revoluției dela 1848 a Românilor din Transilvania. Această solemnitate, organizată de partidul național țărănesc și prezidată de Iuliu Maniu, a fost tulburată de bandele de "intelectuali" comuniști; manifestația din 8 Noiembrie 1946 din fața Palatului regal, când provocările comuniștilor s'au soldat cu morți și răniți și cu numeroase arestări de elevi și studenți torturați apoi în chip oribil de siguranța aflată în mâinile comuniștilor; și, în sfârșit, alegerile din Noembrie 1946, câștigate de național-țărăniști cu un rezultat de peste 80% din voturi, în ciuda dezordinilor comuniștilor care nu au ezitat să comită crime pentru a intimida corpul electoral.

Incepând cu anul 1945, autorul a fost arestat și maltratat în mai multe rânduri de siguranța românească sau de N.K.V.D.-ul sovietic. Din 1946 încep și comdamnările (în număr de șase) care totalizează aproape 23 de ani de închisoare, record excepțional pentru întreg Gulagul, nu numai pentru cel românesc. Din acest moment, Cicerone Ionițoiu pătrunde în lumea concentraționară a Gulagului românesc plasat sub soarele negru al luptei de clasă și al exterminării sistematice, prin orice mijloace, a elitelor "vechiului regim". Mărturia lui se adaugă astfel unui șir întreg de texte similare datorate lui Dumitru Bacu, Gabriel Bălănescu, Ion Cârja, Grigore Dumitrescu, Paul Goma, Nicolae Grossu, Remus Radina, Annie Samuelli, Richard Wurmbrand și altora, unele tipărite, altele aflate încă în manuscris.

Eroarea tragică a lui Cicerone Ionițoiu (ca și a tuturor membrilor partidelor politice tradiționale) a fost că a crezut că se poate rezista comunismului cu armele pașnice ale democrației, ale libertății, ale votului universal direct și secret, ale presei libere. De unde, numărul incredibil de victime pe care le deplora țara din acei ani 1944-1947. Lista lor este foarte lungă: pe câțiva dintre ei - peste 150 - "o infimă parte dintre cei care și-au sacrificat viața în lupta împotriva dictaturii comuniste"-, Cicerone Ionițoiu îi pomenește în prefața cărții. Lista, alfabetică, începe cu episcopul unit Vasile Aftenie și se termină cu filosoful Mircea Vulcănescu. Ea cuprinde oameni politici, membri ai profesiunilor liberale,ai clerului,studenți și elevi,mulți ofițeri, muncitori și simpli țărani, cu toții morți în anchete, la "reeducare", în izolare, la Canal și în minele de plumb, în oribilele celule dela Aiud și Gherla, dela Jilava sau Sighetul Marmației.

Dar nu toți Românii au căzut victime pașnice în această luptă inegală: mulți, foarte mulți, s'au ridicat cu arma în mână, creând cetele de partizani din munții României, în special din Carpații meridionali. Si lor le este dedicată această carte, deși ei apar în ea doar în mod indirect, prin povestirile supraviețuitorilor pe care le-a putut culege Cicerone Ionițoiu în diferitele închisori: colonelul Uță, comandorul Domășneanu, inginerul Vernichescu, avocatul Ionescu-Teregova, colonelul Arsenescu, maiorul Dabija, locotenentul Arnăuțoiu, ciobanul Dancu și mulți alții, toți morți în munți luptându-se, sau în închisori în chinuri îngrozitoare.

In fața lor, prin contrast, ne apar figurile securiștilor, torționarilor și "turnătorilor' de tot soiul, dela șefii comuniști și ai securității (Nikolski, Dulgheru, Zeller, Koler) la torționarii direcți (Vida Nedici, Maromet, Stănciugel și mulți alții) pâna la "simplii turnători" ca actorul Paul Sava și Alexandru Dolănescu, fiecare cu câteva sute de victime pe conștiință. Toată această subumanitate" are drept scop mărturisit "răzbunarea" "victimelor comuniste", urmărite de poliție și siguranță sau închise, de regimurile burgheze, la Doftana și în lagărul dela Târgu Jiu. Ori, ironie a soartei, Cicerone Ionițoiu ne aduce mărturia unor foști comuniști "ilegaliști" ca Samuel Margulius, sau a comisarului de poliție Sava Dumitrescu, specialist în chestiunile privind pe comuniști, care, toți, infirmă aceste legende.

Sunt aicea pagini de antologie pe care orice Român trebue să le cunoască, deoarece ele fac parte din Cartea Neamului românesc.

Nu ne rămâne decât să urăm autorului - și editorului - să ne dea, cât mai repede cu putință, și următoarele volume ale acestei cronici a rezistenței românești, și anume cele cuprinzând anii teribili '50-60.! □

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

ENCICLOPEDIA GULAGULUI

Johann Urwich a stat opt ani şi opt luni în lagărele sovietice pe care Soljenitsyn le-a imortalizat sub numele de "Arhipelagul Gulag". Când au apărut amintirile lui Johann Urwich între anii 1976-1978, "Fără Paşaport prin URSS" (3 volume), ele au avut un răsunet imediat, s'a scris despre ele, s'au facut emisiuni la Europa Liberă, iar presa românească din exil, şi "Cuvântul Românesc", le-au consacrat dări de seamă.

Trebue să-l salutăm pe Johann Urwich ca pe un om care şi-a dus până la capăt destinul, şi ce destin! Să fi trăit în gulagul sovietic şi să fi supravieţuit, este odată o experienţă extraordinară. Să fi reţinut totul şi să fi aşternut în scris cele văzute şi auzite în condiţiile în care s'a petrecut cutremurătoarea epopee prin URSS, dela Moscova până în fundul Siberiei, dela Arhanghelsk la Vorkuta, reprezintă o victorie a spiritului viu asupra forţelor uitării şi ale neantului. Acelaşi sentiment de triumf al omului, pe care ţi-l inspiră lectura povestirilor lui Varlaam Chalamov sau ale Nataliei Ghinsburg, fără să mai vorbim de "Arhipelagul Gulag".

Amintirile lui Urwich ocupă în felul lor un loc unic în memorialul gulagului. Intâi de toate fiindcă sunt scrise pe româneşte, de un Român. Spunem un Român fiindcă aşa se vrea şi se prezintă Johann Urwich, de origine German, născut şi crescut în România. Urwich gândeşte, simte şi scrie pe româneşte. Datorită lui, nu se mai poate spune, aşa cum se aude des: ce va rămâne din atâtea suferinţe? dece nu vorbeşte niciun Român în numele victimelor nenorocirilor dela război încoace? Iată, Johann Urwich a consemnat acel capitol teribil al secolului nostru totalitar şi feroce - capitolul deportărilor în URSS.

Amintirile lui Urwich sunt o cronică enciclopedică a gulagului sovietic, o mină de informaţii aduse sub formă de povestiri, descrieri, relatări de tot genul, evocări ale unor oameni întâlniţi prin lagăre. Te poţi minuna: cum a putut o memorie să ţină minte atâtea detalii, cifre, nume proprii? Stim din spusele autorului că a reuşit să scoată din lagăr mii de foiţe de ţigări cu însemnări, dar asta nu înlocueşte miracolul memoriei, aşa cum tot miracol ne apare ţinerea de minte a lui Soljenitsyn.S'ar părea că vremuri ca ale noastre,în care cel mai preţios lucru este memoria, dau naştere la oameni înzestraţi cu acest dar, ca un fel de compensaţie a soartei, faţă de imensul maldăr de uitare sub care ar dispărea altfel trăirea a mii şi mii de oameni.

Urwich nu vrea să facă literatură, ceea ce importă pentru el este să spună ce-a trăit şi ce-a auzit, purtând o judecată morală, atunci când vede cu ochii răul, sub forma lui cea mai monstruoasă: înjosirea omului în imperiul NKVD-ului, crima şi nedreptatea, dar şi binele atunci când printre deţinuţi întâlneşte oameni care şi-au salvat omenia în condiţiile cumplite ale lagărului. Urwich se vrea un martor care depune piese la dosar, lăsând altora, sarcina de-a alege în imensa masă de informaţii cele potrivite scrierii Istoriei. "Sunt un martor ocular şi în marele proces al omenirii, mă simt dator să mă anunţ ca martor, şi fericit că o pot face. Sunt fericit că s'a întâmplat să mai trăesc, sunt fericit că peste voia mea - am fost târît într'o vâltoare rară, care m'a îmbogăţit cu o experienţă plătită crunt. Sunt fericit că mi-am limpezit apele proprii, sunt fericit că pot să-mi păstrez jurământul făcut celor care au muşcat pământul".

Gulagul descris de Urwich este acelaşi gulag din care se trag povestirile lui Chalamov, aceleaşi întâmplări stau la bază, din care distingem metoda amestecului prizonierilor politici cu bandiţii de drept comun care fac legea, fură şi omoară în lagăre sub ochii autorităţilor, turnatul, foametea, bătăile -dar este totodată un gulag văzut din optica unui străin, adică nu a unui Rus. Ochii şi urechile lui Urwich sunt deschise asupra celorlalte neamuri adunate în universul concentraţionar sovietic, văzut ca o lume nebănuit de pestriţă, compusă din deţinuţi de toate naţionalităţile. O dimensiune nouă, puţin cunoscută, ne apare pe măsură ce înaintăm odată cu Urwich, ce cunoaştem şi vorbim cu prizonieri italieni, francezi, germani, japonezi, - descoperim cu uimire latura "internaţională" a gulagului. Nu credem că alte mărturii despre Siberia să fi dezvăluit cu atâta pregnanţă cosmopolitismul lumii concentraţionare. Credem că este una din contribuţiile pe care le aduce Urwich la memorialul gulagului. In acest context se situează întâlnirile lui Urwich cu atâţia deţinuţi Români. Pretutindeni a dat de prizonieri foşti soldaţi sau simpli ţărani, originari din toate regiunile ţării, sau ofiţeri făcuţi prizonieri în cotul Donului, fără să mai vorbim de Basarabeni. Faţă de Români, Urwich adoptă aceleaşi criterii judecându-i după comportamentul lor în lagăr, descoperind printre ei ca şi printre ceilalţi, oameni buni sau trădători. Totuşi, inima lui bate de câte ori aude vorbind româneşte sau descoperă sub straie ruseşti compatrioţi obligaţi să-şi schimbe numele şi limba dar rămaşi legaţi de trecutul românesc, şi ne transmite şi nouă emoţia. Urwich confirmă ceea ce ştim despre drama Basarabenilor şi a prizonierilor de război, - că mulţi au fost mânaţi de urgie spre răsărit şi trăiesc azi dincolo de frontierele Rusiei.

Volumul III, consacrat în întregime grevei prizonierilor politici dela Vorkuta, din Iulie 1953, este o frescă imensă, Urwich reuşind să unifice relatarea minuţioasă a evenimentelor, zi cu zi, într'o viziune de ansamblu.Greva a fost organizată de un comitet de cinci oameni reprezentând toate naţiile din lagăr:grupul Ukrainienilor şi al Ruşilor, grupul ţărilor Baltice, grupul Caucazienilor şi popoarelor asiatice, grupul Polonezilor şi cetăţenilor fără cetăţenie şi grupul cetăţenilor străini (reprezentat în comitet de Johann Urwich). Relatarea capătă proporţiile unei drame punând în scenă de-o parte oamenii care cer dreptate ştiind că vor fi zdrobiţi,adică victimele-de alta asupritorii lor care deţin puterea - călăii. Mii de deţinuţi au îndrăznit să înfrunte împreună colosul puterii sovietice, refuzând să iasă la muncă timp de zece zile, organizându-se pentru a cere drepturile lor într'un memorandum adresat autorităţilor. Lucrurile au mers atât de departe încât Moscova a trimes la faţa locului o comisie de anchetă, în cap cu cel mai vestit anchetator. Procurorul General al URSS R.A. Rudenko. Ceea ce a urmat, anchetele, procesele,condamnările sunt relatate cu un remarcabil dar al vorbirii autentice. Dialogurile dintre călăi şi victime sunt uneori demne de un adevărat romancier.

Ii datorăm imens lui Johann Urwich, pentru sarcina pe care şi-a asumat-o, aceea de-a păstra memoria atâtor vieţi, atâtor destine, şi pentru curajul de-a fi scris aceste mărturii. Cărţile lui merită să circule între Români dar şi între străini, atunci când vor fi traduse, aşa cum merită să fie.

Sanda STOLOJAN

JOHAN URWICH

Extrase din "Fără Paşaport prin URSS"

...Au fost exemplare umane care şi-au depăşit condiţiile mizeriei de trai şi şi-au inlănţuit scurt fiara din ei. Din raţia lor de grăsime işi făceau un opaiţ nenorocit la a cărei lumini ţă citeau, scriau istorie, teatru, filosofie sau pictau, desenau, sculptau, compuneau muzică, construiau instrumente muzicale, ceasuri cu rotaţie şi pinioane din lemn. Işi vindeau cămaşa, mantaua sau bucăţica aceea mică de pâine şi clandestin - cu ajutorul diverşilor trepăduşi din reţeaua marilor consorţi de traficanţi, - işi procurau hârtie, coajă de mesteacăn dacă nu era hârtie, cărmiz pentru cerneală, unelte de scris... De-a dreptul impresionantă a fost dârzenia unui român, Răducanu Mihai, care după ce descoperise în lagăr pe un fost actor german care ştia pe dinafară ambele părţi ale lui "Faust", s'a ţinut după acest actor şi nu l-a lăsat până nu i-a dictat întreaga lucrare a lui Goethe. A urmat după aceasta trei ani şi jumătate de lecturi şi discuţii cu Germanii cunoscători ai operelor lui Goethe şi a transpus-o în versuri româneşti."

■ ■

...S'a hotărît ca în ziua de 21 Iulie, între orele 18,30 şi 19, să se lanseze zvonul de începere a grevei. La iniţiativa unuia dintre reprezentanţii Ucrainiei, s'a hotărît ca în după amiaza zilei de 21 să se organizeze un meci de fotbal, prevăzându-se adunarea la un loc, ca spectatori, a unui număr mare de deţinuţi. Includerea unui incident în timpul meciului trebuia aranjat sub o formă oarecare, iar zvonul despre începerea grevei generale trebuia lansat după acest incident, încheind ziua de lucru...

■ ■

CAZUL NO. 4

"In lagărele sovietice şi în închisorile din incinta acestor lagăre, autorităţile de pază internă întrebuinţează metode şi unelte pentru maltratarea deţinuţilor, ca şi acelea întrebuinţate în lagărele naziste. Bătaia cu vâna de bou, bastonul de cauciuc, brăţări americane, cămăşi de forţă, etc..."

- Stai, aceasta este o provocare neruşinată! Cum puteţi compara lagărele sovietice cu lagărele naziste şi tratamentul acestora, zise foarte enervat generalul Maslenikov.

- Personal voi cerceta pe toţi cei care s'au organizat pentru a provoca şi aduce insulte Statului Sovietic şi îi voi trage la răspundere, zise enervat procurorul general Rudenko. In lagărele sovietice nu se întrebuinţează bătaia iar brăţările americane numai în cazuri speciale pentru criminali. Cu atât mai puţin cămaşa de forţă.

- Noi vă vom dovedi contrariul, cetăţene General, cetăţene procuror general şi onorată comisie, zise Musaew. Si întorcându-se către deţinuţi, bătu de două ori din palme ca un "paşă" din poveştile orientale. Din mijlocul deţinuţilor ieşi un tânăr care avea în mână o tavă de servit, pe care se aflau două cămăşi de forţă şi două brăţări americane, precum şi un baston de cauciuc, făcut din mai multe furtunuri trase unele peste altele, şi predă tava comisiei, cu corpurile delicte.

- Aceasta este culmea provocaţiei, la care nu m'am aşteptat din partea voastră, zise generalul Maslenikov. Dar să fiţi sinceri, aşa cum sunt şi eu cu voi.

Musaew chemă la sine pe doi deţinuţi care îşi dezgoliră peipturile.

- Onorată comisie, priviţi aceşti oameni tineri care au fost arestaţi ca copii, iar ca ei sunt mulţi de faţă. Vă rog să număraţi câte tăieturi au pe stomacul lor,sau intrebaţi-i câte operaţii au avut până în prezent. Pentru a trăi, pentru a supravieţui, aceşti oameni tineri au refuzat să se ducă la lucru.Nu din cauza muncii,ci de frica morţii! Au înghiţit obiecte metalice ca lingura, cozi de linguri, şeibi, după care au fost internaţi în spital şi operaţi. Credeţi că ei se lăsau tăiaţi, onorată comisie, numai de dragul operaţiei? □

CĂTRE CITITOR

CELE TREI VOLUME ALE LUI J.URWICH POT FI COMANDATE SUB NUMĂRUL 956 LA PREŢUL DE $43.

AMINTIM CITITORILOR CĂ "MORMINTE FĂRĂ CRUCE" FIGUREAZĂ ÎN Nr. 2 AL BULETINULUI NOSTRU SUB NUMĂRUL 911 LA PREŢUL DE $12.

OPERELE LUI MIHAI NICULESCU SUNT DIN NEFERICIRE EPUIZATE AFARĂ DE "OMUL ŞI PĂMÂNTUL ROMÂNESC" (O FOARTE IMPORTANTĂ ANTOLOGIE DE TEXTE LITERARE) ŞI DE UN VOLUM DE VERSURI CARE SPERĂM CĂ VOR PUTEA FIGURA ÎN NUMĂRUL 3 AL BULETINULUI.

CEREM IERTARE TUTUROR CITITORILOR CARE AU PRIMIT CU ÎNTÂRZIERE "POEZII DIN ÎNCHISORI".

HYPERION

4 R. DU GEN.H.BERTIER

92.200 NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociaţiei D-voastră în vederea achiziţiei:

☐ ocazionale periodice ☐

a cărţilor româneşti care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare istorice ☐ ştiinţifice ☐

(3) Texte româneşti inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE.. SEMNATURA:

ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ŞI RESPONSABILITATEA ASOCIAŢIEI "HYPERION"

BISERICA CREŞTINĂ

VENIŢI DE LUAŢI LUMINĂ

Pr. Dr. Dumitru ICHIM

In minunatele poeme liturgice Invierea este "lumina neapropiată" şi "lumina cea fără de ani."

Dreptatea,iubirea şi celelalte virtuţi sunt lumină, Hristos fiind "Soarele dreptăţii", sau "Soarele cel mai înainte de soare".

Lumina este izvor de viaţă, şi viaţa poate ajunge izvor de lumină prin comuniunea cu Logosul înviat. "Intru El era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor. Si lumina luminează în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o." (Ioan I, 4-5). El este "lumina cea pururea fiitoare", adică existenţa, de care vorbesc atât de mult filosofii din toate veacurile, are ca temei ontologic, ceea ce atât de superb exprimă Sfântul Evanghelist Ioan, pe: "Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, care vine în lume."

In această gamă a luminii, timpul, spaţiul şi existenţa primesc noi şi abisale semnificaţii având în centru pe Creator şi Atotţiitor în persoana lui Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat şi om adevărat care cu "moartea pre moarte călcând" a înviat "făcându-se începătură celor adormiţi" cum spune Sfântul Apostol Pavel.

Luminozitatea sufletului neamului românesc îşi are izvorul tocmai în această "Lumină pururea fiitoare". Spaţiul Mioritic al lui Blaga, nu este altceva, decât spaţiul de lumină al creştinătăţii româneşti. Păstorul din "Mioriţa" nu e un înfrânt în faţa morţii. Nu e un fatalist. El nu acceptă moartea. El o priveşte în faţă pe câmpul de luptă. Săgeţile lui sunt mult mai fine decât tânguirea, decât deznădejdea, decât furtunile dintr'un pahar cu apă. El este Păstorul oilor pe care le iubeşte şi pentru care şi-a pus viaţa de multe ori ca să le salveze. El are în faţă împărăţia Morţii. Cât de sublim a cucerit-o!!! Aduceţi-vă aminte de Cuvântul de Inviere al Sfântului Ioan Gură de Aur şi veţi găsi toată drama păstorului din balada românească în luptă cu Moartea. Din împărăţia Morţii nu mai rămâne nimic, decât un teritoriu pe care, ca supremă biruinţă, va avea loc Nunta cu a "lumii crăiasă". Ideea e o paralelă lirică cu aşteptarea Mirelui pe care o folosea ca parabolă înaintea morţii Lui. O variantă macedo-română a "Mioriţei" exprimă şi mai bine paralela, în care găsim pe "picurar" că îşi ia toată lumea şi o duce dincolo.

Dar ca să înţelegem mai bine, să ne gândim la noaptea Paştelui. Si cum începe Invierea? Ne obişnuisem cu moartea, dar nu ştiam nimic despre neant, acea frică abisală de care Vlahuţă spunea: "Nu de moarte mă cutremur, ci de veşnicia ei." Se sting toate luminile din biserică, acea care simbolizează, în mic, cosmosul. Chiar şi candelele sunt stinse. Invierea lui Hristos e mai mult decât Vinerea Mare ca trecere "dela moarte la viaţă, şi de pe pământ la cer". E cufundarea noastră în mormîntul Creatorului. Nu mai suntem în existenţă, ci în neantul primordial dinaintea Creaţiei. Suntem înainte de prima secundă a lumii, înainte de Fiat lux - Să fie lumină! Totul e scufundat în noapte pentru noi, care de bine de rău bâjbâiam cărările spre Lumină. Aşteptăm Cuvântul. Nu vine. Suntem în moarte, dar nu e moarte, ci "veşnicia ei" - neantul primordial. Apoi din altar iese preotul traducând pe FIAT LUX ca veste a Invierii Cuvântului: "Veniţi de luaţi lumină din Lumina lui Hristos!"

Există oare vreo înălţare mai adâncă a duhului decât această minune de trecere "din moarte la viaţă, iar de pe pământ la cer"? Sute şi sute de luminări-fiinţe se îndreaptă spre unica făclie aprinsă, şi un codru de lumină buciumă adâncurile tainei. Crânguri şi crânguri de lumânări înfloresc lumina din Lumină... Si clopotele deasupra miezului de noapte şi toaca din lemn şi clopote şi clopote şi clopote sunând din toate clopotniţele stelare... "Lumina era în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o", rosteşte versul biblic, şi iarăşi clopote se aud din vocale şi stele...

In acel moment prea sfânt te gândeşti că lumânările întregii lumi, într'o scenă cosmică, se întind peste ape, peste munţi şi peste ceruri spre Ierusalimul lui Mesia cel înviat din morţi. Si Iisus strigă a doua oară: "Veniţi de luaţi lumină!" iar făcliile tuturor văilor, lunilor şi sorilor se întind peste umerii veacurilor ca să aprindă. Si clopotele sună din miezul de noapte, spărgându-l în încolţire veşnică a dimineţii, golindu-i hotarele de atotputernicia, cum se credea, a întunericului, pentrucă Hristos strigă din meridian în meridian: "Veniţi de luaţi lumină!".

In noaptea sfântă a Paştelui, cântecul de "Hristos a înviat" inundă întreaga natură din genunile adânci ale credinţei până la mugurii de cireş, până la zborul păsărilor ce se întorc, până la codrii copilăriei, până în dor.

Dacă neamul românesc a trebuit să urce de atâtea ori drumul Golgotei în istorie, cu mărăcini pe frunte şi inimă, scuipat şi răstignit de toate spurcăciunile barbarice ale stepelor asiatice, adăpându-se din băuturile amare ale suferinţelor. Invierea pentru el era axialitatea veşniciei în care se regăsea cu timpul lui istoric. Aşa a supravieţuit. Acesta este "miracolul istoric" pe care nu pot să-l înţeleagă şi să şi-l explice grămăticii comunişti. Viaţa nu este materie, după cum simfonia nu este vioară. Viaţa e un dar creativ dat omului de Creator, ca suflare divină.

In noaptea Paştelui temporalul şi veşnicul se îmbrăţişează, dăruindu-se unul altuia, transformându-se în deofiinţimea "luminii celei fără de ani". Moartea descopere că drumul care ducea spre ea i-a fost răpit. Tărâmul ei de umbre e stăpânit acum de "Soarele cel mai presus de soare". "A primit, după cum spune Sfântul Ioan Hrisostom, un trup şi de Dumnezeu s'a lovit. A primit pământ şi s'a întâlnit cu cerul. A primit ceea ce vedea şi a căzut prin ceea ce nu vedea. Unde-ţi este moarte boldul? Unde-ţi este, iadule, biruinţa?

Biruinţa Luminii dătătoare de viaţă e reliefată în tot ciclul liturgic dela Paşte până la Pogorîrea Sfântului Duh prin cântări de o admirabilă frumuseţe literară şi adevărate perle de cugetare creştină. Iată, de exemplu, Cântarea a VII-a:

"Cât este de sfinţită, cu adevărat, şi mult prăznuită/ Această noapte de mântuire şi strălucită,/ A zilei celei purtătoare de lumină-/ A Invierii-/ Mai înainte vestitoare fiind,/ Intru care Lumina cea fără de ani,/ Din mormînt trupeşte tuturor a strălucit!"(Cântarea a VII-a, Utrenia Invierii)

Trei nopţi a avut omenirea: Noaptea Veacurilor, Noaptea Naşterii şi Noaptea Invierii. Prima a dăruit omului Steaua călăuzitoare, a doua pe Dumnezeu născut în chip de om, iar a treia pe Omul-Dumnezeu înviind. Ele sunt cele trei zile ale mormîntului. O carte din America, a unui autor care habar n'avea de interpretările Paleo-Testamentare, a numărat "orele" cât Iisus a stat în mormînt şi a "descoperit", că Iisus a înviat în altă zi, decât Duminica, Luni mi se pare. Ignoranţa are limită, dar obrăznicia care se dă şi academică mă înfricoşează şi mă scârbeşte. Evreii nu începeau ziua la ora 1 A.M. Ziua pentru ei începea seara. Ca aşteptare a Soarelui. "Aşteptarea" nu avea Soarele, ci numai miezul de noapte. Evreii până în ziua de azi sărbătoresc Sâmbăta ca zi a eliberării din robie. Creştinii, de asemenea, au consacrat Sâmbăta ca zi de eliberare din Egiptul trupului, fiind ziua pomenirii morţilor.

In Vineri a suferit tot neamul omenesc prin Om, miezul de noapte fiind în timpul zilei pentrucă "era ca la ceasul al şaselea, iar întuneric s'a făcut peste tot pământul până la ceasul al noulea, întunecându-se soarele; iar catapeteasma templului s'a sfâşiat prin mijloc." (Luca 23,44-45) Este Vinerea din robia Egiptului şi a tuturor Egipturilor omeneşti. Este miezul din Noaptea Veacurilor.

Al doilea miez de noapte e în Sâmbătă , Evreii pomenind fuga spre libertate din robia morţii. Ceremonialul Sâmbetei ca Paşte e acela al Marii Aşteptări de a ajunge în Tara Promisă de prooroci.

In cel de al treilea miez de noapte Iisus răstignit şi îngropat ca om înviază ca Mesia-Cuvântul. El plineşte tot ce au profeţit proorocii, făcând din cele două nopţi ipotenuza triunghiului veşnic al Dragostei.

Astfel timpul nu este un opus al eternului. Temporalul de "bună dimineaţa, devine ca salutare în timp "Hristos a înviat!"

Parafrazând pe Sfântul Chiril al Ierusalimului am putea adăuga că apa stă la obârşia lumii, Iordanul la originea evangheliei, lumina la explicarea Invierii, iar Invierea ca origine a neamului românesc. □

PIETA

"Si ca o sabie va spinteca sufletul Tău..."
(De Paşti închinare inimii Maicii Domnului)

Nu se ştie dacă Maica Lui a fost faţă la judecată. Dar faţă a fost pe Golgota, când L-au ţintuit în piroane pe Cruce.

Cunună de spini pe cap; trupul brăzdat de bătaia cu vergi, soră cu moartea. Faţa crispată de durere, pătată de sângele ţâşnit prin spinii cununii. Vocea, când domoală, când puternică: iertare şi plinirea cuvântului proorocilor din vechime.

Acesta era, în acele ceasuri, Cel Nevinovat Răstignit.

In jurul Crucii un spectacol oribil: forfota fariseilor şi a slugilor lor, batjocorindu-L în auzul tuturor:

"S'a încrezut în Dumnezeu; acum să-L mântuie Dumnezeu, dacă Il vrea!"

Chinurile şi umilirea Lui au sângerat inima Ei fără încetare. Plinitu-s'a atunci proorocirea lui Simion:

"Si o sabie va spinteca sufletul Tău..."

Cine a citit inima Prea Curatei în vreme ce Fiul Ei se sfârşea, condamnat la o moarte infamă, răstignit între doi tâlhari?

Maeştri vestiţi au încercat să aştearnă pe pânză sau marmoră trăsăturile feţii Ei -- oglindire a inimii "spintecată de sabie". Dar, dintre toţi, pare că numai unuia i-a fost dat, prin Har din Inalturi,să tălmăcească posterităţii (nu prin cuvinte, ci prin lumina ce Ii înflorea chipul Ei) simţămintele Celei Plină de Dar. Căci Michelangelo a imortalizat, cum nimeni altul, prin "Pieta" (statuia în marmoră --această cea mai de seammă operă de artă a omenirii-- păstrată în Catedrala Sfântului Petru din Vatican) momentul sfâşietor când, îmbrăţisând trupşorul fără viaţă al Fiului, după coborîrea de pe Cruce, Ea a personificat, prin toată fiinţa Ei, cum nimeni vreodată, evlavia, umilinţa şi închinarea, ce se cuvin Stăpânului Vieţii şi al Morţii, în orice împrejurare:

Domnul a dat;

Domnul a luat;
Fie numele Domnului binecuvântat!

Ilie OLTEANU

EVANGHELIA EXILULUI (Mai 1983)

"UNDE ÎȚI ESTE BIRUINȚA, MOARTE?

Sergiu GROSSU

Toată luna Mai stă sub semnul învierii Domnului, a biruinței Lui asupra păcatului și-a morții. Imi stăruie necurmat, în auz, salutul cu care Isus cel înviat S'a făcut cunoscut Mariei Magdalena și celeilalte Marii (mama lui Iacov și a lui Iose); "Bucurați-vă!" Pentrucă acest salut - adresat unor femei sosite, cum raportează evanghelistul Matei, să vadă mormîntul, bine pecetluit și pus sub o vajnică strajă romană -vine, parcă, să reîmprospăteze, în inimile noastre, momentul unic al triumfului lui Dumnezeu, și să aștearnă, peste rănile fiecărui suflet trudit și împovărat din diaspora românească, trandafirii albi ai dragostei divine.

Isus cunoștea starea sufletească a ucenicilor, a prietenilor Săi intimi: drama Golgotei le zdruncinase toată credința și o noapte de nepătruns îi învăluise pe toți, transformându-i în niște biete ființe amărite, decepționate, fără niciun licăr de nădejde. Privindu-și Invățătorul răstignit între doi tâlhari, ei nu puteau sesiza munții de păcate ale umanității întregi, ce apăsau pe umerii Lui; nu erau conștienți de lupta formidabilă ce se angajase, pe cruce, între Domnul și Satana; nu-și dădeau seama că aparenta înfrângere a Mântuitorului însemna, de fapt, biruința Sa definitivă împotriva celui Rău. "S'a săvârșit!" Adică, bătălia a fost câștigată. Omul este salvat. Opera lui Lucifer se prăbușește. "Bucurați-vă!"

Da, noi, Românii din Exil, pripășiți pe toate meridianele pământului (unii, dintre noi, bolnavi și singuri, alții purtând încă, în trupul nostru, urmele lanțurilor și ale torturilor din pușcăriile comuniste de acasă), noi trebue să ne bucurăm astăzi - așa cum s'au bucurat ucenicii Domnului, ieri -- în ciuda faptului că părinții sau frații noștri din țară trăiesc sub presiunea vindicativă a securității; în ciuda faptului că "marii preoți" de pe dealul Mitropoliei continuă să-L trădeze pe Isus, dându-L în mâna lui Pilat; în ciuda faptului că, dincoace de blestemata cortină de fier, mulțimile ignorante, zăpăcite de promisiunile demagogice ale unor politicieni venali și induse în eroare de tot felul de teologii revoluționare, renunță la Isus și-l preferă pe Baraba, în degradantele sale ipostaze politice actuale.

Noi trebue să ne bucurăm că Hristos a înviat din morți "cu moartea pre moarte călcând", deoarece, în primul rând, învierea Domnului este cea mai mare biruință a credinței ("dacă n'a înviat Hristos, credința voastră este zadarnică", scrie Ap. Pavel); în al doilea rând, deoarece învierea este cea mai mare biruință a nădejdii: a nădejdii că și noi ne vom scula din morți, la a doua venire a Domnului Isus, îmbrăcându-ne în nemurire; dar, mai presus de toate, noi trebue să ne bucurăm, deoarece învierea lui Isus este chezășia propriei noastre învieri spirituale, știut fiind că "măcar că eram morți în greșelile noastre", Dumnezeu, din dragoste, "ne-a adus la viață împreună cu Hristos" (Efeseni, 2. 4-5).

...

Evanghelia din Duminica Tomii (Ioan, 20. 24-29) scoate în evidență eterna îndoială a omului în legătură cu minunea Invierii. Câți dintre noi nu gândim ca și Toma: "Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor, și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede." Câți dintre noi, care ne pretindem creștini și asistăm, cu regularitate, la slujba Invierii, nu suntem de teapa filosofilor epicurieni și stoici din areopagul Atenei, neputând să credem nici că Dumnezeu L-a înviat pe Isus din morți, nici în învierea morților! Si decâteori nu am încercat să ne scuzăm puținătatea credinței, materializată în refuzul nemărturisit al învierii, numai și numai pentrucă și Toma, ucenicul îndoielnic, n'a crezut în învierea Mântuitorului, devreme ce i s'a reproșat: "Nu fi necredincios, ci credincios." Insă îndoiala lui Toma, aidoma îndoielii lui Natanael (amintiți-vă de suspiciunea: "Poate ieși ceva bun din Nazaret?"), este o îndoială metodică, nu una diabolică, incendiară. O îndoială a unei minți care refuză să primească un adevăr fără a-l verifica, fără a face experiența realității lui.

Imi vin în minte cuvintele pe care le adresa părintele Gh. Calciu unor tineri, mai mult sau mai puțin îndoielnici, din București: "Fără înviere, și moartea și viața devin un non-sens, o absurditate... Cel care a murit, Acela a și înviat și cei care L-au văzut, au mărturisit și mărturia lor este adevărată, fiindcă au pecetluit-o cu suferința și moartea lor. Noi nu ne îndoim de adevărul spuselor lor... Mergi, tinere, și spune vestea aceasta tuturor, să strălucească fața ta de înger de lumina învierii, căci astăzi îngerul din tine... a biruit pământul din tine. Spune celor care ți-au oprimat până acum sufletul tău divin: "Cred în înviere!..."

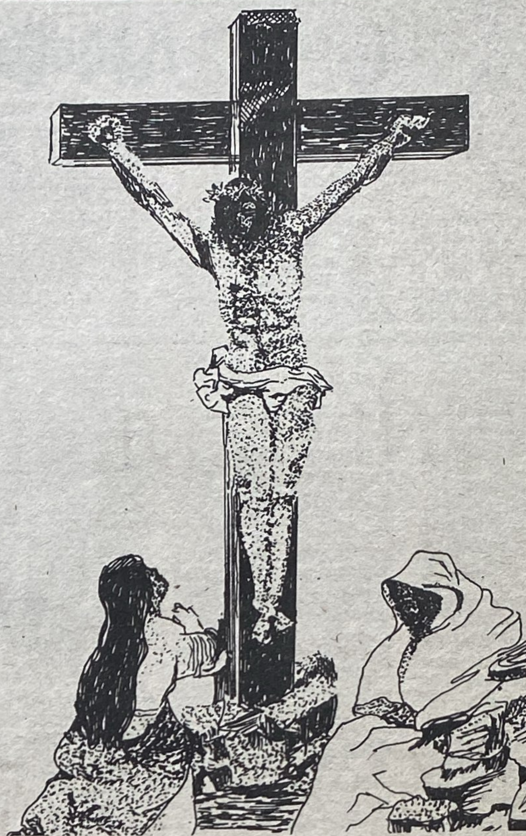
...

Si, totuși, femeile mironosițe, despre care ne vorbește Evanghelia Duminicii a treia după Paști, menționând că "au cumpărat miresme, ca să se ducă să ungă trupul lui Isus" (Marcu, 16. 1-8), nu întrezăreau, nu credeau în posibilitatea învierii Domnului, chiar dacă li s'a vestit în nenumărate rânduri, că Fiul omului va fi arestat, batjocorit și osândit la moarte, dar "a treia zi va învia." De aceea, apropiindu-se de mormînt, își ziceau una către alta: "Cine ne va prăvăli piatra dela ușa mormîntului?"

Sceptici, superficiali, îmbuibați de raționalism sau cocoțați pe mușuroaiele suficienței noastre intelectualiste, nu suntem, oare, tentați, și noi, să credem că piatra dela ușa mormântului lui Isus a rămas neclintită, în loc ca să pariem pe învierea Sa neîndoielnică? Fiindcă Isus Hristos a prăvălit, pentru totdeauna, "piatra dela ușa mormîntului", desființând moartea. El a prăvălit piatra dela ușa tuturor mormintelor, dela ușa tuturor celor ce-au crezut și-au murit în speranța învierii viitoare. Hristos, capul Bisericii, a înviat; și noi, mădularele ei, vom învia!

Tu, suflete, care în ceasurile aspre și de tăgadă ale refugiului te întrebi: "Cine îmi va prăvăli piatra dela ușa mormîntului?" -- pentrucă ai ajuns, din cauza păcatului, un mormînt ce se leagănă între prăpastia pierzării și veșnicia răspunderii --, află, dacă n'ai aflat încă, dacă nu te-ai învrednicit să te apleci peste paginile Cuvântului lui Dumnezeu, află că Isus a înviat, ca să-ți prăvălească, definitiv, "piatra dela ușa mormîntului." Bucură-te și preaslăvește-L, strigând lumii apostate: "Hristos a înviat!" □

PATIMILE LUI

Andrei NICOLAU

De două mii de ani, de două ori pe an, lumea sărbătorește nașterea lui Christos și apoi moartea și Invierea Lui. Crăciunul și Paștele sunt două evenimente care orientează nu numai viața noastră a creștinilor ci a întregii planete, indiferent de credința religioasă a altor seminții necreștine. Pentrucă toată lumea este a Lui.

Ne-am bucurat și am cântat de Crăciun când s'a născut pentrucă s'a "făcut om". Iar acum au venit Paștele cu Patimile, Moartea și Invierea Lui. Ne vom face un examen de conștiință, căci El rămâne punctul crucial al existenței noastre umane. A te naște și a muri, aceasta este ordinea condiției noastre terestre. Dar a ieși din întunericul și înghețul mormîntului viu, a te arăta celor apropiați care te-au pipăit cu mâinile lor proprii ca să se convingă că nu este o nălucire, aceasta înseamnă că ești Dumnezeul care "s'a facut om". Un Dumnezeu care pentru răscumpărarea "păcatului originar", pentru iertarea și mântuirea noastră, a acceptat să coboare din azur în băltoaca fetidă și murdară în care ne cufundăm tot mai mult.

Pentru noi, s'a lăsat batjocorit și omorît, ca cel din urmă criminal. Dar a treia zi a înviat "cu moartea pe moarte călcând" dovedindune că este "Dumnezeul cel adevărat", așa cum l-au prevestit Profeții, așa cum scriu Evangheliștii. Invățăturile pe care ni Le-a lăsat, Le-a exemplificat prin suferințele Lui ca om și prin ucenicii Lui. In fața acestor exemple cutremurătoare, noi nu mai avem o altă alegere, cu toate că El ne-a lăsat libertatea, precum Dumnezeu Tatăl care atunci când ne-a creat a spus omului: "iată am pus în fața ta binele și răul: alege binele"! Dar omul a ales răul și pentru dragostea Lui pentru noi și-a trimis Fiul ca să ne readucă lângă El.

Isus Christos a dat lumii Credința, Nădejdea și Dragostea și din toate trei se naște o nouă noțiune: libertatea. Credința în Dumnezeu, în El, în Sfânta Treime și în noi oamenii o avem; Nădejdea a rămas nu numai mângâerea în zile grele, ci o certitudine pe care ne sprijinim în fiecare clipă, fără a fi înșelați de soliditatea ei; Dragostea ne dă fericirea individuală și colectivă, umple inima umanității, care face binele.

Sprijinindu-se și crezând ferm în aceste virtuți, omul a desființat sclavia, a devenit egal cu semenii lui de orice rasă. Stând în contact direct și permanent cu Cerul, s'a înălțat spre El și-a lărgit viziunea și perspectivele, progresând spiritual, material și tehnic. A devenit mai bun, mai drept și mai samaritean. Se umilește atunci când a greșit, dar această umilință îl ușurează și îl înalță. Din Legea lui Christos, a făcut norma existenței personale, pe care a impus-o și statelor lui. Atunci este de mirare că a desființat colonialismul, se plimbă printre aștrii înaltului, nu duce vreo lipsă, ba mai mult, din mult puținul pe care îl are, caută să sature, să îmbrace și să îndrumeze pe alții care nu cunosc încă pe Christos? Cele de mai sus, sunt numai câteva puncte dintr'o infinită imensitate. Azi, cea mai mare parte a lumii este o comunitate frățească, având un singur stăpân bun, care nu este din această lume. Si toată această revărsare de binefaceri asupra noastră o datorăm Patimilor Lui, Invierii Lui, care au dovedit dumnezeirea Lui.

...

Dar Satana care reprezintă răul, a crezut că poate provoca un "nou păcat originar" și crede că îi va mai reuși încăodată să transforme pe toți oamenii în atei. Căci el nu recunoaște pe Dumnezeu, ci numai pe el și de aceea vrea să fie stăpânul acestei lumi pe care nu a creat-o. Acum mai bine de șase decenii a putut aduna în Rusia o bandă de oameni fără Dumnezeu, care din nesocotințele oamenilor s'a mărit, s'a lățit și s'a întins atât de mult, că azi, amenință Impărăția Domnului cu cele mai perfide arme pe care numai mintea sa pusă pe rău, le poate născoci.

Satana a jubilat, mai o face și azi, dar încruntat, căci vede că zilele hoardelor lui sunt numărate. In numai șase decenii, s'a văzut ce aduce stăpânirea lui: suferință și moarte fără înviere.

Patimile Lui, ne-au dovedit umanitatea Lui. Invierea Lui ne-a aratat că este divin, mai ales prin legile pe care ni Le-a lăsat. Urmându-le cu mai multă fervoare, vom fi mai aproape de El și mai fericiți. Calea pe care ne-a indicat-o este largă și dreaptă și pe ea încăpem toți; este netezită de Patimile Lui. Iar acum când știm că și noi vom învia, să zicem "Christos a Inviat!". Căci odată cu El, a înviat omul și toate neamurile pământului. □

UN DAR DE ZIUA MAMEI

Dragostea maternă - o încercare de interpretare cosmică

Dr. T. ANDRESCU

Femeia - care, cu sufletul ei romantic, e așteptată să aducă puțină poezie în proza vieții de toate zilele - merită cel puțin odată în viața ei să fie privită de noi toți ca o sfântă: ca mamă pentru copiii ei, cu alte cuvinte pentru noi toți.

Condiția ei socială în istorie e prea complexă și schimbătoare pentru a fi cuprinsă într'o coajă de nucă,dar eu cutez să spun că primele civilizații, cele ale antichității orientale, considerau femeia inferioară bărbatului, tradiție de servitute păstrată până în zilele noastre în Coran. Civilizațiile mediteraneene, în care bărbatul își asumă responsabilitățile și rolul de conducător în toate domeniile, plasa pe femeie cu grijă duioasă alături de fiică (loco filiae), dar marile religii au cinstit femeia ca egală cu bărbatul, o concepție morală preluată acum de dreptul internațional, deși inerția unor năravuri primitive încă mai supraviețuiește ultraactiv în diferite țări, iar legile pot face puțin unde moravurile le stau împotrivă.

Dar oamenii amabili și cu suflet bun de totdeauna și de pretutindeni au tratat femeia ca pe o iubită parteneră de drum de-a lungul călătoriei acesteia dulci-amare pământești, pe care noi oamenii o numim viață, viața noastră, iar popoarele o numesc istorie, istoria lor. In acest sens voi cita două exemple pentru ilustrare:

Când parlamentul grec antic (agora) a dispus expulzarea lui Aspasia, soția lui Pericle, capul statului atenian, fiindcă ea era străină, Pericle a venit în fața poporului său și a salvat-o prin plâns, un exemplu de adevărat democrat, care tremură și plânge în fața poporului său, nu invers, cum se întâmplă în tiraniile de totdeauna.

Citesc în Istoria universală a lui H.G. Wells cazul asemanător al împărătesei Teodora, soția lui Iustinian, unul dintre cei mai înțelepți împărați. El a trebuit să biruie prejudecăți și zvonuri similare celor ce inconjurau și pe soția fostului președinte Peron. Dar istoria-ținând seamă de inima generoasă a lui Teodora, de mintea ei luminată și de faptele ei - o pune pe ea (cu oarecare abțineri) pe aceeași treaptă cu Iustinian cel mare, iar Wells spune că ea poate fi chiar socotită superioară acestuia, fiindcă ea a fost sufletul si forța morală din spatele reformelor lui controversate.

Dar ca MAMA - nu mai e nici o controversă - noi toți păstrăm cu drag icoana ei sfântă în sufletele noastre din leagăn până la mormînt,căci ea este născătoarea întregii omeniri. Ea este cea mai prețioasă și firească ocrotitoare și sfătuitoare a tuturor noilor generații, pe care ea le duce de mână să treacă pragul vieții, ea le ridică din zoologie ajutându-le să meargă omenește, invățându-le cunoștințele de bază și comportarea potrivită social transmițându-le moștenirea spirituală a strămoșilor noștri și tot ea le îngrijește pe toate cu gragoste și devotament de-a-lungul întregii ei vieți. Iubirea mamei este flacăra vie și căldura vetrei familiale, piatra de temelie a închegării sociale, care este secundată de o altă forță de integrare a societății, de prietenie, denumită de Goethe "înrudire electivă" (Wahlverwandtschaft), amândouă fiind sentimente-forță în dinamica istoriei.

Dar dintr'o perspectivă și mai largă, cosmică, eu cred că dragostea maternă e similară forței de atracție care ține laolaltă stelele în familia galaxiilor, forță numită gravitație,care ține împreună Universul cel mare și tot ea e înrudită cu cealaltă forță de atracție a atomilor în familia moleculelor, care leagă laolaltă universul mic, microcosmul fizic. Aș spune că dragostea maternă aparține acelor legi sau mistere ale vieții și naturii ce depășesc categoriile omenești de bine sau rău, de drept sau nedrept etc., cum voi arăta mai jos.

Am citit într'un studiu despre gravitație, al unui fizician cu premiul Nobel, că deși gravitația este un fenomen binecunoscut, ale cărui legi le-a descoperit Isaac Newton, noi încă nu putem înțelege esența acestui fenomen în limitele minții noastre. Totdeauna când tratăm despre marile probleme ale originii, esenței și scopului vieții sau naturii, mintea noastră ajunge la hotarele înțelegerii omenești. M'a bucurat să citesc în cel mai recent interviu al compatriotului nostru Eugene Ionescu aceeași chinuitoare întrebare: "Dece Dumnezeu ne-a dat o atât de mărginită inteligență?" Dece nu ne-a îngăduit să pricepem rostul vieții sau infinitul?",întrebare care răsună de-a lungul istoriei filosofiei. Dar să trecem dela academie și să dăm cuvântul folclorului francez, care exprimă o intuiție similară în poezia "vâscul" (la glue), al cărei conținut îl redau din memorie, în esență:A fost odată un tânăr care iubea pe o fată ce nu-l iubea pe el. Si ea i-a cerut lui să-și omoare mama și să-i aducă ei înapoi inima mamei lui. Tânărul a ascultat orbește pe iubita lui, și-a omorît mama și -pe când el făcea cale întoarsă- având mustrări de conștiință - el se poticnește și scapă jos inima lui mamă-sa, iar inima rostogolindu-se pe pământ îl tot intreba îngrijorată: "te-ai lovit, copilul mamei? (t'es tu fait mal, mon enfant?)."

Vedem aici cea mai oribilă crimă, asasinatul unui părinte, care e înfierat de conștiința morală a omenirii și condamnat de legile tuturor țărilor cu cea mai mare pedeapsă dela inceputurile istoriei. Dar - prin ignorarea acestei tragedii omenști - iubirea maternă se sublimează dincolo de granițele înțelegerii noastre, dincolo de categoriile etice, juridice sau logice, și se afundă în infinitul irațional al misterelor vieții și naturii, în acel suflet divin sau nepătruns spirit atotpătrunzător pe care știința (prin fizicieni ca Fechner și Weber) și religiile îl văd pretutindeni: făcând să crească firul de iarbă și bobul de grâu după peste cinci mii de ani de somn în mormintele faraonilor. Același spirit îl găsim dormind, ca energie latentă, în structura materiei, oglindindu-se în armonia ei matematică dela atom până la corpurile cerești, odihnindu-se în simetria cristalelor, reîmprospătând viața naturii, vegetală și animală, prin pulsația ritmică a anotimpurilor; ridicând fluxul mărilor; același spirit se reînnoiește în alternarea generațiilor, adică în respirația speței prin continua moarte și naștere a indivizilor, și tot acesta dă aripi de vultur spiritului omenesc în avântul de a străpunge tainele viitorului, cu științele și pe cele ale lumii de dincolo, cu religiile, "săgeți de dor spre alte tărâmuri" (Nietzsche). - Intr'un cuvânt, tot același spirit dă viață și ține laolaltă - în structuri sau familii - Universul fizic și social, prin aceleași forțe integrante de atracție sau iubire, numite gravitație, afinitate chimică sau electivă ori iubire maternă.

Căci sub diferite cuvinte sau nume stau aceleași principii, cuvintele având doar un rost vestimentar, ele neputând exprima esența intimă a realului: "trandafirul sub oricare alt nume e tot atât de suav" (Shakespeare), cuvintele nefiind decât "fum și coaje" (Rauch un Schale, Goethe)un Văl al lui Maya, o amăgire care ascunde miezul adânc al realității. **Incercând să dau la o parte acest văl al amăgirilor**, culeg și eu din adâncul sufletului meu sentimentele de dragoste și de înaltă stimă pentru MAMA în dar de Ziua Mamei tuturor mamelor de aci și de pretutindeni, de toate naționalitățile, religiile, culorile și limbile ca un duios omagiu de recunoștință. □

MAMA

A venit aseară mama, din sătucu-i de departe,
Să mai vadă pe feciorul-i, astăzi domn cu multă carte,
A bătut sfios la ușă; grabnic i-am ieșit in prag:
Mi s'a umezit privirea de iubire și de drag;
Sărutându-i mâna dreaptă, ea m'a strâns la piept duioasă,
Și'ntrebând'o câte toate, am intrat apoi în casă.

Inlăuntrul casei mele, — câtă brum'am adunat —
Dă prilej ca biata mamă să se creadă ca'n palat:
Nu'ndrăsnește nici să intre, cu opincile'n picioare,
Și cu multă grijă calcă doar pe-alături de covoare . . .
Eu o'ndemn să nu ia seama și să calce drept in lege.
Că e doar la fii-su'n casă, nu e'n casa vreunui rege,
Și de-abia o fac să șadă pe-un divan cu scoarță nouă:
— Mi-era dor de tine, maică . . . ți-am adus vreo zece ouă,
Nițel unt, iar colea'n traistă, niște nuci, vreo două sute . . .
Și cu ochii plini de lacrămi, prinde iar să mă sărute . . .

— Poate mor că sunt bătrână și-a prins să mă'ndrume,
Să mai văd odată, maică, ce mi-a fost mai drag pe lume.
Caierul mi-e pe sfârșite, mâine poate-și curmă firul
Și'ntre patru blăni de scânduri să mă cheme cimitirul . . .
Jale mi-e de voi, măicuță, dar visez chiar și deșteaptă,
Cum pe-o margine de groapă, bietul taică-to m'așteaptă.

— Tu, odorul mamii, 'n urmă să te duci cu frații-acasă,
Și să'mparți agonisirea după urma lui rămasă:
Lui Codin să-i dai pământul dela moară și cu via;
Vaca și-un pogon de luncă, maică, să le ia Maria . . .
Lui Mitruș să-i dai zăvoiul de răchiți dintre pâraie,
Carul, boii și cu plugul să le dai lui Nicolae,
Iară tu ca mai cu stare decât frații ziși pe nume —
Să iei casa'n care ție ți-a fost dat să vii pe lume . . .
Când și când în miezul verii, sau de Paști să vadă satul
Cum îmi vine ca'n toți anii la căsuța mea băiatul
Și-având tihnă și odihnă — la venire și plecare —
S'așezi și pe groapa mamii, un buchet de lăcrămioare . . .

A tăcut apoi măicuța și-a plâns mult cu lacrimi grele,
Ce curgându-i lin în poală, se'ntâlneau cu ale mele . . .

Vasile MILITARU

MAMEI

Mamă, zadarnic numeri zilele și săptămânile,
Si tremurând, îți pui la ochi strașină mâinile.
Se vor coace, se vor trece cireșele în grădină,
Fără ca feciorul de departe să vină.

Să nu te înșeli de ți-o cânta cocoșul în prag,
Nici anul acesta nu vine feciorul pribeag.
Un zbucium lăuntric îl răsucește, îl poartă.
Pe'ntinsuri de apă stătută și moartă.

O ! De n'ar fi dorul, de n'ar fi depărtările,
N'ar fi așa de apăsătoare tăcerile.
De n'ar fi o fată în satul moldovan,
Nu mi-ași simți sufletul stingher și bolnav.

Nădejdile toate, se destramă, se rup,
Ca o rugină roade vremea din trup.
In părul din tâmple și-a înfipt vrăjmășia,
Si mi-a ucis adolescența, copilăria.

Fetei cu ochii albaștri, mamă, să-i spui,
Să-și lege destinul de altul, sunt tineri destui,
Cuminți, care nu s'au înfrățit cu depărtările,
Si nu vântură zănateci, țările, zările.

Să nu mă aștepte, așteptările dor,
Ca frunzele toamna, iubirile mor.
Numai tu cu credință așteaptă-mă mamă,
Cireșul din grădina copilărie, mă chiamă.

N.S.GOVORA

MAMĂ DE DEPARTE

Lângă lacul larg - înfiorat și pal,
Te-am văzut în toamnă rămânând pe mal.
Profilată trist pe cerul sângeriu,
Printre foi căzute prea de timpuriu,
Cu năframa'n care căutai să'ngropi
Sfâșiatul suflet risipit în stropi,
Mamă de departe.
Și de-atunci mereu
Lacrimile tale cad în gândul meu:
Frunze vestejite peste lacul pal
Turburându-i veșnic sfărâmatul val.

Nichifor CRAINIC

NU MAI PLÂNGE MAMĂ

Nu mai plânge mamă, roșii îți sunt ochii
Nu mai strânge falduri în pulpana rochii.
Nu mai plânge mamă tu doar știi prea bine
Că îmi este gândul, tot la voi, la tine.

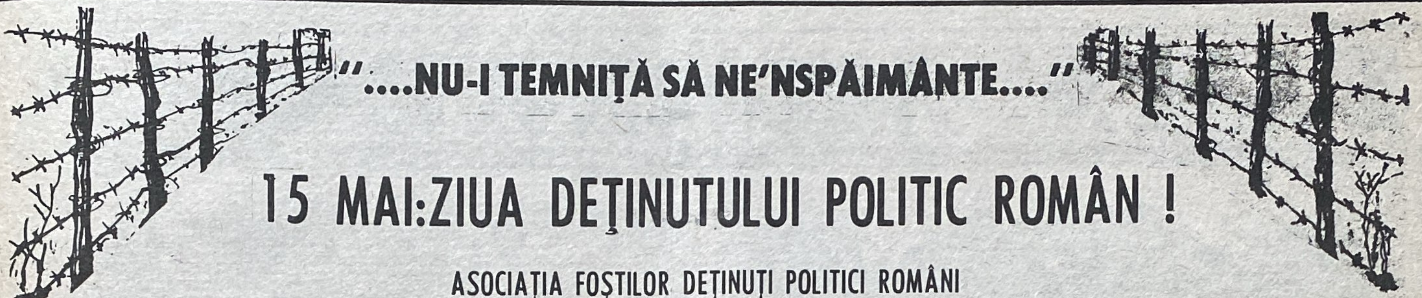
Stiu că 'n ochii umezi nu porți numai dorul
Dar și-ascunsă teamă, că poate feciorul,
Cel pornit în lume, cel gonit din toate
S'afle cale'ntoarsă astăzi nu mai poate.

Arde la icoană lumânarea'n sfeșnic,
Tu mereu acasă, eu pe drumuri veșnic.
Tu păzești căminul și'ngrijești morminte,
Eu mergând pe drumuri, pururea 'nainte.

Nu te teme mamă, calea mea mă duce
Tot în umbra Țării și pe căi răscruce.
Dar sunt dârz și tare și, odată poate,
O s'ajung sfârșitul drumurilor toate.

Si-o să-mi aflu tihna, plină de lumină;
Vom privi, din casă, via pe colină,
Căci port clipa sfântă, prin grea pribegie,
Când vei plânge mamă plâns de bucurie.

S.G.THEODORU

"....NU-I TEMNIȚĂ SĂ NE'NSPĂIMÂNTE...."

15 MAI: ZIUA DEȚINUTULUI POLITIC ROMÂN !

ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI ROMÂNI

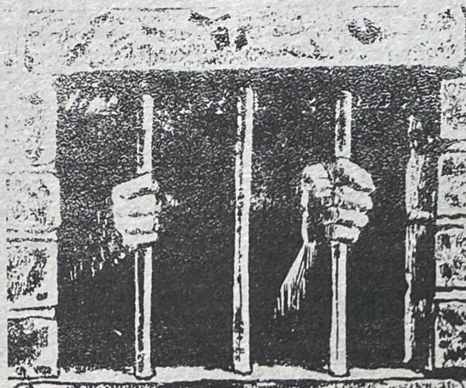
Cei ce și-au sacrificat viața pentru apărarea intereselor mari ale popoarelor căzând în războaie militare sau civile, răpuși de vrăjmașii din afară sau dinlăuntrul granițelor patriei lor;

Cei ce au înfruntat cu riscul suprem imperialisme cotropitoare, prădalnice sau stăpâniri nedrepte, impilatoare sau corupte, au fost întotdeauna onorați de popoarele respective drept eroi, martiri.

Romanii și Grecii îi divinizau și-i considerau semizei, cântându-le măreția tragică a destinului lor de sacrificiu suprem pe altarul Patriei sau al Umanității. Mai târziu Romanii le decernau și titlul de onoare de "Părinți ai Patriei": Pater Patriae. Epopeile lor și cântecele eroice sunt o mărturie elocventă în acest sens și mai târziu li s'a oficiat un cult de popoare.

In Evul Mediu s'a păstrat tradiția aceasta, preamărindu-se în același fel faptele eroice de jertfă personală pentru salvarea civilizației creștine a Europei și așa apar figurile mărețe preluate de legendă și de istorie de exemplu în vest, a unui Aetius, care împiedică robirea Europei de Atila; Carol Martel care salvează Europa de cucerirea arabă; Roland care apăra ariergarda unei armate a lui Carol cel Mare și încă mulți alții.

In răsărit, apărarea civilizației creștine a Europei îndeosebi, o face poporul român, așezat în "calea răutăților", a năvălirilor barbare, cu acea pleiadă de domnitori, luptători în fruntea poporului lor, ca: Mircea, Stefan "Atletul lui Cristos", cu atâți șoimari cunoscuți sau nu, a căror amintire a preluat-o folclorul nostru, atât de bogat în portrete de eroi militari

(Novac, Gruia și alții) sau civili (haiduci, revoluționari etc.) contra asupririi străine sau naționale a poporului dezarmat.

Biserica și-a dat contribuția la apărarea civilizației Europei prin atâția misionari martiri, prin Cruciade, prin participarea activă la apărarea drepturilor poporului nostru și ea își cinstește eroii căzuți în apărarea credinței, prin beatificarea lor, prin ridicarea lor în rândul sfinților, prin pomenirea continuă a lor și a faptei lor mărețe.

Statele Unite au glorificat anul acesta la Cimitirul Național Arlington, pe eroii căzuți în lupta împotriva păgânismului, în Vietnam, Coreea și în alte părți ale lumii, înfruntând imperialismul comunist. Pe imense blocuri de marmoră sunt săpate pentru posteritate numele tuturor eroilor căzuți în Vietnam.

Franța îi înmormântează pe eroii ei sub Arcul de Triumf unde o flacără veșnică arde în amintirea lor.

Englezii își înmormântează Eroul Necunoscut în Westminster Abbey, catedrala unde se odihnesc geniile poporului englez și conducătorii lor superiori.

Celelalte țări civilizate, procedează în stil asemănător.

La noi Românii pentru cei sacrificați în apărarea intereselor supreme ale poporului în prezent, adică cei căzuți în lupta împotriva comunismului în apărarea valorilor civilizației creștine și a idealurilor patriotice, morale, ale poporului nostru; cei căzuți răpuși pe la spate de criminalii ce uzurpaseră puterea în stat și o exercitau tiranic, corupt și pervers; cei ce au fost transformați în cenușă, îngropați în locuri necunoscute, în gropi comune, unde se odihnesc fără Cruce și fără identitate, "stăpânirea cea crudă și nedreaptă" cum zicea Eminescu, a făcut tot posibilul spre a le asasina și amintirea.

Trăiește însă Neamul și cei ce au supraviețuit închisorilor, care împreună păstrează cu sfințenie și recunoștință amintirea tragicului lor destin. Ei au intrat în legendă și în istorie și au fost imortalizați în poeme și balade.

Ultima apariție a culegerii "Poezii din Inchisori", este doar un document al universului dantesc al temnițelor comuniste, care au măcinat sănătatea și viața întregii elite românești.

In pomenirea tuturor celor morți în închisori, în munții și codrii României luptând pentru libertate, celor azvârliți la răscruci de drumuri și a celor strangulați, cu gândul la cei care supraviețuiesc încă în iadul comunist urmăriți de șacalii securității și de dosarele negre, la toți cei care și astăzi umplu închisorile României ca deținuți politici, să ne unim glasul în rugăciune și să jurăm față de conștiința noastră și în fața Lui Dumnezeu: Să nu-i uităm niciodată! □

POVESTE DE DINCOLO
(Fragmente)

Ana Maria MARIN

O liniște mare: putea fi tăiată cu cuțitul: ca într'o peșteră, o peșteră încă verde, pe alocuri ruginea, îmbătrânea, își trăia ultimele clipe... pădurea de anul trecut.

Cu toate simțurile treze, mergeau încet ținându-se de mână în amurgul de primăvară abia înfrunzită. Din când în când cădeau frunze din copaci; în zbor planat aterizau pe potecă zgâriindu-o; erau frunze uscate din anii trecuți.

Soarele în apus își arunca săgețile muiate în sânge printre crengile brazilor. Săgețile cădeau peste ei mângâindu-i.

Urcau încet tăcând. Tăcea pădurea, tăceau și ei într'un singur gând.

Vârful brazilor intrase în ceață. Ceața îndepărta brazii, creea imagini miraculoase, înălțându-i. Zdrențe de ceață se învălătuciră în jurul lor și-i înghiți; liniștea devenise de vată.

Mâinile întinse se făceau nevăzute, piciorul învățat nimerea calea.

Işi aduseră aminte amândoi deodată de "Cruciada Copiilor de Blaga"! Seara tot citeau amândoi aceeași carte. Poate printr'o cruciadă de copii ar putea fi stăvilită nedreptatea: ei au cel mai mult simțul nedreptății!

Vântul înălțimilor rupse ceața: în golul lăsat de cețuri, la limita dintre întuneric și lumină, își întâlniră prietenii: toți fugarii se întâlneau pe culmi!

Nu știau că aveau să se cufunde în ceață, unul câte unul pentru totdeauna.

Biată rămășiță, ea trebuia să cânte dragostea și durerea prin care trecuseră: urmele care le lăsaseră pe pământ.

Era vrednică să arate că totul nu fusese în zadar, că nu va fi în zadar?

Din filele albe trebuia să răsară pentru veșnicie chemarea lor spre cinste, adevăr și dragoste.

Să îngroape minciuna cei ce nu mai aveau groapă!

Să zăvorască trădarea cei ce fuseseră trădați!

Să reînvie mândria țării lor, care se târâia în noroi, lingând cizme străine.

Să alunge vânzarea și ura dintre frați, cei ce învățaseră în închisori să-și iubească călăii.

Acordă-ți lira vântule și cântă povestea haiducilor secolului XX. N'au nume străine și nici nu vând marfă de import: dascăli le-au fost Evanghelia și cronicarii...

Tribunalul o condamnă la moarte, conform legii în vigoare. In sală era și tatăl ei. Ce copil rău fusese! El, culmea corectitudinii, militar de carieră, erou în primul război mondial, în luptele dela Cireșoaia și Mărășești, să asiste la judecata unui Tribunal Militar, care tocmai îi condamna fiica la moarte!

Sala era plină și ostilă condamnării. Tata vroia să-i aducă de mâncare. O luară repede. Sentința trebuia executată chiar în zorii zilei!

La Malmaison, o pâzea chiar în cameră, vărul ei primar, ca să nu se arunce pe fereastră. Așa era regulamentul. Existau ferestre fără gratii.

Spre seară primi vizita unei echipe de preoți, 15 la număr, care se ofereau să moară în locul ei! Inchisoarea era plină până la refuz. Era singura femeie la secret. Totuși se îngăduia să primească vizite. Preoții îi cerură să scrie un articol înainte de moarte, pentru revista "13 Malmaison", scris cu mâna, dar totuși pe hârtie. In privința închisorii, i-a refuzat politicos. Un articol, dacă murea în zorii zilei, spuneau ei, ar fi avut mare valoare. Prima femeie executată pentru deținere ilegală de arme, de care nici nu știa să se servească cel puțin. Femeia mai era și doctoriță. Scăpase mulți oameni dela moarte. Era neverosimil că s'ar fi gândit acuma să ucidă.

In fine, justiția era oarbă! Se apucă să scrie povestea "Izvorul Dorului", apă care ieșea năvalnic din pământ, sub muntele Ciucaș. Legenda spunea, povestită de ciobani, că acest izvor se născuse cândva din lacrimi de dor. Era exact ce simțea ea în seara aceea, sortită să fie ultima ei seară în lumea aceasta: un dor imens, arzător, o adevărată suferință fizică, după dragostea pierdută!

Se apropia oare regăsirea?

Pela trei dimineața, în ziua de Sta. Elisabeta, care vine după Sf. Gheorghe, un preot veni să o spovedească și să o împărtășească. Verișorul, trecut din armata activă la pază, se retrăsese discret.

Când sosi ceasul, o întreagă trupă se afla la ușă; păreau mai pătrunși de moment decât deținuta...

In goana mare apăru un curier, care aducea "grațierea cu permutarea pedepsei la zece ani temniță grea".

Aceasta a fost cea de-a doua moarte a ei.

●

Urca un munte înalt, îmbrăcat în ceață; putea fi Olimp, Parnas sau Ararat. Urcușul era greu. De abia își trăgea respirația.

Fantomatic, în ceață, se desprindeau reclame luminoase:

"Voi distruge înțelepciunea celor înțelepți";

"Voi nimici inteligența celor inteligenți".

Si mai departe:

"Domnul cunoaște gândurile celor înțelepți; '

"Stie că sunt deșarte".

Ce căuta pe aici? Toate lucrurile în care crezuse își pierduseră valoarea?

Veni răspunsul!

"Veți privi cu ochii voștri și nu veți vedea;

"Căci inima acestui popor s'a împietrit".

Urcușul era din ce în ce mai greu. Dar, o minune, erau umbre care o susțineau.

Sus pe creastă era o lumină mare, ceața părea că se risipise. Oameni, cunoscuți, prieteni: o așteptau.

Incepu să-i cheme pe nume: Vasile, Ion, Gheorghe, Iordache, Guță, Radu, Titi, Mihaela, Corneliu, Bucura...

Toți răspundeau ca la școală "Prezent". Cântau un cântec: "Cei ce-au căzut uciși de gloanțele dușmane, pășesc în rând cu cei ce au rămas".

Cânta și ea... □

CONVOI

Rupți și slabi și ciuruiți de ploaie
vineți în amurgul citadin,
zornăim sub ura de venin,
ferecați în lanțuri și noroaie.

Strâmbi în lanț, de burniță, de foame,
ducem boarfa noastră'ntr'o boccea,
prin orașul care nu ne vrea,
beat de aburi calzi și de reclame.

Dinapoi mânați ca pe-o cireadă,
suduiți de paznici fumurii,
despuiem din ochi tutungerii,
brutării, femei, întreaga stradă.

Târgul fuge însă la o parte,
case și lumini se dau'napoi
să n'atingă haita de strigoi
care vin zăngănitori de moarte.

Și drumeții cu priviri grăbite,
mai grăbiți din calea noastră pier,
să n'audă vuetul de fier,
nici să vadă foamea din orbite.

Doar aici, pe coasta noastră stângă,
Precista în lacrimi și-a culcat
palidu-i obraz inlăcrimat
zăbovind o clipă să ne plângă.

Radu GYR

(Din vol. Poezii din Inchisori)

FARA ARMÂNEASCĂ

"HRISTOLU INVĨĂ"

A tuturor fraţlur armâñi, arăspândiţ pi întregul loc, 'Fara Armânească' lă ureadză: 'Paştili hărioşi, ţri mulţi ani".

ZBURAREA

AL PASCAL MARCU, PREŞEDINTILE SOŢATEI PERIVOLEA LA SEARA ARMÂNEASCĂ DIT 19 MART 1983

Vruţ soţ şi soaţi, tiñisiţ oaspiţ şi oaspití, ş'durută Fară armânească.

Ia că pali vini oara, cu vrearea a Dumnidzălui s'nă adunăm deadun ş'anlu aestu, la aistă Seară Armânească, după arădzile şi adetea alăsată din pâpâñilli anoştri, di părinţilli anoştri, care băgără thimelli ali Soţatei Perivolea tu 22 Apriliu 1909, aua şi şaptidzăţ patru di ani, aproapea una etă întreagă.

Scupolu a lor, a fundatorilor, fu, după cum si ştiă, si agiută pri carţi soţ la nipteari ş-la moarti; ma lucrulu ma muşat ş'ma bun, fură zboarăli ţi bâgară tu caplu ali Constituţii ali Soţată Perivolea, iu suntu ninga scrisi că limba oficială, tră eta etilor, vai hibă armânească.

Tu chirolu aţel maş perivolliaţlli ptea s'hibă membri (soţ), ma di vâră optu añi di dzăli, noi soţlli ali Soţată, nă minduim că vai hibă ghini tri tută armânamea s'discllidem uşili şi s'alăsăm s'vină la noi, iţido di armâñi, di iu ţi s'hibă, ta s'nă adunăm şi s'nă zburăm limba ţi nă'ngăldzaşti inima şi aprindi buburană tu suflitlu a tutulor.

Suntu niscânţă di anoştri ţi canda agârşiră si zburască armâneşti, cu tuti că tu hăulu a inimllei, suntu ninga pâliţ di dâgoarea ali fară armânească.

Di aestă itie criscu anaghia ta s'anclli-măm la adunărli anoastri ş'alţ armâñi, dit alti părţ - ma mult aţelli ţi suntu psâñi, scrupsiţ pri-aua ş'pri-aclo, ta s'vină şi elli si-s hârsească deadun cu noi, că acşiţi iasti plasea omlui: singur s'mârândeadză, deadun cu alţ di fara lui lli-i udă ocllilli di harauă.

Stim că afoară di Societatea Fărşerotul di Bridgeport, Connecticut şi Soţata Perivolea, nu si-află altă soţată aua tu Americă adrată maş di armâñi, ţi zburăsc cu dailihea armâneşti. Suntu şi alti societăţ tu cari si-află mulţ armâñi, di faptu ma nulţilli suntu armâñi, ma aclo, elli întră elli, di arşini mâraţilli nu zburăsc armâneaşti. Ia încllideţ-vă ocllilli ş'minduit-vă ţi vai dzâcă s'vă hibă arşini si zburăţ limba ţi u zburau dadili cându vă ligăna tu leagăn.

Voi s'vă fac angătan că noi dila Soţata Perivolea nu vrem s'nă asmisticăm tu politică. Avem părinţ, fraţ, surări, soia intreagă, tu Eladă, Sârbiă Albaniă şi Vurgăriă. Anoştri bănară suti şi suti di añi cu viţiñilli anoştri ş'prindi s'băneadză ş'di aua ş'nâinti fără si-s nâră̆iască un pri alant.

Ti vrem iaşti maş un singur lucru: S-NA TANEM LIMBA ARMANEASCA!

Tu lumea aistă alţ pot s'nă llia vetea tută, casili, loclu, nămallili, pot s'nă llia bărbaţilli şi mullerli, MA LIMBA NU POATI S'NA U LLIA VARNU! Vârnu! Va nă u llia maş atumţea cându va nă hibă arşini si u zburăm.

Tri-aţea, noi cu braţâli discllisi, cu vreari tu inimă ş'lacriñi di dor tu ocllí, acllimăm pri tuţ armâñilli ditu părţili aesti ali Americă, s'vină la noi, şi s'hibă maş ună oară tu an, că acşi ş'acşi armasim psâñi, că singuri vai him ca oamiñi fără aumbră, ma deadun va nă lom suflitlu cu bun, cântândalui vrearea ş'dorlu armânesc.

Poetlu armân George Perdichi, Giugică cum îlli dzăţeam noi, scriă tu ună puiziă di a lui:

"Aua u aduţi oara tra s'dau di vâr dianostu
Azbuirat di aţeia
Cu el si-ñi fac pareia
Hăbări când năs ñi-aduţi, ca marmură stau'mprostu."

Iţi vai adrăm aua, aistă seară, nu u adrăm maş tri noi, ma tri tută armânamea, că noi ptem si adrăm iţi vrem auaţi tu Americă, fără s'nă gibă frică că va nă ambuţească vârnu. Vrem ca tuţ armânilli, di pri tut loclu, si ştibă că noi aua ţânem flambura ş'luñina a limbillei şi a adeţlor alăsati di pâpâñi, tri marea vreari ş'nistrămutata tiñiă ţi u avem cătră întreaga FARA ARMANEASCA.

Tu chirolu a pâpâñilor anoştri, vâzea tuţ munţâlli dit Pindu ş'Rodopi cu grailu armânesc.

Tân minte, canda iram di noauă añi, maia a tată-ñiu îñi dzăţea un pârmith cu zboarăli aesti: Ună oară ş'un chiro, ira un om ş'ună oamă. Omlu ira analt ş'gioni ca xifteru. Oama.....oama ira zveltă, cu faţa aroşe ca buburana foclui ş'ira mşată si-lli lliai caplu. E, şamisdolli nu ptea s'hibă altu ţiva dicătu armâñi, că ira di fara anoastră...

Acşi ţea părămithi pâpâñilli anoştri.

Tu soni, vă ţem ninga ună oară: Viniţ, viniţ la noi cându vă grim. Viniţ la noi că fulliaua anoastră iasti caldă şi ari loc bolcu ştri voi. Viniţ la noi ta s'nă cântăm dorlu deadun şi splăndzem di harauă că nă videm şi zburăm mşata noastră limbă armânească.

Ghini vinit ş'muabeti bună! □

VĂNGHELU DUPĂ MATEI

Cap. 28

Inviarea Hristolui. Dimândarea Pătedzului.

1. - După ţi tricu Sămbăta, tu apirita protillei dzăli di stămănă (Dumănica)Maria Magdalena şi alantă Mariă, vinirā s'veadă murmintlu.

2. - Si ialea s'feaţi mari cutrmurari di loc, că anghlu-al Dumnidză dipună din ţer, vini şi-arucuti cheatra di pi murmint şi şidea pi năsă.

3. - Vindzuta lui irea ca sfulglu şi alâcsămintea lui albă ca neaua.

4. - Di frica lui, avigllitorilli s'lăhtărsiră şi armasiră ca morţ.

5. - Ma anghilu, acăţă să zburască ş'lă dzăsi a mullerlor: "Nu v'aspăraţ că ştiu că pi Iisus aţel 'ncrufusitlu îl căftaţ.

6. - Nu easti aoa; că si sculă cum avea dzăsă; viniţ s'videţ loclu iu dzăcu.

7. - Duţeţ-vă troară şi spuneţ a apostollilor a Lui că învià dit morţ şi va neargă dinintea voastră, Galileia. Aclo va su-L videţ. Ialea vă spuş aisti a vauă.

8. - Fudziră eali troară di la murmint, cu frică ş'cu mari harauă şi alăgară s'da di hăbari apostollilor.

9. - Ma cum nădzeau năsi s'ducă hăbarea apostollilor, ialea Iisus lă işe dininti'n cale şi lă dzăsi: "Hărăsiţ-vă!" si eali s'apruchiară lli-anvârligasră cicioarili şi-lli şi încllinară a Lui.

10- Atumţea Iisus lă dzăsi: "Nu v'aspăraţ. Duţeţ-vă ş'daţ hăbari la fraţlli-a Mei, ca s'neargă Galileia: aclo va s'Mi veadă."

11.- După ţi fudziră năşi, intrară tu ţitati nândoi avigllitori şi spusiră a arhiereilor, aţeali ţi s'tihisiră.

12.- Arhiereilli se-adunară cu auşilli, zburără deadun şi deadiră mulţ pradă a avigllitorilor

13.- Si lă dzăsiră: "Spuneţ că apostollii a Lui viniră noaptea şi lu afurară când noi durneam.

14.- S'ma s'avdă mamarili di aisti, noi va lu'mbunăm şi voi s'nu aveţ câbă."

15.- Loară avigllitorilli pradzilli ş'feaţiră cum fură înviţaţ. Si s'arăspândi zborlu aist pit ludei şi armasi până în dzua di ază.

16.- Alanţ usprădzaţi apostolli, s'dusiră Galileia la muntili iu l'avea dimândată Iisus;

17.- Si cara îl vidzură pi El, îlli si'ncllinară a Lui, elli care s'aveau înduplicată tu pistupseari.

18.- Iisus s'apruchiă di elli lă zbură şi lă dzăsi: "Tută putearea 'Ni fu dată în ţer şi pi loc.

19.- Duţeţ-vă şi înviţaţ tuti mileţli şi pătidzăţli tu Numa Tatălui, a Hilliu şi a Duhului Sânt.

20.- Si înviţatilli s'aveagllià tuti căti v'am dmândată. Si ialea că Mini va hiu cu voi, tu dzălili tuti, până tu bitisita etilor. Amin. □

CĂTRĂ ARMÂNAME

Cu aist Capitol s'bitiseaşti Vănghelu după Matei, tradus pi limba noastră armânească tipusit cu agiutorlu a fraţlor româñi di la Cuvântul Românesc. Când acăţai aist Vănghel s-lu aduc pi limba noastră, nu ştiam macă alt armân se-acăţă vârnoară di idhia lucru. Bunlu a meu soţ Enver Esencova, îñi scrisi nă carti şi ma dapoia îñi pitricu "Vangheilu al Mattheu în dialectulu Macedo-Român". Cu aistă sibepi aflai că al anlu 1889, armânlu Lazulu alu Dumi (Pisodrenu) scoasi la Bucureşti protlu Vănghel armânesc cu literi latini. Cu agiutorlu al Dumnidză, armâñilli au tora dauă traduceri a Vănghelu al Matei. Buna easti ca întreg Noulu Testament s'hibă tradus pi armâneaşti ma aistă va s'poată si s'facă maşi cu vrearea al Dumidză. □

Zahu PANĂ

SEARA ARMÂNEASCĂ

Aşi cum aveam ancllimată cu doi meşi ma ninti, Soţata Perivolea di New York, feaţi ună muşată seară armânească, Sămbătă 19 Marţ 1983. Livendzilli pervulliaţ si spusiră tinisiţ nicuchiri şi cu vreari di oaspiţ. Ti ciudia noastră mari nă fu haraua când vidzum adunaţ aproapi 300 di armâñi tu sala ţi fu dată cu multă vreari di Comunitatea armeñilor di New York. Deadun cu armâñilli di New York, la aistă seară putum s'videm şi armâni viniţ dit locuri dipărtati maşi s avdă un zbor şi-un cântic armânesc. Nu zburăm maşi di Armânlli di Bridgeport, cari deadun cu Reli Ciufecu, Preşedintele Societăţii Fărşerotu, viniră ună tavabiă întreagă, ma nă minduim la: Virgil Perdichi şi Virgil Marcu di Texas, Vasile Tega di Montreal Canada, Victoria Baţu di Kitchener-Canada, Tiberiu Cunia di Syracuse, I. Zerva di Woonsechet şi alţ armâñi cama aproapi di New York. Seara acăţă cu ună rugăciuni spusă di Pr. Nicolae Bârsan di la Bisearica Sf. Maria, Queens N.Y. Preşedintele Pascal Marcu, spusi un cald zbor ti armâname şi doamna Nuşca Minovici, zbură di partea soţatellei. După measă tinirilli grămusteñi aspusiră disnou, talentlu a lor la cântiţi armâneşti. Fumeallia al Bujduveanu ca şi alti ori, discllisi cântarea şi tuţ armâñilli feaţiră chefi cum di mult aştiptau. Tuti alăvdărli a Soţatellei Perivole şi s'aibă 'nchisita ambară. □

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:

ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS N.Y. 11369, U.S.A.

CUVANTUL COPIILOR

Gloria Elisabeth Ichim (1 an și 2 luni) urează tuturor copiilor din lume: HRISTOS A INVIAT !

ABECEDAR CREŞTIN

Era în Duminica Paștelui. Doi apostoli, Luca și Cleopa, mergeau din Ierusalim spre un sătuleț numit Emaus. Ochii lor erau plini de supărare. Pe când discutau ei că e a treia zi, și Iisus n'a înviat un străin s'a alăturat lor. Erau prea întristați ca să-i dea vreo importanță. Își continuară drumul, cu privirile plecate, discutând.

O după amiază atât de frumoasă nu fusese demult. Păsările cântau, izvoarele murmurau, iar zefirul trecând prin crengile de portocal adia răcoare și dulci miresme. Soarele începuse să coboare printr'o pădurice de măslini.

Străinul îi întrebă despre ce este vorba, dece li-s ochii lăcrimați și, ca nimeni altul, le explica Sfintele Scripturi, arătându-le că Iisus trebuia să învie a treia zi.

Când au ajuns în Emaus s'au oprit în fața unei case, unde era un smochin. Străinul a continuat să meargă. Atunci unul dintre ei i-a spus că s'a făcut târziu și să rămână la ei în casă. Străinul a acceptat.

Luca și Cleopa au pregătit de cină. Erau tare flămânzi. Dis de dimineață plecaseră la Ierusalim să aștepte Invierea lui Iisus. Nu luaseră nici o bucățură în gură. Când străinul s'a așezat la masă a luat pâinea în mâini și frângându-o a rostit: "Acesta este trupul Meu...". In aceeași secundă Luca și Cleopa întoarseră capul. Erau cuvintele lui Iisus. Si străinul continuă: ". . . care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor."

Priveau la El și nu le venea să creadă. Fața Lui strălucea ca a soarelui, iar ochii Lui păreau ceruri adânci, curate și sfinte.

Cine credeți, dragi copii, că era străinul? Era însuși Iisus Hristos care înviase. Ii privea cu dragoste și bucurie, în cele două mâini având pâinea frântă pe care le-o oferea.

Le era frică. Iisus a întins fiecăruia bucata de pâine. Când au luat-o Iisus a dispărut. Trecu o tăcere destul de lungă până cei doi ucenici și-au venit în fire, apoi Luca a zis: A înviat Iisus! Hristos a înviat! E adevărat Luca, răspunse Cleopa. Când mi-a întins mâna i-am văzut semnul cuielor bătute pe cruce. Luca, tu înțelegi? Hristos a înviat! Hristos a înviat!!!

Părintele MITREL

Dear Sir,

My name is Gloria Marinescu and I live in Toronto. I am 15 years of age and I am interested in a writing career. Recently, I wrote a little children's poem in Romanian. Altough english is my first, I can come up with cute little verses in Romanian.

I am sending this poem to you, and asking you if you would please print it in your paper. I realize that I might be too late in sending it at this late date of course, if it is possible to be published, I would only wish it so if you considered it of adequate quality.

PAȘTELE AȘTEPTAT...

In fiecare primăvară
In fiecare colț de țară
Oricare copilaș
Așteaptă un iepuraș
Pentru fetițe,
Aduce fundițe.
La băiețași
Un zmeu și un costumaș.
Iar bomboanele primesc toți
Hai, servește câte poți !
Dar mai mult decât toate,
Ouăle desenate
Si viu colorate,
Sunt ciocnite, sparte,
Si apoi mâncate . . .

Cu sufletul luminat
Hristos a înviat !

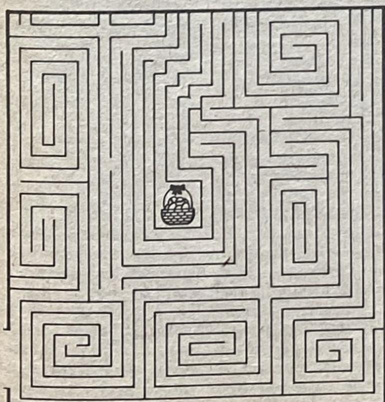
Gloria Marinescu

DE PAŞTE

De Paște
floricelele
au făcut un desen.
De Paște
ouăle
au făcut un desen.
De Paște
Hristos a înviat.

Victoria Ichim (5 ani)

Găsiți drumul care duce la coșulețul cu ouă din mijlocul careului.

Stimată "Redacție",

Mă numesc Andreea Dutescu și pe ziua de 20 Februarie am împlinit 12 ani. Invăț la o școală franceză unde am obținut rezultate excelente deși suntem veniți numai de 2 ani în Canada.

Părinții mei sunt abonați la ziarul dumneavoastră, și îmi face o plăcere deosebită când îl citesc. Mi-au lipsit în ultimul timp cuvintele încrucisate ce mă distrau mult. Acum fiind în vacanța de Paști, pentru a nu mă plictisi mi-am reluat vechiul obicei de a scrie. In România am mai publicat în revista "Luminița". Imi place să scriu despre multe și de toate și m'ar bucura acordul dvs. In dorința de a mă accepta vă trimit câteva din multele jocuri făcute de mine.

Aștept nerăbdătoare răspunsul dvs.

Hristos a înviat !

Andreea Duțescu
Montreal

MATERIALELE PENTRU "CUVÂNTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr. DUMITRU ICHIM, 71 VANIER DR., APT 201, KITCHENER, ONTARIO N2C 1J4, CANADA

DE PAŞTE

De Paște
sunt ouă.
De Paște
sunt iepurași.
De Paște
râd copii.
De Paște
sunt oamenii fericiți.
De Paște
a 'nviat Iisus.

Elu Ichim (7ani)

REPORTAJE DIN ȚARĂ

COOPERATIVA DE NESERVIRE

Ștefan AILINCĂI

Când asculți interviurile, regizate, realizate de reporterii radio - televiziunii, observați propaganda făcută, de a atrage brațe de muncă în sectorul agricol. Câteva interviuri deșuchiate prezentau satul românesc în stilul semănătorismului, de acum 70-80 de ani, locul unde bunăstarea și fericirea se lăfăiesc ca în Eden.

In același timp, dl N. Ceaușescu când descrie viața fericită a țăranului cooperator, pare convins că satul de azi este înzestrat cu de toate: șosele asfaltate, canalizare, brutării, băi comunale și magazine mixte care oferă săteanului tot ce-și dorește. Intr'un cuvânt, dacă s'ar da crezare cuvântărilor și interviurilor, orășenii ar trebui să dea năvală la sate, unde se găsesc tot ceea ce le lipsește la oraș: alimente, încălzire, apă curentă-caldă și chiar rece, aer curat și...fericirea.

Nu vrem să afirmăm că dl Ceaușescu minte, mai degrabă credem că este mințit, și atât de bine încât, dânsul, chiar crede ceea ce afirmă. Numai că, săteanul care ascultă frumoasele, idilicele cuvântări și vede în jurul său, noroaiele străbune, brutăriile -dacă sunt- închise, băile comunale lipsă și magazinele mixte goale, nu vrea să creadă ceea ce ascultă ci, ceea ce vede.

Dacă organele de conducere ar dori cu adevărat să cunoască realitatea existentă și nu cea raportată, ar fi bine să viziteze un sat din Mehedinți, Dobrogea, Vlașca sau Maramureș -dacă se poate fără pregătiri festive și decoruri de operetă- și atunci ar constata că viața țăranului a făcut cu adevărat un salt, dar, un salt înapoi pe scara nivelului de trai.

Se vorbește mult despre satul socialist, cu case noi, cămine culturale, școli, dispensare sau cooperative de consum. Desigur, satul a cunoscut un progres evolutiv ceea ce este un rezultat al legii dezvoltării, dar a vedea satul ca o monstră a grijii purtate de partid pentru țărani, ar fi o greșeală. Mai ales în ultimul timp, prin măsurile prohibitive de aprovizionare a sătenilor cu produse alimentare dela orașe, se dezvăluie realitatea ascunsă ochilor celor ce văd poezia vieții și nu mizeria agricultorului. Dacă există cooperative de consum la sate -și există- dece este silit țăranul să bată zeci de km, până la oraș să-și cumpere o pâine sau un borcan de dulceață?

Cei ce trăiesc la sate știu că, aceste cooperative mai mult cumpără decât vând, sunt aproape toată ziua încuiate, și prost aprovizionate. Un lacăt cât pălăria, pe ușă, înseamnă că toată lumea se afă pe "maidanul muncii" și seara doar, când se presupune că țăranul și-a făcut norma, ușile larg deschise ale magazinului sătesc arată consumatorilor goliciunea tristă din rafturi. Se știe că legea privind autoaprovizionarea a redus simțitor lista sortimentelor pentru desfacere la sate, iar din economie de spațiu, s'au format magazinele mixte sătești, un mini-bazar oriental unde găsești de toate și... mai nimic util.

Săteanul nu știe când și cu ce sunt aprovizionate aceste magazine, până ajunge marfa în tejhea, trece prin mai multe vămi și în vânzare se pune ceea ce nu-i trebue președintelui sau contabilului șef al cooperativei, primarului sau milițianului, vânzătorului și familiei de rubedenii.

Oricum, din marfa repartizată dela depozit -I.C.R.A.- vămuită, vândută pe drum sau dosită, ceva tot mai rămâne și pentru consumatorul, biet muritor de rând.

Textilele și încălțămintea se aduc și se vând, chiar dacă sunt de proastă calitate și demodate da, vorba unui șef de depozit: "la țară merge și așa".

Se consideră că săteanul are tot ce-i trebue și de aceea i se aduc produse -mai scumpe ca la oraș (diferența de preț intră în fondul de dezvoltare al cooperativei)- care să-i ofere consumatorului rural o gamă mai largă de...conserve. Vitrinele stropite cu noroi și pline de afișe mobilizatoare, lozinci patriotice și reclame care anunță "consumați cu încredere produsele noastre", oferă o imagine tristă. Ghiveci de legume, vinete umplute, sarmale oltenești -umplute cu orz- suc de roșii, tocană de legume, mazăre păstăi și boabe și...cam atât! -dar toate sunt bine prăfuite și cu termenul de garanție mult depășit. Nu-i nici un pericol de intoxicație și așa nu le cumpără nimeni ! In galantarul-frigorifer, pentru produsele de carne -se află fără aprobare- cimitirul muștelor, răposate de foame, nu de frig, pentrucă din economie și lipsă de produse, frigoriferul nu funcționează.

Câteodată, din an în paști, se aduce pește oceanic congelat iar o reclamă anunță: "Peștele oceanic este un aliment hrănitor pentru cei bolnavi, pentru copii și bătrâni, cât și pentru oamenii sănătoși". Sătenii nu se miră de reclama, pe care nu o citesc, ci, de soiul de pește, numai cap și coadă!

Mari sunt minunile...comerțului socialist !

Pentru a umple spațiul gol din rafturi, s'au adus de curând mari borcane cu măsline verzi -din Grecia- și mult, foarte mult muștar încât, nu e de mirare că, după câteva țoiuri de rachiu, la mulți consumatori le sare...muștarul și -în mod cu totul nepermis- adresează injurii unui tablou colorat, pătat de muște- tot în mod nepermis- și care reprezintă pe "cel mai iubit fiu al poporului", zâmbind șiret spre consumatori.

Atunci când lângă soba supraîncălzită se află un butoi, se știe că s'a adus ulei. Vânzătorul zice că-i este frig, de aceea stă lângă sobă cu butoiul, însă cumpărătorii susțin că uleiul încălzit e mai spornic... pentru vânzător. Intr'adevăr, s'a deșteptat țăranul român și știe ceva despre dilatarea lichidelor !

Se mai întâmplă să se pună în vânzare și zahăr sau făină de grâu, foarte rar, care, în mod ciudat, se vând mai greu. Nu că aceste produse n'ar avea căutare -dimpotrivă, au fost raționalizate, câte o jumătate de kilogram de persoană pe o lună, dar -și aici e cuiul lui Pepelea- ele nu se vând ci se schimbă ! Este un fel de troc ce se practica la popoarele din antichitate înainte de apariția banilor.

Pentru 1/2 de litru de ulei sau 1/2 de kg. de zahăr, cumpărătorul trebue să dea în schimb ouă, lapte, găini sau legume, altfel n'are cum să primească nici 1 litru de petrol lampant. Unii, mai descurcăreți dau un bacșiș, promit un serviciu, șefii iau pe bani, dar cei mai mulți plătesc totuși în produse.

Acest sistem de comerț la sate este primitiv și anevoios, nemulțumește populația, îngreunează circulația mărfurilor, și totuși în statisticile oficiale, cifrele arată o permanentă creștere a volumului de mărfuri vândute la sate.

Pentru a înțelege ceva din acest soi de comerț, a trebuit să mă adresez unui cumpărător, iar acesta mi-a explicat foarte clar: pentru 1/2 kg. de zahăr, trebue să dai 5 lei și 5 "zurgălăi" (Gândeam că zurgălăii se caută pentru echipele de dansuri populare ce întâmpină pe dl Ceaușescu când vine în vizită, ori se prezintă la concurs în cadrul festivalului..."Bocetul României", dar greșeam !) Zurgălăii dați în schimbul zahărului sunt niște ouă "navetiste" -de la oraș la sat și viceversa. Se cumpără ouăle la "Avicola" și se dau la cooperativă, de aici se dau la "Avicola" ș.a.m.d., până ce ouăle se învechesc și sună ...ca zurgălăii. In fond, este un fel de a-ți fura singur căciula !

Si dacă vrem să facem inventarul complet, în rafturi nu găsim cremă de ghete, lumânări, fidea, detergenți (fabrica dela Mărășești lucrază numai pentru alte țări socialiste) în schimb printre țigări și borcane cu ghiveci, se găsesc operele -inclusiv cele filosofice, ale lui Ceaușescu.

Se vând ? Săteanul nu are ziua timp de citit, seara nu are lumină, nici curent electric nici petrol, nici lumânări, iar pentru a filosofa nu-i trebue dascăl.

După un timp de filosofare, sătenii au înțeles dece patriarhul Bisericii -Iustin- vrea să-l decoreze pe dl Ceaușescu: A reintrodus postul de carne și produse lactate în România ! □

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

MELODII POPULARE ROMÂNEȘTI LA INSTITUTUL ROMÂN DE CERCETĂRI DIN FREIBURG LA 23 MARTIE 1983

O dată mai mult Institutul Român de Cercetări din Freiburg a oferit publicului o foarte interesantă manifestare culturală.

Domnul Virgil Mihăilescu, Directorul instituției a adresat un cald cuvânt de salut numeroasei asistențe atrasă de tema anunțată.

Doi tineri interpreți români, Alexandru Ianoș la vioară și Cristian Micșunescu la pian i-au introdus direct pe ascultători în peisajul pastoral românesc, leagănul baladei "Miorița" - care a format centrul acestei manifestări; deosebit de impresionantă a fost piesa muzicală "Bucium", cu care Alexandru Ianoș a câștigat Premiul I pentru compoziție al Conservatorului de Muzică, în 1977.

Cei doi tineri artiști stabiliți în Occident, care s'au distins printr'o rară sensibilitate muzicală, în ciuda tinereții lor au reușit să obțină frumoase succese în cadrul a numeroase concerte,bucurându-se de critici elogioase în Germania și în Franța.

Referentul serii, Dl. Gottfried Habenicht, colaborator științific al "Institut für Ostdeutsche Volkskunde" din Freiburg, s'a ocupat intens de această culme a creației populare românești care este balada "Miorița", culegând și înregistrând pe bandă, pe teren, diverse variante ale ei. Perfect cunoscător al subiectului, el a oferit o privire de ansamblu asupra rezultatelor obținute în cercetările fundamentale referitoare la această baladă, în legătură cu geneza, evoluția, răspândirea, diversificarea tipologică și funcția ei, scoțând în evidență aceste elemente prin exemplificări pe bandă și citate.

Mai departe, referentul a trecut în revistă retrospectiv principalele sensuri de interpretare a Mioriței, dela a cărei primă publicare s'au scurs 133 de ani.

Nicio altă poezie a Românilor n'a stat în centrul atenției întregului neam, făcând obiectul atâtor interpretări diferite, ca balada Miorița, existentă în peste 1000 de versiuni și răspândită pe întreg teritoriul locuit de Români. Binecunoscutul cercetător de renume mondial al religiilor, românul Mircea Eliade i-a dedicat în lucrarea sa "Dela Zamolxis la Gengis-Khan" un capitol întreg, în care îi dă propia sa interpretare.

Hans Diplich distinsul poet originar din Banat a citit în aplauzele generale, propria sa tălmăcire a acesteia în limba germană, în care a redat extrem de fidel atât ambianța baladei, cât și forma versificației.

Ca un prinos de admirație adus perfecțiunii artistice a acestei balade românești, purtătoare a atâtor sensuri profunde, s'a încheiat prima parte a manifestării.

Scriitorul sas Andreas Birkner a exprimat în numele celor prezenți, ca și al său personal, mulțumirile sale pentru această seară atât de reușită; aceste mulțumiri s'au adresat îndeosebi poetului Hans Diplich pentru numeroasele sale traduceri din lirica românească în limba germană, în care grație sensibilității și talentului său a reușit să redea perfect esența poeziei românești, făcând-o accesibilă publicului german.

În încheiere, tinerii artiști români și-au dovedit încă o dată talentul, interpretând "Balada" lui Cirpian Porumbescu, "Bagatelle" de Ion Scărlătescu și "Dansuri românești" de Bartok-Szekely. Violonistul Al. Ianoș a demonstrat măiestria artei sale executând "Ciocârlia", ca o încununare a programului muzical al serii.

Au urmat discuții însuflețite în legătură cu inepuizabila temă a Baladei "Miorița". Domnul Habenicht răspunzând cu competență întrebărilor puse de cei interesați.

Putem afirma, în încheiere, cu toată convingerea, că prin această manifestare Institutul Român de Cercetări din Freiburg a știut să răspundă cu competență dorinței unei părți din publicul german de a cunoaște îndeaproape capodoperele creației populare românești.

Corespondent

FONDUL "COTRUȘ-POSTEUCĂ"

Asociația Culturală Română din Hamilton, Canada, a luat o inițiativă demnă de toată lauda - realizarea unei "alei a poeților și scriitorilor români din exil", la Câmpul românesc din Hamilton.

"Micul Cișmigiu" din Hamilton își va deschide "aleea poeților", cu bustul maestrului Aron Cotruș, bardul exilului.

Macheta acestuia este deja realizată, așa cum se vede în fotografia alăturată, de către talentatul sculptor român Nicăpetre, din Toronto.

Următorul scriitor și poet la al cărui bust lucrează acum Nicăpetre, este Vasile Posteucă, iconarul bucovinean.

Sperăm că inițiativa noastră de a imortaliza câțiva poeți și scriitori români pe bucăția de pământ românesc dela Hamilton, să fie salutată cu mândrie de orice bun Român,iar la dezvelirea primelor două busturi, la o dată ce va fi ulterior anunțată, să participe un număr cât mai mare de Români de pretutindeni.

Apelăm la toți Românii din exil, iubitori ai tradiției și culturii românești de a contribui financiar la realizarea acestei inițiative.

Pentru proiectul de mai sus, se deschide fondul : "COTRUȘ - POSTEUCĂ", pentru care vă rugăm să trimiteți contribuția dvs. la adresa:

Asociația Culturală Română
FONDUL
"COTRUȘ-POSTEUCĂ"
Box 4217, Station "D",
Hamilton, Ontario, Canada.

COMEMORAREA UNIRII BASARABIEI LA LOS ANGELES

Anul acesta spre deosebire de anii trecuți, comemorarea unirii Basarabiei a fost desfășurată într'un cadru deosebit, datorită faptului că se găsea între noi I.P.S. Episcopul Natanaiel Popp, dela Vatra Românească. La banchet au rostit cuvântări: Miron Bonca, Președintele Consiliului parohial al bisericii "Sfânta Treime" -unde s'a ținut comemorarea, apoi Părintele Constantin Alecse și I.P.S. Episcopul Natanaiel.

După aceea s'a desfășurat un program cultural întocmit de doamna Doina Lupașcu și domnul Dumitru Caranfil.

Domnul Caranfil a arătat însemnătatea acestei comemorări, apoi a prezentat programul. Domnul Mihai Teodorescu a recitat cu multă însuflețire poemul "Basarabia", compus de el cu această ocazie. Doamna Doina Lupașcu a dirijat corul de copii, care a cântat: "S'a ruginit frunza din vii", "Românașului îi place", "Limba noastră" și "Mama". Tânărul Mihai Constantin a recitat poezia "Căsuța dela Nistru" de Ion Buzdugan. Doamna Lupașcu și Dan Serban au cântat în duet "Bătrânii " de Octavian Goga. Domnișoara Cristina Casilescu a cântat cu multă măiestrie (la vioară) "Balada" de Ciprian Porumbescu.

La sfârșitul programului domnul Miron Butariu a cerut asistenței să trimită un mesaj Președintelui Statelor Unite, rugându-l să condamne "practicile inumane,care de fapt sunt crime de genocid" comise de Uniunea Sovietică în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herței."

Textul mesajului este următorul : "Comunitatea Românilor din Sudul Californiei, într'o adunare care s'a ținut la Parohia Ortodoxă română " Sfânta Treime" din Los Angeles, California, pentru comemorarea unirii din anul 1918 a Basarabiei cu România, își exprimă gratitudinea pentru țara cu care denunțați imperialismul sovietic, colonialismul practicat de ele și violarea drepturilor omului. Ne permitem să vă reamintim că în anul 1940, Rusia Sovietică, prin violarea dreptului de liberă determinare a popoarelor, a anexat teritoriile românești: Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herței. Începând de atunci Rusia Sovietică aplică un program sistematic de distrugere a culturii românești, prin deportare de populație, persecuții și teroare organizată. Credem cu tărie că o condamnare publică a acestor practici inumane, care de fapt sunt crime de genocid, va folosi popoarelor care au nenorocul să trăiască sub un așa de despotic guvern."

Aplauze furtunoase au aprobat textul telegramei.

Corespondent

SUCCES ROMÂNESC PE COSTA DEL SOL, SPANIA

În seara zilei de 11 Martie a.c., a avut loc la Malaga -în cadrul stagiunii de concerte ale orchestrei simfonice locale -un eveniment remarcabil: aniversarea a 150 de ani dela nașterea lui Eduardo Ocon, cel mai inspirat compozitor andaluz de muzică sacră. Cu această ocazie,s'a interpretat -înprima parte a programului-una din compozițiile lui cele mai cunoscute și mai apreciate: "MISERERE", pentru cor, soliști, orgă și orchestră.

De relevat este cinstea care s'a acordat compatriotului nostru Marcel Nicolau -singurul cântăreț străin și amator- de a interpreta partea de bas (solist) din această splendidă partitură. Și ceea ce mai trebue subliniat este faptul că Marcel Nicolau n'a înșelat încrederea dirijorului în calitățile sale vocale și interpretative și nici așteptările publicului, care comenta în termeni elogioși intervenția "cântărețului român".

Ziarul local a scos în evidență reușita acestui Concert: " Comemorarea nașterii lui E.Ocon nu putea fi mai strălucită în succesul obținut: un public numeros, palme masive și repetate chemări la scenă a celor care au intervenit."

Corespondent

ULTIMA ORĂ

Muncitorul Stancu Păpușoiu care în luna Martie a.c. din vina unor birocrați dela Ministerul de Interne al Angliei, a fost expulzat și trimis la București, se găseste în prezent în lagărul dela Traiskirchen de lângă Viena.

El a cerut azil politic în Austria după ce autoritățile române i-au eliberat un pașaport fără cetățenie și i-au permis să părăsească țara ca urmare a imensului răsunet pe care l-a avut cazul său în opinia publică mondială.

FRAȚI ROMÂNI,

Sâmbătă 18 Iunie (la două zile dela Înălțarea Domnului și Ziua Eroilor), Românii din lumea liberă, indiferent de aparteneța lor politică, vor face un pelerinaj la "Cimitirul Eroilor Români" dela Soultzmatt, unde dorm 687 frați căzuți în primul război mondial.

Localitatea Soultzmatt este situată în Franța (Alsacia), în zona Strasbourg, la aproximativ 20 de km. de Colmar, pe șoseaua Colmar-Belfort.

La orele 13, după oficierea Sfintei Liturghii, se va oficia și un parastas pentru deținuții politici români morți în închisorile comuniste sau din cauza torturilor aplicate în închisori.

Deoarece anul trecut au participat aproximativ 100 de Români din patru țări, chem pe toți cei cu "inima română" să participe în masă la acest sfânt pelerinaj.

Remus RADINA

ȘTIRI DIN CALIFORNIA

În zilele de 21-24 Aprilie 1983 a avut loc la Universitatea Davis, din nordul Californiei, Congresul Academiei Româno-Americane pentru Științe și Arte, la care au participat personalități importante românești din Exil. Au fost prezenți oameni de știință americani, cum și personalități din conducerea emisiunilor în limba română ale posturilor de radio Europa Liberă și Vocea Americii, și corespondenți de presă.

Vom reveni cu un reportaj amănunțit în numărul nostru pe luna Iunie 1983.

Corespondent

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

CEAUȘESCU, ALIATUL REVIZIONIȘTILOR!

Cel mai bun aliat al Ungurilor în propaganda lor de a smulge Transilvania dela trupul României, este însuși Indrumătorul Ceaușescu și agenții din lumea liberă care-i pritocesc ideile.

In nicio altă țară comunistă din Europa nu există o teroare mai mare si o sărăcie mai lucie decât în RSR (Probabil cu excepția Albaniei, N.R.).

Ungurii scot în evidență acest fapt și politicienii din lumea liberă iscălesc rezoluții ca să vâneze voturile minorităților din urbia locală.

Ce uită să spună Ungurii și ce n'au învățat politicienii e că Ceaușescu, în ce privește teroarea, el o împarte în măsură egală indiferent dacă ești minoritar, băștinaș ori căzut din lună. Ca dovadă să aruncăm o privire în jurul granițelor:

Avem Unguri în România și Români în Ungaria; avem Bulgari în România și Români în Bulgaria. Avem Sârbi în Banatul românesc și avem Români în Banatul sârbesc.

N'am auzit până acum de dorința vreunui Român din Ungaria sau Bulgaria că vrea să emigreze în Raiul lui Ceaușescu; iar în ce privește pe Românii din Iugoslavia ei preferă pribegia peste mări și țări decât să treacă pragul RSR-ului.

Dacă Niculiță ar teroriza doar minoritățile (așa cum pretind Ungurii) atunci niciun Român n'ar dori să fugă din țară, iar cei din țările învecinate ar da buzna ca să ocupe locuri pe prima bancă în RSR.

Pentru a astupa gura Ungurilor și opri ori ce altă propagandă anti-românească, se cere mai întâi ca guvernul din București să respecte drepturile umane.

Nu-s vinovați cei care constată că în țară există teroare, sunt vinovați cei care au introdus teroarea în țară.

Nu-i calomnie, neonazism, reacționarism sau anti-românism când reamintim despre distrugerea Bisericii, condamnarea părintelui Calciu, cozile din fața magazinelor, persecuția celor care-și cer pașaportul etc.

Spre nenorocirea României, Indrumătorul Ceaușescu a devenit azi clovnul lumii libere: Fiul iubit, supra mărit și cu numele înscris în galaxie alături de o nevastă savantă cu renume supra mondial!

Ungurii au profitat de mizeria și teroarea din țară, de pretențiile bufonului care se crede personalitate milenară pe meridiane și a înhămat indignarea opiniei publice la căruța împotmolită a revizuirii frontierelor.

Spre fericirea noastră drepturi asupra Transilvaniei avem. Oameni competenți care să arate lumii aceste drepturi avem.

Două păci mondiale au confirmat Transilvania ca leagănul României.

Dar, spre nenorocirea noastră, mai avem ceva: Il avem pe Ceaușescu.

AU NEVOIE DE ICRE NEGRE

O broșură "patriotică" și cu tricolorul pe-o latură a Oficiului Național de Turism, nu-i lipsită de humor.

Când în țară nu se găsește carne, lapte, etc., suntem sfătuiți să trimitem, printre altele și . . . . icre negre. Numai $240 kg.

DESPRE CENZURĂ, CARLICĂ ȘI NICULIȚĂ

Sub dictatura lui Carol al II-lea, ziarele, revistele, etc. erau obligate să trimită perii după pagini la oficiul cenzurii, unde eunucii palatului aplicau ștampila "CENZURAT" peste paragrafe, fraze, caricaturi cu aluzii nerespectuoase la adresa Majestații și a cuvioasei Sale camarile ce monopolizase "Renașterea" națională.

Nerespectarea ștampilei însemna suprimarea publicației.

La început ziarele apăreau cu spații albe și publicul putea să vadă ușor că articolele fuseseră forfecate; dar cenzura, ca și ciuperca, cresc la umbră.

S'a dat ordin să nu mai apară spații albe.

"Universul" în locul rândurilor cenzurate a început să insereze reclame dela Mica Publicitate.

Se putea citi, într'un articol publicat pe pagina întâia, că:

". . . ministru de externe al Franței a declarat:

VAND Bicicletă uzată, etc.

După câteva zile alt ordin: rândurile scoase de cenzură să fie înlocuite cu material redacțional.

Nu-mi aduc aminte de numele lui, dar era gras și publica un ziar săptămânal. Odată, dintr'un articol pe patru coloane din pag. I-a, cenzorul i-a lăsat doar iscălitura. Amicul s'a conformat ordinului! A înlocuit textul cenzurat cu material redacțional, tipărit cu litere mari și groase:

SUNT GRAS PENTRU CA-MI PLAC MACAROANELE!

Un articol cenzurat nu însemna arest, sau pierderea serviciului (o spun din experiență); iar poetul Aron Cotruș s'a dus personal la col. Hotineanu, șeful cenzurii, ca să protesteze că i s'a oprit publicarea unor fraze dintr'o poezie.

Azi, afirmă scriitorul G. Macovescu, datorită libertăților acordate de regimul democrat al lui Ceaușescu, gazetarii nu mai sunt cenzurați.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

* INTELECTUAL PREZENTABIL, 49 ani, New-York, cetățean american, doresc cunoștință cu intelectuală distinsă, vârsta 35-45 ani, în vederea căsătoriei.
Răspuns cu fotografie recentă "pentru John", P.O. Box 651 Queens Jackson Hghts., New York 11372.

* Rezidentă americană de origine română, 56 ani, nefumătoare, nealcoolică, gospodină, creștină, doresc cunoștință cu un domn român sau de altă naționalitate din orice țară liberă. Răspuns la redacție, "pentru PIA".

* Cetățean canadian de origină română, singur, intelectual, nefumător, antialcoolic, doresc cunoștință cu doamnă nefumătoare și antialcoolică absolut singură și în perfectă stare de sănătate (necesar obținerii vizei de intrare în Canada) în vederea căsătoriei.
De preferat între 42-48 ani. Răspunsuri numai foarte serioase care să cuprindă toate datele de stare civilă, pregătire profesională și intelectuală însoțite de fotografii, care se vor restitui în caz de neacceptare, pe adresa: G.A., #23-3355 Est 5th Ave., Vancouver, V5M 1P5, B.C., Canada.

LAPTE: APĂ, SARE, SODĂ CALCINATĂ, ETC.

In RSR laptele e considerat doctorie. Pentru copii se obține pe bază de rețetă medicală.

Cum s'a ajuns la această situație ne explică un specialist refugiat în Vest:

Pășunile de odinioară au fost date agriculturii, acestea erau în majoritate sărături sau terenuri accidentate, impropriu pentru semnături. Rezultatul este o recoltă slabă și vite fără hrană. Asta a dus, de-a lungul anilor, o uzură biologică a vitelor, o degradare a lor datorită proastei alimentații.

E adevărat că s'au adus vaci de rasă, dar ele au fost date fermelor de partid ca să alimenteze cu lapte pe liderii comuniști.

Sunt și alte cauze tragicomice: Vacile se mulg cu mașina, dar pentru a se economisi energie, la 7 dimineața se oprește curentul electric. Parte din vaci rămân nemulse, altele sunt mulse cu mâna de oameni nepricepuți. Randamentul de lapte a scăzut, vacile nemulse devin nervoase, etc.

Dacă nu-i îndeplinită cota de lapte se adaugă apă, și ca să se balanseze densitatea laptelui, se adaugă sare...

Tot din motive de economie s'a redus numărul cisternelor care colectează laptele. In timpul verii pe căldură, ca să nu se înăcrească laptele, șoferii adaugă sodă calcinată, dar din greșeală, s'a adăugat și sodă caustică ce-a provocat intoxicații grave.

Toți trebue să dea statului cota de lapte. Asta descurajează pe țărani, mai ales că nu pot să-și hrănească vitele deoarece le lipsește nutrețul, etc.

Untul și brânzeturile exportate de RSR nu sunt din surplusul de lapte ci din laptele destinat pieții interne. □

ÎN PRAGUL ANEXĂRII?

Moscova și-a arătat pe față scopul final: inghițirea țărilor satelite. Stagiul a ajuns în penultima fază: inhămarea economiei sateliților la economia Imperiului rusesc.

Planurile sunt manipulate și realizate sub plapuma ocrotitoare a "Comisiei de Ajutor Economic Reciproc" (CAER).

In cadrul unei întâlniri consultative dintre secretarii comitetelor centrale ale partidelor comuniste din țările frățești (citește satelite), tov. Alexei Egorov comentează: (Radio Moscova, emisiunea în Limba Română, 13 Febr. a.c.).

"Integrarea economică socialistă, a devenit un factor puternic și inalienabil al progresului economiei lor naționale. De acum înainte este imposibil să ne imaginăm dezvoltarea constantă a unei sau altei țări socialiste, rezolvarea de către o asemenea țară a unei probleme de felul aprovizionării cu resurse energetice, cu materii prime, ori folosirea noilor realizări ale științei și tehnicii, fără legături cu celelalte țări frățești."

Pentru a nu lăsa nici o indoială de ce urmărește Kremlinul, tov. Egorov adaugă; "...o colaborare mai strânsă a economiilor naționale ale țărilor noastre a devenit un IMPERATIV AL VREMII. (Sublinierile noastre).

"Iată de ce problemele legate de adâncirea integrării socialiste, urmează a fi examinate în cadrul apropiatei consfătuiri economice la nivel înalt a conducătorilor de partide și de state ale comunității."

După cum se vede totul este aranjat, iar Ceaușescu va elibera România oferind-o Rușilor. □

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

PROBLEMA TAXELOR DE ȘCOLARIZARE

Aflăm direct din România că instrucțiunile cu privire la plata taxelor de școlarizare de către cei care vor să părăsească țara, afișate de câtva timp la toate clădirile organelor de miliție și de pașapoarte, au fost în ultimul timp înlăturate.

Celor ce au cerut informații cu privire la aceste taxe în ultimul timp, li s'a răspuns să meargă acasă și să aștepte.

O ALTĂ GREŞALĂ ECONOMICĂ

Ion BĂDILĂ

Nu credem că cei ce au contribuit la elaborarea legii, privind aprovizionarea populației din resurse proprii, și-au zdrobit prea mult creierele și să gândească 10 ori înainte de a scrie un cuvânt. Urmând niște indicații "prețioase", șablonul politic românesc, a fost elaborată o lege care urmărește soluții de moment în vederea creșterii volumului exportului, pentru a se obține valuta necesară plății datoriilor scadente. Si pentrucă produsele industriei socialiste se caracterizează printr'o calitate necompetitivă pe piața internațională, salvarea s'a găsit în produsele agricole și mai ales în zootehnie.

Ca niciodată, pentru ca legea să nu fie primită cu ostilitate de către populație, s'a făcut o intensă propagandă politică, s'au făcut instruiri cu activiștii de partid și cu primarii, presa, radioul și televiziunea nu mai conteneau cu articole patriotice, cu declarații fictive luate dela persoane inexistente; toate într'un cor declarau capacitatea fiecărei comune și județ de a realiza planul de livrare la fondul de stat cu produse agro-alimentare și să se și aprovizioneze din ceea ce le mai rămâne, refuzând pur și simplu să primească dela stat ceva.

Astfel, pe terenul bine pregătit, a fost dată legea sus numită, iar pentru respectarea ei miliția a primit ordin să acționeze cu severitate contra celor ce o încalcă. Si, după cum se știe, legea se încalcă, nu din plăcerea de a fi în opoziție, ci din nevoie. Poate vă amintiți un proverb de-al lui I. Creangă: "Goliciunea ocolește, dar foamea dă de-a dreptul".

După ce colectivele își achită în produse contractele cu statul, mai plătește o parte din datoriile către stat, tot în produse, urmează să achite plățile țăranilor, tot în produse. Dar din puținul cu care au mai rămas, cooperativele nu au cu ce să achite valoarea normelor lucrate așa că, dau cât pot.

Din acest puțin luat dela colectiv, țăranul este obligat să facă contract de livrare la fondul de stat: porc, vițel, lapte, păsări, ouă, fasole, cartofi, varză, etc., asa că și el rămâne cu sacul gol, din care se autoaprovizionează ! Lăsând la o parte faptul că statul a luat totul dela producători, mai are și pretenția ca producătorul să nu aibă pretenții să fie aprovizionat de către stat, sau să se aprovizioneze dela magazinele dela orașe.

Dacă răsfoiți un manual de istorie, veți afla lesne că o practică -nu o lege- asemănătoare era specifică epocii feudale, sub denumirea de autarhie. Atunci țăranul lucra pe moșia feudalului, acum lucrează pe domeniul statului, fără ca să existe o deosebire prea mare între foștii iobagi și actualii țărani.

Această realitate poate demonstra că partidul a renunțat la concepția dialectică a dezvoltării societății omenești și a adoptat teoria ciclică a lui Giovanni Battista Vico, socialismul revenind la practici economice din evul mediu timpuriu și pe care istoria le-a și uitat.

Ceea ce este surprinzător în această lege -ea însăși o surpriză neplăcută- conform unor instrucțiuni complementare, cunoscute doar de miliția economică și de organele de partid, se interzice producătorilor dintr'un județ să-și vândă produsele proprii în alt județ !

In această epocă, în care diviziunea socială și internațională a muncii se adâncește și impune ca necesitate logică intensificarea comerțului, o condiție sine qua non a dezvoltării, România s'a angajat într'un proces de reducere a schimbului de mărfuri internațional -din lipsă de valută- și acum a trecut la frânarea comerțului interior pe piața liberă. Dacă cei ce au elaborat instrucțiunile restrictive pentru comerțul liber, au acționat numai în interesul statului, atunci au dat dovadă de miopie în perspectiva istorică a națiunii române.

Se știe că în epoca feudală, schimburile comerciale între trei Țări românești au contribuit la păstrarea unității limbii române, a culturii, a sentimentului național în epoca modernă, a unității tradițiilor și obiceiurilor, și formarea pieței economice unitare: toate acestea fiind elemente de bază care au contribuit la formarea statului național român modern și unitar.

Ne îndoim că aceste elemente determinante care caracterizează un stat și o națiune nu mai sunt valabile în socialism, cunoscând că, voci din unele țări "frățești" ridică problema unor teritorii aflate pe drept în cadrul statului român, ceea ce ar impune o intensificare multilaterală a coeziunii tuturor Românilor, o unitate și nu o fărâmițare națională!

Autoaprovizionarea din resurse proprii ignorează diferența condițiilor pedoclimaterice, specifice zonelor țării, obligând fiecare județ să consume ceea ce se produce pe suprafața sa de teren, ceea ce este anormal și statul știe acest lucru. Numai că, statul socialist -aici este tot secretul- își impune dreptul de monopol asupra comerțului și își asumă singur rolul de negustor, meserie pe care o face prost, dar cu mult folos. Cu toate că se știe de existența deficiențelor comerțului de stat, de lipsa unor produse pe piață, de proastă calitate a mărfurilor -mai ales la legume și fructe, se interzice particularilor să-și vândă produsele proprii, ceea ce nemulțumește atât pe producători cât și pe consumatori. Si ar trebui să se știe că piața liberă ar putea asigura consumatorul cu produse de bună calitate, superioare celor din comerțul de stat, ar completa gama săracă de produse din magazine.

De multe ori, dl. Ceaușescu a declarat că țăranul are voie să producă cât mai mult, să-și valorifice produsele pe piață și chiar să se îmbogățească din munca sa. Declarația rămâne o vorbă goală atât timp cât miliția interzice unui țăran să-și vândă produsele pe altă piață decât cea din satul sau județul în care are domiciliul.

Un exemplu concret este situația cultivatorilor de căpșuni și zarzavaturi timpurii din Horezu. -Ani de-a rândul și-au valorificat marfa pe piața din orașele din Transilvania, în special în Sibiu și Medias. Acum însă, la punctul de control dela Gura Lotrului, miliția le confiscă produsele sau îi silește pe producători să le predea, pe loc, la Intreprinderea de legume și fructe -la preț de achiziții, cu mult sub valoarea reală a produselor.

Motivația acestor abuzuri e cusută cu toate ațele dar, niciuna nu e bună: 'Produsele din Vâlcea să se vândă în Vâlcea, cei din Sibiu au tot ce le trebue, are grijă statul !" Deci căpșunile din Horezu să se vândă tot în Horezu, ceea ce pe românește înseamnă să vinzi castraveți la grădinar ! -toți din Horezu fiind cultivatori de căpșuni.

Nu știm dacă există și alte instrucțiuni -secrete desigur- care interzic trecerea dintr'un județ în altul ale unor mărfuri cumpărate din magazinele de stat. Stim precis că țaranii care cumpără pâine la oraș riscă să-și piardă cumpărăturile dacă miliția, care patrulează în gări și autogări, observă sacoșa cu cumpărături. Astfel de confiscări s'au efectuat și nu mai are sens să dăm exemple, le cunoașteți mai bine decât noi. Atotputernicia organelor de miliție este nelimitată. Că opresc autoturismele și controlează ce se găsește în portbagaj, iarăși este ceva obișnuit, dar la o simplă anonimă să se facă percheziție în casa unui cetățean și să-l amendeze -plus confiscarea- pentrucă "s'a găsit un stoc de 10 Kg. zahăr", considerăm că este deja un abuz.

Nu se poate ști cât profit material a obținut statul în urma aplicării acestei legi. Oricât ar fi câștigat, este incomparabil mai puțin cu pierderea morală și de prestigiu în fața întregului popor. Si chiar dacă populația nu a reclamat cu tărie absurditatea legii, reclamă în schimb încălcarea celor mai elementare drepturi cetățenesti -inviolabilitatea domiciliului, dreptul de a se aproviziona și dreptul de a dispune după plac și scop de rezultatul muncii sale. □

Sport

* Returul Campionatului de fotbal al Diviziei "A" este în plină desfășurare. După 23 de etape, Dinamo continuă să conducă în clasament, urmată la numai 2 puncte de Sportul Studențesc. Studenții craioveni se află pe locul trei, dar au un meci mai puțin jucat. Dintre jocurile etapei se remarcă victoria obținută de craioveni, la scor de handbal, asupra studenților timișoreni, care au trecut pe ultimul loc în clasament, preluând lanterna roșie dela F.C.Constanța. De asemenea se mai remarcă victoria echipei Steaua, care se pare că în sfârșit a găsit o "formulă" de echipă, asupra Sportului Studențesc, pretendenta la locul întâi. Din echipa militarilor cel mai bun a fost Câmpeanu II, nepotul fostului jucător, cu același nume, al U. Cluj. De fapt și Câmpeanu II a jucat la Cluj, dar după retrogradarea clujenilor în Divizia "B" el a fost transferat la Steaua. In clasamentul golgeterilor continuă să conducă Grosu (F.C.Bihor).

CLASAMENTUL

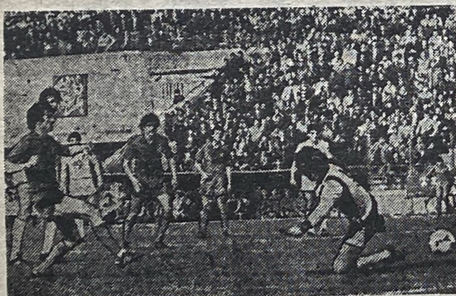
1. DINAMO	23	11	11	1	45-20	33
2. Sportul stud.	23	13	5	5	33-17	31
3. Univ. Craiova	22	13	3	6	43-14	29
4. Corvinul	23	10	7	6	33-19	27
5. F.C. Argeș	23	11	5	7	34-25	27
6. Steaua	23	10	7	6	35-27	27
7. C.S. Tirgoviște	23	8	8	7	27-25	24
8. Jiul	23	9	6	8	23-30	24
9. F.C. Olt	23	10	3	10	34-23	23
10. S.C. Bacău	23	9	5	9	29-31	23
11. Politehnica Iași	23	7	8	8	25-25	22
12. F.C. Bihor	23	8	5	10	41-47	21
13. Chimia Rm. Vilcea	23	7	5	11	21-30	19
14. A.S.A. Tg. Mureș	23	6	6	11	18-29	18
15. F.C.M. Brașov	23	7	4	12	26-39	18
16. Petrolul Ploiești	23	8	2	13	24-46	18
17. F.C. Constanța	22	5	4	13	22-43	14
18. „Poli" Timișoara	23	6	2	15	24-47	14

REZULTATE TEHNICE

Jiul Petroșani	– F.C. Argeș	1–0 (0–0)
Chimia Rm. Vilcea	– A.S.A. Tg. Mureș	2–0 (1–0)
Politehnica Iași	– Dinamo	2–0 (1–0)
F.C. Constanța	– S.C. Bacău	1–0 (0–0)
F.C. Bihor	– F.C.M. Brașov	2–2 (2–0)
Steaua	– Sportul stud.	2–0 (2–0)
Univ. Craiova	– „Poli" Timișoara	8–0 (6–0)
C.S. Tirgoviște	– Corvinul	2–1 (1–1)
F.C. Olt	– Petrolul Ploiești	5–0 (2–0)

GOLGETERI

15 GOLURI : Grosu (3 din 11 m), Nemțeanu (5 din 11 m).
11 GOLURI : Augustin (1 din 11 m), Gingu (3 din 11 m).

Câmpeanu II înscrie cel de al doilea gol al militarilor. (Fază din meciul Steaua - Sportul Stud. 2-0)

ROMÂNIA - ITALIA 1-0 (1-0)

* La 16 Aprilie a.c. s'a disputat la București meciul de fotbal -retur- dintre echipele României și Italiei din cadrul grupei a 5-a a Campionatului european de fotbal. Românii au atacat dela început, creând o serie de ocazii periculoase la poarta lui Zoff, care nu au putut fi oprite decât prin faulturi de apărarea italiană. La un asemenea fault Românii înscriu golul victoriei; lovitura liberă, executată lateral, este reluată direct în poartă dela aproximativ 20 m., de Bölöni, venit în viteză din urmă. Portarul Zoff atinge balonul cu piciorul dar mingea intră în plasă. Românii mai au o ocazie de a înscrie, când, la o fază similară, mingea lovește plasa laterală a porții, în timp ce Zoff era în partea opusă. După pauză în primele 15 minute Românii practică un joc de apărare, angrenându-se în jocul obstrucționist al Italienilor, astfel că arbitrul este obligat să împartă o serie de cartonașe galbene la ambele echipe. Italienii au aproximativ 15 minute de joc bun, pe atac, dar nu reușesc să înscrie. Spre sfârșit Românii revin la atac dar sunt opriți prin faulturi. La un asemenea fault Balaci este accidentat și înlocuit cu Cârțu. Românii au meritat victoria, mai ales datorită jocului din prima repriză când au fost net superior Italienilor, arătând că știu să joace fără complexe. După acest joc Românii conduc în clasamentul grupei a 5-a și au șanse mari de a se califica pentru turneul final al C.E. de fotbal.

Formația echipei române: Moraru- Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu -Augustin (Andone), Bölöni, Klein, Balaci (Cârțu) -Geolgău, Cămătaru.

* In cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal s'au disputat 21 etape. Liderii clasamentelor la sfârșitul turului și-au consolidat pozițiile. In seria I-a, Dunărea C.S.U.Galați și-a mărit avantajul la 5 puncte și se profilează, încă de pe acum, în câștigătoare. In seria II-a Rapid și-a mărit avansul la 6 puncte, având și un golaveraj excelent. Anul acesta rapidiștii nu mai pot rata promovarea în Divizia "A". In seria III-a situația este ca de obicei, foarte complicată. UTA continuă să se mențină în fruntea clasamentului cu numai un punct avans, urmărită în de-aproape de U. Cluj și F.C. Baia Mare. Olimpia Satu Mare și Ind. Sârmei Câmpia Turzii, candidate și ele la șefia clasamentului, au pierdut "contactul" cu plutonul fruntaș.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. DUN. C.S.U.	21	13	5	5	45-11	31
2. C.S.M. Sv.	21	10	6	5	23-13	26
3. Oțelul Gl.	21	10	4	7	31-23	24
4. Gl. Bistrița	21	11	1	9	35-21	23
5 Gl. Buzău	21	10	3	8	33-21	23
6. F.C.M. Br.	21	11	1	9	35-28	23
7. Ceahlul P.N.	21	10	2	9	31-20	22
8. C.S.M. Borz.	21	9	3	9	20-21	21
9. Dunărea Căl.	21	10	1	10	26-33	21
10 C.S. Botoșani	21	9	2	10	25-19	20
11. Prahova Pl.	21	8	3	10	24-21	19
12. Min. G.H. *	21	10	1	10	28-34	19
13. C.S.M. Sf. Gh	21	8	2	11	21-23	18
14. Din. D.-Foc.	21	7	4	10	19-27	18
15. Delta Tulcea	21	8	2	11	22-39	13
16. Viit. M. Vs.	21	7	3	11	25-29	17
17. I.M.U. Med.	21	6	5	10	21-32	17
18. Viit. Gh.	21	7	2	12	19-37	16

REZULTATE TEHNICE

Dun. C.S.U	-	Viit. Gh.	1-0 (1-0)
U. D. Focșani	-	C.S.M. Sf.Gh.	1-0 (1-0)
Gl. Bistrița	-	C.S.M. Borz.	2-0 (2-0)
Viit. M. Vs.	-	C.S.M. Sv.	3-0 (2-0)
Ceahlăul P.N.	-	Gl.Buzău	2-1 (2-0)
Min. G.H.	-	I.M.U. Med.	4-1 (1-1)
F.C.M. Br.	-	Delta Tulcea	2-0 (1-0)
Dunărea Căl.	-	Oțelul Gl.	2-1 (2-1)
C.S.Botoșani	-	Prahova Pl.	2-0 (1-0)

CLASAMENTUL SERIA II-A

1. RAPID BUC.	21	15	3	3	41-13	33
2. I.P. Aluminiu	21	11	5	5	31-21	27
3. Carpați	21	9	4	8	35-27	22
4. Chimica T.	21	10	2	9	22-19	22
5. Din. Vict.	21	8	6	7	31-28	22
6. Autobuzul	21	9	4	8	23-23	22
7. Met. Buc.	21	10	1	10	33-28	21
8. Automatica	21	9	3	9	23-23	21
9. Mec. fină St.	20	6	8	6	23-21	20
10. Rova Roșiori	21	9	2	10	23-24	20
11. Min. Motru	20	9	2	9	31-38	20
12. Gaz metan	21	8	4	9	21-29	20
13. Pandurii	21	9	1	11	29-23	19
14. Șoimii I.P.A.	19	7	4	8	22-26	18
15. Progresul V.	26	8	5	7	26-27	17
16. Unirea Alex.	20	7	3	10	26-30	17
17. C.S.M. Dr.	21	4	6	11	15-25	14
18. Precizia Săc.	21	5	3	13	26-50	13

REZULTATE TEHNICE

Rapid Buc.	-	Met. Buc.	3-1 (2-1)
Autobuzul	-	Din. Vict.	2-0 (0-0)
Gaz met.	-	Min. Motru	3-1 (2-1)
Precizia Săc.	-	C.S.M. Dr.	1-0 (0-0)
Carpați	-	I.P.Aluminiu	4-0 (3-0)
Mec. fină St.	-	Automatica	2-2 (1-1)
Rova Roșiori	-	Pandurii	1-0 (1-0)
Unirea Alex.	-	Chimica T.	3-0 (1-0)
Luceafărul Bu.	-	Soimii I.P.A.	1-2 (0-1)

CLASAMENTUL SERIA III-A

1. U.T.A.	21	12	5	4	42-11	29
2. „U" C.-N.	21	13	2	6	40-15	28
3. F.C. Baia-M.	21	12	3	6	43-19	27
4. Olim. S.M.	21	10	3	8	37-28	23
5. Ind. sîrmei	21	11	1	9	26-23	23
6. Armăt. Zalău	21	11	1	9	26-39	23
7. CSM Reșița	21	9	4	8	29-30	22
8. Min. Cavnic	21	10	1	10	44-30	21
9. Someșul S.M.	21	9	2	10	38-34	20
10. Aurul Brad	21	8	4	9	23-29	20
11. CIL Sighet	21	9	1	11	34-35	19
12. CFR Timiș.	21	8	3	10	25-26	19
13. Rapid Arad	21	8	3	10	33-35	19
14. Met. Cugir	21	8	3	10	24-37	19
15. U.M. Timiș.	21	8	3	10	23-39	19
16. Gloria Reșița	21	8	3	10	25-47	19
17. Strg. Arad	21	6	4	11	20-31	16
18. Inf. Oradea	21	5	2	14	15-39	12

REZULTATE TEHNICE

F.C. Baia M.	-	Ind. Sârmei	4-1 (3-0)
A.T.Arad	-	Inf. Oradea	2-0 (2-0)
U.M. Timiș.	-	"U" C.N.	1-2 (1-0)
Met. Cugir	-	Olimpia S.M.	3-0 (2-0)
CIL Sighet	-	Rapid Arad	3-0 (1-0)
Someșul S.M.	-	Min.Cavnic	6-2 (3-1)
Armăt.Zalău	-	CSM Reșița	1-0 (1-0)
Aurul Brad	-	Strg. Arad	3-1 (1-0)
Gloria Reșița	-	CFR Tim.	1-1 (0-0)

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

CUPA U.E.F.A.

BENFICA LISABONA - UNIVERSITATEA CRAIOVA 0-0

Cămătaru (tricou alb) în luptă cu apărătorii portughezi.

La 6 Aprilie a.c. s'a disputat la Lisabona prima partidă din cadrul semifinalelor Cupei U.E.F.A. la fotbal, dintre echipele Benfica Lisabona și U. Craiova. Portughezii porneau ca mari favoriți în acest joc, dar studenții craioveni, practicând un joc excelent au reușit să obțină un meci nul. Craiovenii s'au apărat inteligent și au inițiat atacuri foarte periculoase la poarta Portughezilor. Cea mai mare ocazie a meciului a fost în min. 25 când Ticleanu ratează cu poarta goală. Cel mai bun jucător al studenților craioveni a fost Cămătaru. Din echipa craioveană au lipsit doi jucători de bază, Ștefănescu și Balaci. Craiovenii păstrează prima șansă pentru meciul retur. In turul precedent U. Craiova a eliminat echipa germană F.C. Kaiserslautern (1-0 la Craiova și 2-3 la Kaiserslautern)

Jucători craioveni componenți ai echipei naționale.

LUNG UNGUREANU

ȚICLEANU GEOLGĂU

ȘTEFĂNESCU CAMĂTARU

LA ÎNCHIDEREA EDITIEI

U. CRAIOVA - BENFICA LISABONA 1-1 (1-0)

Benfica s'a calificat pentru finală.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA RADIO

TRADIŢII "CEAIURITE"

Emisiunea din 16 Febr, 1983:

"In sala palatului RSR, o adunare solemnă, consacrată împlinirii a 50 de ani dela eroicele lupte revoluţionare din iarna anului 1933."

"Sosirea în sală a tov. N. Ceauşescu....Elena Ceauşescu...a fost întâmpinată cu îndelungi aplauze, cu ovaţii."

"Pentru a evoca una din cele mai memorabile pagini de luptă ale clasei muncitoare, a luat cuvântul...tov. D. Porumbescu, participant la luptele petroliştilor din Ploeşti, Traian Porumbeacu...luptele ceferiştilor dela Griviţa; Rada Tănase, participantă la luptele textiliştilor din Bucureşti; Ion Popescu, participant la luptele (metalurgiştilor, N.R.) revoluţionare din 1933 din Bucureşti."

Si acum, atenţie, cum continuă Radio Bucureşti reportajul:

"Vorbitorii au evocat cu emoţie momente din istoricele lupte ale petroliştilor, ceferiştilor, textiliştilor, metalurgiştilor şi ale altor categorii sociale, relevând PARTICIPAREA (Sublinierile noastre) tov. N. Ceauşescu încă din acele zile, la activitatea revoluţionară. Deasemenea a fost evidenţiată prezenţa tov. Elena-Petrescu-Ceauşescu la luptele revoluţionare din acei ani."

Năravul lui Niculiţă de a sfătui pe toţi, despre toate, nu-i decât o confirmare a tradiţiei care a început cu 34 de ani mai târziu... (în 1967, N.R.)

Copilul minune, care abia îşi mutase batista din izmene in buzunar, îndruma încă din 1933 (avea 15 ani împliniţi!) pe petroliştii din Ploieşti, pe ceferiştii dela Griviţa, pe textilişti, metalurgişti şi multe alte categorii sociale".

Cum la acea vreme nu existau elicoptere, iar Niculiţă n'avea pe 707 la aeroport, îndrumările au fost date, bineînţeles, prin telepatie.

Studenţii comunişti au avut o conferinţă unde l-au ascultat, cu îngăduinţă, pe marele Niculiţă. In consecinţă, s'au expediat două telegrame:

Academiciene E. Ceauşescu:

"Tânăra generaţie universitară a patriei, are privilegiul de a fi îndrumată cu deosebită grijă şi înaltă competenţă..."

Soţului academicienei "...epoca Ceauşescu, epocă fără egal în istoria multimilenară a ţării..."

Semnează, cu credinţă, UASCR.

ADEVĂRUL SUPĂRĂ

"In condiţiile agravării situaţiei internaţionale, ale accentuării propagandei anti-comuniste, ale continuării cursei înarmărilor, considerăm că se impune adâncirea colaborării pe linie de radio şi televiziune in lupta pentru pace şi dezarmare" (Radio Moscova, emisiunea în Limba Română).

••

Inainte omul mânca fasole cu cârnaţi, iar gospodina trebuia să cumpere atât fasole cât şi cârnaţi. Acum planuitorii alimentaţiei ştiinţifice, au realizat un nou şi mare proges: îţi vând direct cârnaţii umpluţi cu fasole. Salamul care înainte se făcea 100 % din carne, acum i se adaugă o bună proporţie de fasole soia.

••

Volumul schimburilor de turişti dintre URSS şi RSR s'a mărit cu 50 %. Guvernele încurajează acest schimb de turişti...nimeni nu cere azil politic.

••

S'au tipărit în 1982 peste 3500 de cărţi, circa 10 % traduceri, iar 300 au fost scrise în limba minorităţilor.

Editura politică din RSR a tipărit: "Trei serii ale colecţiei din gândirea preş. RSR, N. C.; seria gândirea social politică, 20 de volume pe tot atâtea teme; seria gândirii filosofice, şase volume, şi seria gândirea economică, nouă volume... aceste cărţi cuprind o parte însemnată a vastei opere teoretice a SG al PCR." ... Cine le citeşte??

••

Lipsa de mâncare a silit guvernul ca să nu mai ceară taxe la cei care vin cu alimente. In schimb s'au mărit enorm de mult taxele la cei care duc cu ei îmbrăcăminte.

••

Spitalele sunt supra aglomerate. Nu se găsesc paturi libere. De multe ori câte doi sau trei bolnavi dorm în acelaşi pat.

••

In Bucureşti, în afară de furturi se înregistrează distrugerea fără niciun rost, a averii publice. 20.000 de capsule de microfon deteriorate, 2500 de receptoare tăiate cu şnur cu tot, pagubele costă 2 milioane lei pe an. (Scânteia)

REÎNVIEREA STAHANOVISMULUI ?

Comitetul Politic Executiv (15/3/83) a hotărît ca retribuirea muncii în fiecare intreprindere să se facă pe baza unui acord global.

Retribuţia va fi calculată nu numai în funcţie de producţie ci şi de nedepăşirea consumului de materii prime, energie, etc.

Muncitorul va fi plătit în acord cu cât economiseşte şi produce mai mult.

O majorare a lefurilor este prevăzută pentru anul 1984 şi acea majorare nu trebue să treacă de 5 % faţă de salariile din 1980.

Intre timp în RSR există inflaţie: din 1980 şi până în prezent lucrurile s'au scumpit cu circa 30 %.

Jumătate din vagoanele de cale ferată şi a treia parte din navele fluviale, fabricate în RSR, sunt trimise în Rusia.

••

A început construcţia celei de a doua magistrale a metroului bucureştean, nord-sud, care va lega Pipera şi Berceni, traversând centrul capitalei. Lungimea noului traseu e de 19 km.

DISTRUGEREA SATELOR

După damblaua cu "industrializarea" RSR are acuma o nouă dambla: "agriculturizarea". Să nu rămână nici o şchioapă de pământ necultivată.

In consecinţă Niculiţă a dat ordin cum să se reconstruiască satele, ţăranii să locuiască în case cu "mai multe niveluri" (se evită cuvântul bloc. N.R.) pentru a se economisi terenul.

••

Stimabila doamna Lenuţa, soţie academiciană şi doldora de ştiinţă cu renume pe hartă, scrie cărţi pe toate limbile şi le trimite cadou tuturor bibliotecilor. In plus, guvernul le oferă oricărui musafir care trece pragul vreunei ambasade reseriste.

Dar cu tot renumele de valoare multilaterală şi alterată, doamna academiciană n'a ţinut niciodată, absolut niciodată, vreo conferinţă despre "descoperirile ei ştiinţifice", în faţa "colegilor" academicieni din străinătate!

••

RSR exportă 65 % din producţia totală de echipament pentru extragerea petrolului.

••

In unele regiuni se găseşte făină, dar e raţionat zahărul, uleiul, carnea, etc. In alte oraşe se găseşte ulei dar e raţionat restul alimentelor. Inainte, pe baza cartelelor, găseai cantitatea ce-ţi era îngăduită s'o cumperi. Acum nu mai găseşti nici măcar ce îţi este permis să cumperi. Sunt oameni care au cupoane neîntrebuinţate încă de astă vară. Totuşi s'a făcut o îmbunătăţire. Nu se mai spune " cupon de cartelă" ci... tichet.

••

O nouă lege: Dacă bei în timpul serviciului eşti pedepsit cu închisoare.

In cadrul CAER-ului, RSR a exportat anul trecut marfă în valoare de 251 bilioane lei, dintre care 86.9 bilioane lei în alimente.

••

La a 16-a sesiune a Consiliului Naţional Palestinian a fost invitată şi România, care a trimis o delegaţie în frunte cu tov. Ion Coman.

••

In regiunea Călăraşi se proiectează cultivarea orezului.

••

Ascensoarele nu se mai opresc la etajul unu, doi sau trei. (pentru a se economisi energia) De notat că etajul trei corespunde în Statele Unite cu etajul patru.

••

In Piaţa Alexandru Sahia din Bucureşti se află trei cabine telefonice, dar fără ...telefoane. Au fost telefoanele furate ori cei de la telefoane au uitat c'au instalat cabinele. (R.L.)

••

Patru cincimi din totalul energiei electrice consumate în RSR provine din centralele termoelectrice.

••

După ce băncile din apus au refuzat să acorde noi împrumuturi RSR-ului, Ceauşescu a decis: " Sub nici un motiv să nu mai apelez la credite externe"

••

Se plănuieşte ca cca 300 de apartamente din oraşul Jimbolia, jud. Timiş, să fie încălzite cu apă geotermală.

••

Pentrucă suprafaţa păşunilor s'a redus la jumătate, s'a decis ca trei milioane de hectare de pădure să devină spaţiu de păşunat. O măsură cu urmări grave. Vitele distrug puieţii. In câţiva ani trei milioane hectare de pădure vor fi distruse.

ODATĂ VEDE NAŞUL...

Pentru c'au fost înşelaţi de statisticile false ale guvernului din Bucureşti (care arăta o situaţie cu totul alta decât cea reală), Fondul Monetar International, precum şi celealte bănci internaţionale care au afaceri cu RSR, au cerut ca statisticile prezentate de "economiştii" reserişti să poată fi controlate...

S'a putut constata astfel că Statul ia 60 % din ceea ce produce un muncitor. In aceste cifre nu e socotită munca "voluntară" pe care cetăţenii sunt obligaţi s'o depună pentru... binele obştesc. □

CRONICA PRESEI

NEPĂSAREA

Cocorăştii-Colţ. La poarta cooperativei agricole de producţie un paznic şi zeci de saci şi lăzi pline cu cartofi. Se asteaptă să se ridice cartofii. Intre timp, o parte din productie începe să se deprecieze. Oare nu se poate găsi o soluţie ?

Dolarul la cursul liber a atins 40 de lei. Leafa medie în RSR e de 2678 lei lunar (după datele oficiale). Deci ca putere de cumpărare (care reprezintă valoarea dolarului la bursa neagră) un muncitor ar fi plătit cu aproximativ $ 67 pe lună.

••

A fost importată din RFG o maşină care fabrică carne sintetică din oase, copite de porc, făină soia, sânge de animale, etc. Această carne sintetică este dată în vânzare sub denumirea de "Nou sortiment de carne".

••

Dela sfârşitul războiului şi până în prezent peste 50.000 de Români au cerut azil politic în Franţa.

••

In baza ordinului ca fiecare judeţ să-şi hrănească singur populaţia, este interzis transportul cerealelor dintr'un judeţ în altul.

••

Citind statisticile se observă că numărul orelor depuse pentru extragerea cărbunelui a fost mărit cu 15 % în timp ce producţia de cărbune a crescut doar cu 5 %.

••

In RSR se găsesc circa 3000 de studenţi din Jordania. Majoritatea sunt palestinieni, şi pe lângă carte învaţă şi cum să comită acte de sabotaj. RSR şi Jordanul speră că în 1985 să atingă un schimb comercial de 500 bilioane de dolari.

••

Un Kg. de cafea la bursa neagră 1800 lei.

••

Orarul claselor e stabilit după soare ! Clasele încep când e destulă lumină, ca să nu se întrebuinţeze electricitatea !

••

Dacă datoriile RSR-ului ar fi doar de 13 miliarde de dolari; dacă produsul naţional nu va scădea şi dacă nu se vor întâmpla alte nenorociri (cutremure, secetă, inundaţii, etc') atunci în 52 de ani RSR-ul îşi va putea plăti datoriile externe.

••

15 % din populaţia adultă a RSR-ului are carnet de şofer. Un număr mic în comparaţie cu celelalte ţări. Cu toate acestea numărul accidentelor este, în proporţie, foarte mare. Străzile întunecoase au ca consecinţă faptul că circa 60 % dintre victime sunt pietoni care circulă pe străzi noaptea.

••

Pentru mărirea producţiei de petrol s'a hotărît reeducarea muncitorilor luându-se măsuri de "...îmbunătăţire a activităţii de partid, a comuniştilor din fiecare brigadă, schelă, trust, din minister..." Conform noilor directive pentru îndeplinirea planului cincinal trebuesc luate "...măsuri de intensificare a muncii politico-ideologice" (Dela conferinţa de lucru din industria petrolului).

••

Multe întreprinderi de transformare a lemnului lucrează 96 % pentru export.

••

Alocaţia de hrană pentru un fotbalist a fost redusă dela 54 de lei la 44 de lei pe zi. Intre timp se cer jucătorilor "o condiţie fizică şi mai crescută".

••

RSR-ul fabrică, sub licenţă sovietică, tancuri T. 55 modificate şi care de asalt TAB 70 şi 72; iar sub licenţă chineză se construiesc mici vase de asalt (tip Shangai) de 120 de tone.

••

Studenţii care-şi termină studiile în RSR se întorc complet dezamăgiţi de ce au văzut în România şi de ce înseamnă comunismul. Printre cei mai dezamăgiţi sunt studenţii greci, care cu tradiţia lor democrată, văd şi înţeleg ce înseamnă cealaltă democraţie "progresistă".

••

In ultimii 5 ani au emigrat 62.000 de cetăţeni de origină germană.

••

Un cetăţean român, aflat în străinătate, se căsătoreşte cu o cetăţeană străină; conform deciziei Tribunalului Suprem, această căsătorie este nulă de drept. Asta ar însemna că un cetăţen român se poate întoarce în ţară şi căsători din nou !

••

Pentru extragerea zăcămintelor de sulf din cariera de pe masivul Negoiul, s'a construit o magistrală subterană betonată de o lungime de 342 de metri.

••

La Goleşti, pe Argeş, a fost conectată la sistemul energetic naţional cea de a 18-a hidrocentrală de pe acest curs de apă.

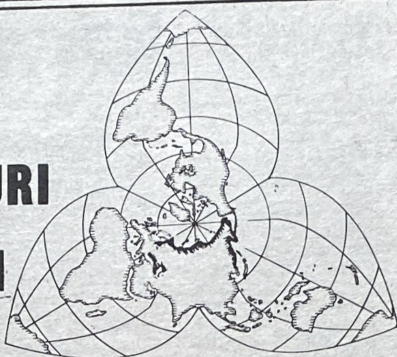
••

In RSR 47 % din totalul populaţiei lucrează (Peste 11 milioane la o populaţie de 23 milioane). Pe lângă faptul că'n RSR nu există şomaj, deasemenea nu există carne, lapte, energie, etc. Toată lumea lucrează şi n'are.

••

"Economia românească -spune N.Ceauşescu- a continuat să se dezvolte deşi în ritm mai lent..." adică stă pe loc când nu merge înapoi.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

IZRAEL

O revistă din Statele Unite, îl reprezenta într'o caricatură, pe Begin, fierbând într'un cazan cu smoală. Halul în care acest fanatic terorist a adus țara sa, este o problemă pe care Izraelienii o vor rezolva cum cred de cuviință, suportând toate consecințele. La sfârșitul anului trecut, Izraelul avea o balanță deficitară de plăți de 4 miliarde de dolari. Inflația a atins procentul de 130%, iar venitul scontat din export și turism nu s'a realizat nici pe departe. La aceasta se adaugă proasta reputație pe care o are actualul regim, care s'a făcut vinovat de ascunderea participării la masacrele din Sabra și Shatila. Echipa condusă de Seful Curții Supreme de Justiție a Izraelului Yitzhak Kahan, a stabilit în raportul dat publicității că opt mari personalități din guvern sunt implicați în acest masacru. Printre cei enumerați sunt: șeful statului major, comandantul serviciilor de informații militare, comandantul forțelor militare din sudul Libanului, Ministrul de război Ariel Sharon și bineînțeles primul ministru Begin. În fața acestor fapte evidente și a manifestațiilor de stradă antiguvernamentale soldate cu un mort și numeroși răniți, doar Sharon a fost schimbat din postul său.

THAILAND

Forțele Thailandei în poziție pe zona frontului.

Trupele vietnameze de ocupație din Kampucia au atacat teritoriul Thailandei ocupând și distrugând câteva sate vecine cu frontiera Kampuciei. Scopul urmărit de Vietnamezi a fost să distrugă bazele de querilă care acționau din teritoriul Thailandului. Trupele vietnameze au fost susținute de artilerie și bombardamente aeriene. Ofensiva vietnameză a fost oprită de forțele Thailandei, care a cerut ajutor financiar și militar Statelor Unite. Statele Unite au trimis urgent un număr mare de artilerie grea și rachete atiaeriene "redeye". Armata Thailandei este înarmată de Statele Unite.

GRECIA

Premierul socialist Andreas Papandreu, a primit pe Primul Ministru sovietic Nicolai Tihonov, în prima vizită pe care un conducător sovietic o oficiază în Grecia după cel de al II-lea război mondial. In cadrul discuțiilor a figurat acordul economic dintre URSS și Grecia. Conform acestui acord, Grecia va furniza Rusiei mineral și produse agricole în schimbul mașinilor și asistenței tehnice de construcție a unei conducte de gaz natural, centrale electrice, spitale și electrificarea căilor ferate grecești. Printre altele s'a discutat și construcția unei fabrici cu o capacitate de proucție de 600.000 de tone oxid de aluminiu, anual. In fața hotelului unde era cazat Tihonov, comuniștii greci au manifestat cu placarde pe care era scris "Trăiască țara sovietelor" și "Rusia, prietenie și pace".

POLONIA

Un tribunal militar din Polonia, a condamnat nouă persoane care activau în cadrul postului de Radio emisie Solidaritatea, pentru faptul că au difuzat "informații false" și duc o acțiune ilegală prin activitatea lor la un post de radio clandestin.

GERMANIA DE VEST

Autoritățile din Colonia, au atestat pe șeful întregii rețele de spionaj a KGB din Germania Apuseană, care a fost identificat sub numele de Batașcev. El activa ca membru al unei delegații comerciale compusă din 85 de membri. Arestarea s'a produs în fața Catedralei din Colonia, pe când unul din spioni îi remitea un dosar cu informații tehnologice din domeniul electronicii. Ziarul Bild, a scris că informațiile tehnologice, conțineau materiale secrete ale mașinilor de decodificare folosite de agenții siguranței Germaniei de Vest. Arestarea lui Batașcev, a produs o rumoare că și alți spioni sunt pe cale de a fi arestați din cei circa 3000 până la 4000 de spioni ai țărilor comuniste care operează în Apus. Dintre aceștia circa 1000 de spioni își desfășoară activitatea în jurul instalațiilor militare americane și a membrilor acestor instalații.

LITUANIA

Direcția închisorilor din Lituania ocupată de Sovietici, a refuzat să acorde îngrijirea medicală geologului Vytâutas Skuodas, născut în Statele Unite, pentru motivul că el ar fi instigat la greva foamei pe deținuți, a comunicat Centrul de Informații Lituanian din New York. Skuodas, în vârstă de 54 de ani, a fost arestat în 1981, pentru activitate publicistică subterană. Soția sa, deși sub stricta supraveghere a KGB-ului, a reușit să strecoare o scrisoare care a ajuns până la Președintele Reagan, în care solicită "drepturile omului, protecția legală și rezidența în țara noastră, locul de naștere al soțului meu".

NICARAGUA

Trupele naționaliste anti-sandiniste, care de mulți ani au fost organizate și antrenate în Honduras, au trecut la atac infiltrându-se și ocupând parte din teritoriul vecin cu Honduras. Din informațiile primite reiese că aceste trupe anti-comuniste aparțin Forțelor Democratice din Nicaragua și numără aproximativ 4000-5000 de soldați. Ele au fost înarmate de Statele Unite cu scopul de a opri transportul de armament comunist destinat rebelilor din El Salvador. Succesul atacului a determinat schimbarea obiectivului, care poate duce la o eventuală răsturnare a guvernului pro-comunist. Până în prezent trupele comuniste au fost ținute în rezervă, evitând o confruntare directă. Guvernul procomunist din Nicaragua a acuzat Statele Unite și Honduras pentrucă au înarmat și dat voie să se organizeze această armată naționalistă. Un conflict direct între Nicaragua și Honduras nu este o imposibilitate. Să sperăm că administrația Reagan va continua să dea suportul necesar trupelor naționaliste.

UNIUNEA SOVIETICĂ

In ultimele luni, afișe de protest împotriva invaziei sovietice în Afganistan, au început să apară tot mai des pe zidurile și cabinele telefonice din Moscova, Kiev, Leningrad, Tașkent, Samarkand și în republicile baltice. Aceste proteste indică acțiunea mereu crescândă a opoziției populației împotriva războiului din Afganistan. Pe afișe se poate citi "Afară din Afganistan" iar în Ucraina pe afișe scria: "Dece copiii și părinții noștri să moară în Afganistan ?"

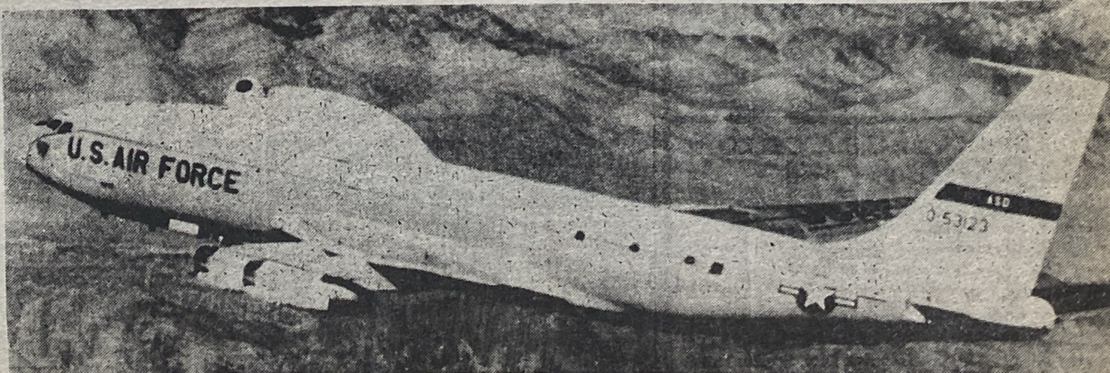
CIPRU

Președintele Ciprului grecesc, Spiros Kiprianou, a fost reales cu masivul suport al alegătorilor comuniști, dar imediat după alegeri a făcut o declarație că nu are intenția să aducă comunismul în Cipru, nici să aibe loc transformări sociale în politica internă. Nu aceeași este însă și părerea ziarului Simerini, oficiosul partidului înfrânt Clerides, care declară că alegerea lui Kiprianou, "marchează impunerea jugului comunist." Cu socialistul Papandreu și pro-comunistul Kiprianou, Greci au făcut un serios pas spre stânga. Aripa de sud a Pactului Atlantic slăbește vazând cu ochii. Singuri Turcii care au rămas cei mai credincioși în această parte agitată a lumii. Oare guvernanții greci nu-și dau seama de aceasta?

UNIUNEA SOVIETICĂ

Actualul conducător sovietic Iuri Andropov, a transformat poliția secretă sovietică într'o organizație cu adevărat profesională, a declarat într'un articol al revistei germane Der Spiegel, fostul maior KGB Stanislav Levcenco. După ce a părăsit KGB-ul și a ales libertatea, Levcenco arată că unul din țelurile principale ale lui Andropov, a fost infiltrarea tuturor organizațiilor pacifiste din Apus cu agenți sovietici, pentru a propaga în cadrul țărilor din Pactul Atlantic, că nu urmeze politica Statelor Unite. Cei mai mulți din membri acestor organizații, habar n'au că servesc interesele sovietelor, a declarat Levcenco. "KGB-ul s'a schimbat enorm în ultimii 10 ani. Acum 20 de ani, ofițerii KGB erau, așa cum apăreau în filmele din Apus, îmbrăcați curios ca ursuleții Teddy." Acum ei sunt de nerecunoscut. Se îmbracă cu gust, vorbesc fluent limbi străine și sunt suspect de manierați cu lumea străină. Această schimbare se datorește lui Andropov, care a reușit în acest fel să-și introducă agenții până în cele mai neașteptate posturi. Levcenco personal a lucrat în Japonia sub acoperământul unui post de corespondent al unui ziar. Sub firma organizațiilor de pace, Andropov, a căutat să strângă pe toți nevinovații, liberalii, nefericiții pe motive particulare sau politice ca apoi să-i folosească în scopuri proprii.

STATELE UNITE

PROBÂND RAZELE LASER: Forțele aeriene ale Statelor Unite întrebuințând avionul Boeing NKC- 135 de cercetări ale armelor cu raze laser. Razele Laser sunt montate deasupra avionului, în spatele cabinei pilotului.

Actualitatea internațională

ALEGERILE

Gh. BĂLTEANU

-R F GERMANIA-

La 6 Martie a.c., la cinci luni dela marea schimbare în guvernarea dela Bonn, au avut loc alegerile generale așteptate cu nerăbdare. Partidul CDU/CSU a obținut o victorie clară - 48,8 la sută din voturi, împotriva partidului social-democrat - 38,2 la sută. Ultimul a guvernat țara din 1969, având cancelari pe Willy Brandt și H. Schmidt. SPD-ul a sperat ca H. Schmidt să fie de acord să candideze din nou, dar el a refuzat s'o mai facă. Urmașul său Hanz-Jochen Vogel, are nevoie de timp pentru a acumula experiența necesară, ca și atașamentul unui număr mai mare de alegători.

Deoarece însă CDU/CSU nu au obținut majoritatea absolută, coaliția guvernamentală cu FDP-Liberalii, trebue menținută. FDP-ul a obținut 7 la sută din voturi. Pentru prima dată "Gruenen" (Verzii) au pătruns în parlamentul vest-german, având 5,6 la sută. Amintim că pentru a avea reprezentanți în parlament, un partid trebue să realizeze peste 5 la sută din totalul voturilor.

Rezultatele alegerilor confirmă justețea schimbării guvernamentale din toamnă. Poporul german voia o schimbare. In guvernarea partidului lui Adenauer și Erhardt, marii politicieni ai perioadei postbelice, se pun mari speranțe. In RFG există 2,5 milioane șomeri, iar industria are nevoie de un puternic impuls pe care doar CDU/CSU îl poate da. La aceasta se adaogă criza de locuințe. Cu toate că Europa se găsește în plină criză economică, se așteaptă ca RFG să redevină locomotiva care să tragă economia vestică înainte. Politic, pe planul internațional, victoria Uniunii a avut un dublu efect imediat, cum era dealtfel și de așteptat. In țările NATO și în special, în USA, satisfacția a fost deschisă și justificată. Alianța NATO și deci legătura Europa-America va fi întărită, hotărîrile NATO privitoare la instalarea de rachete vor fi respectate, iar negocierile de dezarmare purtate cu Sovieticii vor primi un suport mai solid pentru Vest. In țările pactului dela Varșovia, și în special în URSS, din contră, dezamagirea a fost profundă. Inainte de alegeri Rușii au desfășurat acțiuni impertinente și brutale de amestec în treburile interne ale RFG, în vederea influențării rezultatelor alegerilor. Maturitatea politică a poporului german n'a cedat, însă, presiunilor și manevrelor Kremlinului și a ales pe cei voiți de el și, respectiv, pe cei care merită.

FINLANDA

La 20-21 Martie a.c. au avut loc alegeri generale pentru Parlamentul din Finlanda. Aparținând Vestului dar vecină a Rusiei, Finlanda joacă rolul unei țări-barometru, iar pentru o anumita politică lansată de Kremlin pentru Vest, și de țară-etalon. Guvernul de coaliție format din partidul social-democrat, centrul și partidul popular suedez, a obținut 49,1 la sută din voturi, și respectiv, 102 locuri în parlament, din cele 200 existente. Pierderea cea mai importantă au înregistrat-o "democrații poporului", constituiți din comuniști și socialiștii de stânga. Ei au constituit un "partid unic", care a cules doar 14 la sută din voturi, față de 17,9 la sută la alegerile precedente din 1979. Poporul finlandez demonstrează din nou cu hotărîre că el nu trăiește în umbra Rusiei și că nu se lasă influențat de Kremlin. Comunismul în Finlanda este respins, deschis și clar. Noțiunea de "Finlandizare" nu reflectă realitatea politicii interne și externe a acestei țări.

EUROPA

In urma acestor rezultate, în cele 19 state din Europa de Vest (fără cele minuscule), la sfârșitul lunii Martie 1983 exista următoarea coloratură guvernamentală: în nouă țări guvernează partidele conservatoare, în cinci: socialiștii sau social-democrații; în trei: coaliții social-democrate cu conservatorii; în una: socialiștii în coaliție cu comuniștii și în una: militarii pro-vestici. Intre timp vor avea loc alegeri în Austria (24.4.), Portugalia (25.4) si în Islanda (23.4), care nu pot aduce nici o surpriză și respectiv, nu vor influența structura politică a Europei de Vest.

Situația existentă demonstrează clar că Europa a rezistat presiunilor permanente și tot mai puternice ale Rusiei. Agenturile sale, partidele comuniste, nu au ajuns nicăieri la putere în Vest. In Franța comuniștii sunt o anexă la guvern (2 din 14), o prezență efemeră, pe care Mitterand, nu din nevoie sau obligație guvernamentală a creat-o, ci, mai mult dintr'o politețe "franceză" față de unele angajamente depășite. Revoluția comunistă in Europa, a eșuat definitiv. Popoarele au ales libertatea, democrația. Aceasta a fost posibil însă doar prin alianța cu USA și prin prezența trupelor americane în Europa, care au fost siguranță și scut pentru refacerea politică, regăsirea căii și cadenței europene. Garanția păcii, democrației, și vieții fără crize în Vestul Europei va fi posibilă în continuare, însă numai prin sprijinirea popoarelor din Estul Europei, în vederea scuturării jugului ruso-comunist. Popoarele est-europene trebue să-și aleagă și ele singure soarta prin vot liber, democratic, între mai multe partide. Până atunci, prezența trupelor sovietice în centrul Europei și, respectiv, la granițele țărilor NATO, este o permanentă amenințare ce ține încordată întreaga Europă.

FRANȚA

La 6 și 13 Martie a.c. au avut loc alegeri comunale. Balanța a înclinat de partea partidelor gaulist și giscardian. Socialiștii și comuniștii au pierdut importante poziții. Mitterand a fost părăsit de 15 la sută din alegătorii săi din 1981. Intre cele două părți (ultimii fiind la guvern), s'a, creat o situație de patt. In 30 de orașe mari socialiștii și aliații lor au pierdut. Un caz special este Parisul, considerat centru comunist deosebit pentru Franța și pentru Europa. In toate cele 20 de arondismente ale sale au câștigat gauliștii conduși de către Jacque Chirac, primarul orașului și viitorul "om al Franței". Comuniștii au avut pierderile cele mai mari. Ei au trebuit să cedeze primăriile, în care se înscăunaseră în centrele muncitorești, socialiștilor. Criza economică, balanța de plăți deficitară devalorizarea de trei ori a francului francez în decurs de doi ani de guvernare socialistă-comunistă, inflația, șomajul, epuizarea tuturor rezervelor monetare ale țării, dezvoltarea birocrației inerente sistemului socialist etc. și-au spus cuvântul.

Conștient de aceasta și sub presiunea imediată a rezultatelor alegerilor comunale, Mitterand a trecut la 23 Martie la o remaniere guvernamentală. De fapt, remanierea este mai mult de ordin cantitativ, deocamdată, lăsând să se intrevadă și una de ordin calitativ. Din cei 34 de miniștrii, din care 4 comuniști, și unul MRG (Mișcarea radicală de stânga), guvernul cuprinde acum doar 14 miniștrii, din car doar doi comuniști, și unul MRG. La aceștia se mai poate adăuga un număr redus de miniștrii fără portofoliu, care încă nu au fost stabiliți. Cert este că pragmaticii au câștigat mult în confruntarea lor cu ideologii și cu idealiștii.

Poporul francez a demonstrat din nou înaltul său nivel politic și bogata sa experiență de viață. Chiar dacă nu și de guvernare socialisto-comunistă. Oricum, experiențele inspirate de partidul comunist, sunt excluse dela acceptare.

Condițiile create în Europa de către rezultatele alegerilor conduc clar și hotărât la o solidă stabilizare a fundamentului democratic, anticomunist și antisovietic, în inima căruia, Bonnul și Parisul îndeplinesc rolul de piloni de susținere. Să susținem și noi după puterile noastre și posibilitățile create! □

Efemeride

Creștinii împărțiți în catolici și ortodocși, sunt despărțiți anul acesta de o lună și ceva în sărbătorirea Paștilor.

Abia au intrat în Postul Mare ortodocșii, că la catolici a și sosit Paștele. Sunt desigur probleme de dogmă în calculul Pascaliei care se țin cu strictețe de ambele rituri dar cu atâtea metode de calcul, nu se știe oare precis când a înviat Mântuitorul? Nu ar fi cazul ca luminații păstori creștini să se adune în jurul unei mese și să stabilească odată pentru totdeauna sărbătorirea Sf. Paști împreună? Cât de înălțătoare este sărbătorirea Crăciunului care unește pe toți creștinii odată pe an și câtă strângere de inimă ne aduce eșalonarea Sfintei Invieri. Ajută-le Dumnezeule marilor ierarhi să ajungem odată la unitate...

Evenimentele din ultimul timp, nu au adus nicio clarificare în situația mondială.

La Moscova fierbe cazanul satanei! Improvizația de conducere ce a urmat după moartea lui Brejnev, este doar o cortină care desparte lumea exterioară de intrigile comitetului central. Zidurile Kremlinului, pline de sânge, adastă după un autocrat. Scaunul despotic este încă gol, iar Andropov știe că până a-l ocupa, drumul duce peste bălți de sânge și capete rostogolite. Același lucru îl știu și tovarășii din c.c! Va reuși Andropov să-l imite pe Stalin care a făcut praf troica lui cu Zinoviev și Kamenev, sau va cădea ca celălalt șef al poliției secrete sovietice, Beria? Promovarea lui Gromâko și împingerea în umbră a ucraineanului Cervenco, ar fi un prim pas.Generalul Ustinov ajuns la cea mai înaltă poziție militară are și el un cuvânt de spus, mai ales dacă a învățat lecția din pățania lui Jucov, iar presiunea Președintelui Reagan, este mai puternică decât oricând și pare cea mai lucidă politică americană dusă după cel de-al doilea război mondial...

Niște dezertări -neprevăzute de Sovietici- a unor personalități de mâna întâia a K.G.B.-ului, ca și înviorarea serviciilor de contraspionaj a țărilor vestice, marcată în special după episodul generalului american Dozier, au paralizat aparatura de spionaj sovietică. Nu este un fapt de toate zilele ca Franța, să gonească într'o singură zi 47 de spioni, blindați cu toate acoperirile diplomatice. Maniera folosită de Francezi a fost palmă mai usturătoare pe tovalul Sovieticilor decât însăși darea afară a spionilor. La fel ca în cazul Virgil Tănase , Președintele Franței, Mitterand a fost informat de aceste acțiuni de spionaj și a ordonat personal, măsurile necesare...

In Asia de Sud-Est, Vietnamezii, acești copii teribili ai Moscovei, după ce au dat iama prin nenorocita de Cambodgie, distrusă de un prinț inconștient și de un criminal sadic, au încercat marea cu degetul, trecând și peste frontiera thailandeză.Prompta reacțiune a Thailandei i-a făcut pe urmașii lui Ho Si Min, să-și aducă aminte că Kissinger nu mai este Secretar de Stat...

Chinezăriile au multe aspecte la care lumea cealaltă nu se poate adapta. Imensa țară care a trecut de un miliard de locuitori și a căsăpit în revoluția culturală și neculturală peste 30 de milioane de oameni iar un număr de peste 700.000 de oameni îngropați de vii sub dărâmăturile provocate de un dezastruos cutremur, a fost ținut secret ani de zile, urlă cu trâmbițe și tobe pentru o tânără tenismenă de 19 ani, care a cerut azil politic. Tânăra Hu Na, este campioana Chinei și are foarte multe șanse de a câștiga o serie de turnee. Sătulă de paradisul lui Mao Tze Dun, deși născută și crescută de comuniști, cu ura sădită contra imperialiștilor americani, la prima sosire în turneu în America, a trecut de partea "capitaliștilor". Chinezii amenință cu măsuri severe împotriva Statelor Unite care i-au acordat azil. In conflictul din 1958-59, cu insulele Quemoi și Matsu, Chinezii ajunseseră la câteva sute de "drastice avertismente", dar cuminți, nu s'au ținut de cuvânt. Acum, cel mult să acorde azil politic sportivilor americani, care vor cere să rămână în China...

Când Sovieticii instigă la rebeliune într'o țară liniștită introducând mercenari, arme și propagandă, în limbajul comunist, comunizant și pseudo-liberal, aceasta se numește luptă patriotică împotriva guvernelor reacționare. Când oamenii vor să înlăture cătușele comuniste și luptă pentru libertate, în limbajul comunist și al acoliților săi se numește rebeliune și contrarevoluție.

Hondurasul este o țară mică în America Centrală, dar refuză comunismul. Sovieticii și Cubanezii, care au stabilit un cap de pod comunist în Nicaragua, vor să-și lărgească această bază, care are drept scop izolarea Americii de Nord de America de Sud, printr'o centură comunistă, care va servi ulterior ca bază de atac împotriva Statelor Unite. Nu trebue uitat că la instaurarea regimului sandinist în Nicaragua, fostul Președinte SUA Carter-sfătuit de Cyrus Vance, urmașul în linie dreptă al lui Kissinger și ultim vestigiu roostvelian- a făcut tot ce i-a stat în putință ca să întărească acest regim.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365
Redacția și administrația:
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CRONICA VREMII

ANARHIA IDEILOR ȘI CRIMELE DE RĂZBOI

-II-

Ion BOERU

Dacă articolul lui Lynda Powless a fost scris cu intenția de a fi un "documentar", ne pare rău că ne înscriem în fals, și nu-i acordăm acest calificativ. Pentrucă erorile săvârșite în prezentarea istorică a problemelor românești, pe care le discută, sunt un indiciu de fragilitate nu de documentare. Pe plan ziaristic, acest lucru ne apare destul de grav, mai cu seamă, când este vorba de a aduce acuzații unor oameni, cărora nu li se acordă, pe de altă parte, nici un fel de beneficiu de îndoială, care se acordă oricărui criminal de rând. Acuzațiile reporterei sunt făcute pe bază de erori care pot fi identificate și verificate.

Erori de istoriografie:

(1) "In 1927, spune reportera, Corneliu Z. Codreanu, fiul eroului de război și al scriitorului Ion Z. Codreanu, a reformat (transformat) pe legionari într'un grup: Garda de fier".

Adevărul: Anul 1927 este anul în care a fost întemeiată Legiunea Arhanghelul Mihail, nu Garda de fier. Corneliu Codreanu a fost fondatorul acesteia, nu membru. Tatăl său "erou de război", a fost profesor, nu scriitor.

(2) "In 1934 regele Carol al II-lea...a desființat Garda de fier/Mișcarea legionară".

Adevărul: Garda de fier a fost desființată pentru a treia oară, în 1933, de către guvernul lui Ion Duca, (ca o condiție sine qua non a obținerii unui împrumut financiar dela guvernul francez. Condiție impusă de Nicolae Titulescu). Garda de fier a luat ființă în 1930 și în același an a fost desființată prima dată.

(3) "Codreanu a fost arestat și ucis în închisoare în timpul unei epurații politice de masă".

Adevărul: Codreanu, împreună cu alți 13 deținuți condamnați, au fost uciși în timp ce erau transportați într'o altă închisoare. Comunicatul oficial anunțase că era vorba de o încercare de evadare. Ordinul de ucidere a fost dat de însuși regele Carol al II-lea și a fost una din crimele cele mai înspăimântătoare din istoria românească.

(4) Rebeliunea din 1941 ar fi fost o " revoltă împotriva lui Antonescu și a guvernului său".

Adevărul : Chestiunea este controversată, dar un lucru este absolut cert: legionarii erau în guvern, deci nu puteau să se revolte împotriva lor înșiși. Antonescu, sprijinit de Hitler, a căutat să se desprindă de legionari pentru a se pregăti pentru eventualitatea războiului contra Sovietelor. Hitler avea nevoie de armata română, și Antonescu a putut face acest serviciu. Pe Hitler nu-l interesa mișcarea legionară.

(5) "Odată cu venirea serii (în timpul "rebeliunii") legionarii au pătruns în cartierul evreiesc și au început uciderea". Ca sursă a acestei informații este dată cartea: Dreapta Europeană scrisă de Hans Rogger și Eugen Weber, întregită cu niște declarații ele lui David Kraus, istoric dela Library of Congress, și cu rapoarte ale serviciilor de informații americane (care, de fapt, se referă la cazul specific al episcopului Trifa).

Adevărul: Există o literatură bogată în legătură cu aceste evenimente tragice, și ea are un caracter controversial. Insă, cele mai importante documente ale vremii, sunt dosarele dela Tribunalele militare românești. Guvernul Antonescu a ordonat arestarea și condamnarea a mii de legionari, imediat după 23 Ianuarie 1941. Si s'au făcut condamnări de toate categoriile, majoritatea absolută de natură politică. In această materie nu se poate discuta decât pe bază reală de documente. Unde sunt aceste documente, dacă se vorbește de întâmplări atât de grave? Nu se poate nega că au existat omoruri la acea vreme de haos intern, dar cel mai probabil, ele au fost opera unor elemente marginale ale societății, nu a unor "unități ucigătoare" cum spune Kraus, care se limitează la o simplă afirmație, pe care noi o socotim gratuită, până la o probă evidentă.

Nu se poate scrie o istorie adevărată și obiectivă pe bază de generalități și citări de surse care nu sunt nici ele întemeiate pe documentări specifice și materiale. In fața acestor erori de "documentare", ne întrebăm ce fel de credibilitate putem acorda celorlalte informații și descrieri ale reporterei? Mai ales că, aceste date istorice, se găsesc la îndemâna oricărui cercetător.

Erori juridice. Mișcarea legionară n'a participat la nici un fel de guvern politic, în timpul celui de al doilea război mondial. Atât în România, cât și în Germania legionarii au fost ținuți în închisoare, fără drepturi politice. Nu se poate, deci, vorbi de crime de război ale legionarilor, atâta vreme cât Carta dela Nurenberg -nu a vizat- această mișcare. Mai mult, în România comunistă, instalată după 1941 au fost judecați toți așa zișii "criminali de război", și cei vinovați și cei nevinovați. Mișcarea legionară n'a apărut pe lista crimelor de război. Apoi, după ocuparea Germaniei de către armatele aliate, toți legionarii din lagăre au fost puși în libertate, după ce a fost înaintat un Memoriu, comandamentului american din Austria, de către un reprezentant al ministrului de externe, din guvernul român din exil, dela Viena. In acest Memoriu era înfățișată adevărata stare de lucruri care privea mișcarea legionară.

In fața acestor situații reale, nu se poate vorbi despre crime de război în asociere cu mișcarea legionară. Este o eroare juridică. Afară de cazul că există "dorințe pioase", pe care reportera le menționează, atunci când citează pe un profesor universitar, după care s'ar putea promulga o nouă legislație în această materie. Oare, n'am depăși domeniul juridic în acest caz?

Tot la erorile juridice, am vrea să menționăm " crima de simpatizare ", care ni se pare, dacă nu greșim noi, că a fost inclusă în categoria largă a crimelor de război, chiar dacă s'a făcut prin tangentă și aluzii îndepărtate. Ne pare ceva înspăimântător, pentru omenirea asta, dacă ar fi posibilă vreo incriminare oarecare pentru "acte de simpatie" față de o orientare politică. O lămurire, ar fi bine venită.

Erori axiologice. Reportera acumulează o serie de caracterizări, de valorificare, a mișcării legionare: fascism rigid, legături cu național-socialismul (refuzăm termenul de nazism, pentrucă acesta convine mai mult Sovieticilor, care nu voiesc să vorbească despre împerecherea național și socialism, atunci, ei preferă termenul de nazist, care nu spune nimic pentru poporul rus), anti-semitism, violent anti-comunism, para-militarism, etc.

Ea nu aduce nimic nou, original sau documentat. Totul se reduce la o serie de citații, care nu înseamnă nimic, absolut nimic, decât citații din alte surse. O logică stringentă și un imperativ profesional, i-ar fi cerut acestei reportere, să vină cu texte, citații și documente din literatura legionară, care este expresia cea mai autentică a ideologiei și istoriei legionare. Ar fi avut și traduceri engleze și în alte limbi străine, la care e mai ușor accesul decât la textele românești. In felul acesta, ar fi putut să înțeleagă mai bine mișcarea și, poate, nu s'ar fi hazardat cu atâta ușurință în a accepta caracterizările altora, care nu sunt nici obiective și nici reale.

Ceea ce este interesant, însă, este faptul că reportera singularizează un caz, despre care se ocupă cu o deosebită grijă. Celorlalți le rezervă un loc minim în cuprinsul articolului. Culpabilitatea acestuia nu este dovedită cu nici o iotă de credibilitate. Singura lui vină este că a avut o orientare politică și, eventual, a participat la adunări și parastase. Faptul că a fost condamnat în absență, nu este nici convingător și nici incriminatoriu. Adică, sub incinta crimelor de război. In timpul condamnărilor antonesciene, după 21 Ianuarie 1941, nu guverna nicio lege a "crimelor de război". Asocierea cu aceste crime, a unui condamnat de guvernul Antonescu, este ceva care ne apare și ilegitim și ilogic. Ar putea reportera, în deplină împăcare de conștiință, ca membră a unui tribunal de jurați, să condamne această persoană, fără nicio rezervă, pe baza propriilor probe materiale ? Noi, ne îndoim.

Atunci, de ce a fost singularizat acest caz, al unui om fără apărare, ca să fie expus publicității, pe baza unor informații neconcludente și ipotetice ? Căci articolul este fragil și nu aduce nici un fel de lămuriri care să risipească anarhia de idei din lumea contemporană.

Si, mai important, pentru spiritul de dreptate al lumii libere, nu i se acordă persoanei în cauză, nici un fel de beneficiu de îndoială, ca cetățean canadian, domiciliat în Canada, ca ființă umană și ca "zoon politikon".

Oare, pe baza căror valori și principii morale, vom putea restabili pacea lumii, dacă acelea de care dispunem astăzi au o validitate parțială și selectivă ? □

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.

NOTE SI COMENTARII

LA AȘA CAP, AȘA CĂCIULĂ

Nu ne mai amintim în întregime epigrama și nici numele autorului ei, dar ne reamintim concluzia, și anume: de îndată cea-i spus prostia, n'o mai poți șterge cu guma.

Guvernul comunist dela București, de sub președinția d-lui Nicolae Ceaușescu, la sugestia nu știm cui, a dat publicității prin organul oficial al partidului comunist român, "Scânteia", la 6 Noembrie, 1982, DECRETUL 402, prin care se face cunoscut că, orice cetățean al României, care intenționează a părăsi țara, spre a se stabili peste hotare, pentru a obține viza de ieșire din România, va trebui să plătească în valută forte, o taxă de rambursare a educației liceale sau universitare.

Fiind strânși cu ușa de greaua situație economică în care au aruncat țara de când o conduce partidul comunist, în disperare și închipuindu-și că vor putea încropi, de ici de colo ceva dolari, ceva mărci germane și alte valute vestice, așa ca să mai cârpească ici și colo găurile din vasul economiei naționale, și-au stors ca pe-o lămâie puținele lor creiere și au dat un DECRET, fără să se mai gândească la consecințe.

Cum însă niciodată: "socoteala de-acasă, nu se potrivește cu cea din târg", guvernanții României au nimerit-o "ca nuca'n perete". Au dat care va să zică "cu oiștea'n gard". Căci reacțiunea țărilor importatoare de bunuri de consum, de materii prime și anumite fabricate din România, a țărilor capitaliste din Vest, - atât de des și de mult batjocorite țări capitaliste, de către presa dela București, - țări ce au împrumutat României milioane și milioane de dolari, au reacționat prompt în fața acestei aberații și nelegiuri impusă cetățenilor României ce ar dori să emigreze, ca fiind împotriva drepturilor omului.

Citim astfel în ziarul de mare circulație CHICAGO SUN TIMES în numărul din 3 Martie, 1983, următoarea notă la pagina 34: "Dreptul României la un tratament de tarif egal cu al altor țări va fi suspendat în urma impunerii taxei de emigrare, au declarat oficialitățile americane, subliniind că acordarea clauzei de națiune favorizată va fi amânată. Amânarea aceasta va da României șansa de a reconsidera respectiva taxă și importatorilor americani timp să se conformeze cu noile tarife... Respectiva taxă a României cu privire la cei ce ar dori să emigreze este strâns legată de numărul de ani de educație gratuită pe care au obținut-o. Ceea ce va reduce drastic, numărul emigranților"...

La asta, desigur, guvernul dela București nu s'a gândit atunci când a comis o asemenea prostie, tăindu-și astfel singur craca de sub picioare și comițând, nici mai mult, nici mai puțin, de cât un idiotic "harakiri".

Dar, ce anume am putea oare pretinde și aștepta din partea analfabeților ce conduc astăzi România?

Excursioniștii din lumea liberă, care au vizitat în ultimul timp Europa de după Cortina de fier, afirmă că, din toate țările prin care au trecut, n'au văzut și înregistrat "cozi" mai lungi în fața prăvăliillor de distribuire a bunurilor de consum, ca în România. In Ungaria, în Iugoslavia și Bulgaria, prin care țări au trecut, n'au văzut ceea ce au văzut și trăit în România: anume, nu numai o teamă indescriptibilă a cetățenilor de a sta de vorbă cu străinii, ci chiar temându-se de propriile lor umbre, întorcând mereu capul spre a se convinge că nu sunt urmăriți de dulăii regimului.

Restricțiile și lipsurile se înregistrează nu numai în domeniul alimentării populației, dat fiind faptul că alimentele sunt exportate, tot pentru "valută forte", în străinătate,- căci, dela Ceaușescu cetire: Românii s'au c'am prea îngrășat în ultimul timp și asta ar fi în detrimentul propriei lor sănătăți - ci chiar încălzitul locuințelor, lumina electrică și apa sunt raționalizate. Si aceste restricții și lipsuri din România, au intrat acum până și în literatura universală. Astfel, în romanul: THE DEAN'S DECEMBER, al laureatului cu premiul Nobel pentru literatură, dl. Saul Bellow, a cărui acțiune se petrece în Bucureștii anului 1978, deci la un an după marele cutremur, (roman asupra căruia ne v'om opri într'un viitor articol), sunt redate cu lux de amănunte aceste restricții și lipsuri din România de azi, ajunsă la cheremul unor neisprăviți și săraci mintali; comuniștii, impuși țării de hoardele Rusiei Sovietice.

DECRETUL 402 din Noembrie 1982, este și rămâne crasa dovadă a lipsei de prevederi a guvernului dela București, care s'a întors ca un bumerang, lovindu-l tocmai acolo unde-l doare mai mult. Adică; sprijinul economic ce l-a primit până acum din partea lumii libere și în special Statele Unite ale Americii.

Dar, vorba aia: "La așa cap, așa căciulă".

Ne pare însă rău că din cauza prostiei conducătorilor ce-l care va suferi va fi poporul.

Nicolae NOVAC